IWONA BIŃKOWSKA I JERZY ILKOSZ

KWERENDA HISTORYCZNA TERENÓW ZIELONYCH OSIEDLA MIESZKANIOWEGO SĘPOLNO WE WROCŁAWIU

WROCŁAW 2000

WSTĘP

Tematem kwerendy jest zieleń rozproszona oraz skwery i place ozdobne na terenie osiedla mieszkaniowego Sępolno. Zasadnicza część osiedla jest ograniczona ulicami: 9 Maja (Hindenburgstrasse), Dembowskiego (Zimpeler Strasse), Monte Cassino (Damaschkestrasse) i Mickiewicza (Friedrich-Ebert-Strasse). Nie pominięto jednak też niewielkiego fragmentu między ul. Monte Cassino a ul. Żmichowskiej (Zaunkönigsweg) oraz cmentarza usytuowanego na wschód od osiedla. Nierozerwalną częścią Sępolna jest też pas ziemi na południe od ul. Dembowskiego do granicy z Biskupinem.

W zasobach Archiwum Budowlanego Miasta Wrocławia oraz Archiwum Państwowego we Wrocławiu udało się odnaleźć kilkadziesiąt projektów oraz inwentaryzacji dotyczących wszystkich możliwych form zieleni na terenie osiedla. Są to projekty nasadzeń i przekroje większości ulic otaczających osiedle i wewnątrzosiedlowych, kompozycje skwerów, placów ozdobnych i ogródków działkowych. Bardzo często rysunki uwzględniają dokładne informacje na temat gatunków zastosowanych drzew i krzewów. Spośród inwentaryzacji, o historycznym znaczeniu, ważny wydaje się plan sytuacyjny dawnego ogrodu willi Jahn w zachodniej części obecnego osiedla. Jest to jeden z nielicznych reliktów XIX-wiecznej zabudowy tego terenu, a inwentaryzacja dokumentuje układ przestrzenny ogrodu ozdobnego i użytkowego przy willi, z wymienieniem gatunków najcenniejszych roślin. Jest to o tyle istotne, że dość długo planowano utworzenie wokół willi osiedlowego parku publicznego.

Nieliczne źródła ikonograficzne znalazły się w zbiorach archiwów, bibliotek i muzeów wrocławskich. Były to głównie fotografie i pojedyncze pocztówki. Projekty rysunkowe, fotografie z czasu realizacji oraz z okresu późniejszego służyły przede wszystkim jako ilustracje artykułów, w specjalistycznych czasopismach, dotyczących historii osiedla, jego kompozycji i funkcjom. Pierwsze wzmianki na temat osiedla pochodzą z 1920 roku („Schlesisches Heim", Jg.1, H.5). Bardzo regularnie, na temat postępów w pracach realizacyjnych, informowano w czasopiśmie architektonicznym „Ostdeutsche Bauzeitung" (1920 – 1929). Szersze omówienie Sępolna znalazło się w publikacji poświęconej wrocławskim osiedlom mieszkaniowym, w związku z wystawą p.t. „Siedlung und Stadtplannung in Schlesien" (*Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926). Cenną publikacją jest też sprawozdanie z działalności spółki akcyjnej będącej

inwestorem przedsięwzięcia (*Siedlunggesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926*, Breslau b.r.). W obu tych książkach Sępolno jest porównywane z innymi wrocławskimi osiedlami, takimi jak Popowice, Grabiszyn, Pilczyce.

Sępolno nie doczekało się jak dotąd samodzielnej monografii, najbardziej wyczerpującym artykułem na jego temat jest tekst W. Kononowicz (*Z problemów urbanistyki dwudziestolecia międzywojennego. Osiedle ogrodowe Sępolno we Wrocławiu,* „Roczniki Sztuki Śląskiej" XV, 1991). Ponieważ tematem jej publikacji były zagadnienia urbanistyczne i konserwatorskie, Kononowicz nie skupiła się na problemie zieleni, choć oczywiście wspomina o jej roli w całości założenia. Pozostawiła zupełnie poza zasięgiem swoich zainteresowań tereny po południowej stronie ul. Dembowskiego.

HISTORIA MAJĄTKU ZIEMSKIEGO SĘPOLNO

Sępolno (Zimpel) było wsią podwrocławską wzmiankowaną po raz pierwszy w 1288 roku pod nazwą Zemplin, a następnie w 1361 roku jako Czympelin. W okresie nowożytnym ukształtowała się ostateczna nazwa Zimpel. Wieś z majątkiem ziemskim należała do kapituły katedry wrocławskiej. Stan ten przetrwał z pewnością do początku XIX wieku. Sprzed 1800 roku musiał pochodzić dwór mieszkalny, którego wygląd znamy dzięki grafice F.G.Endlera. Pierwszym wzmiankowanym właścicielem świeckim był Mindner, którego nazwisko pojawiło się w 1830 roku i ponownie w 1845. Wg literatury, w pierwszej połowie stulecia na terenie Sępolna znajdował się zamek (Schloss), który prawdopodobnie był dworem, utrwalonym przez Endlera. Dopiero w 1873 roku w książkach adresowych pojawiło się nazwisko nowego właściciela Wilhelma Harmeninga. W jego posiadaniu Sępolno pozostawało do ok. 1915 roku, kiedy właścicielem majątku zostało państwo pruskie. Powierzchnia majątku Wilhelma Harmeninga początkowo wynosiła ok. 49 ha, zaś na początku lat 90. XIX wieku została powiększona do ok. 127 ha. W skład posiadłości włączono teren Starych Szczytnik (nr 80), Swoiczyc (nr 64) oraz Zernik (nr 100).

W książkach adresowych od 1917 roku jako właściciel Sępolna podawane jest państwo, nie uległa zaś zmianie powierzchnia majątku. Jednocześnie wiadomo, że północno-zachodnia część obecnego osiedla należała już wówczas do miasta. Ten stan prawny utrudniał w dużej mierze swobodną budowę osiedla. Dopiero włączenie całego terenu Wielkiej Wyspy, z Bartoszowicami, Biskupinem i Dąbiem, w granice administracyjne miasta, w 1928 roku, unormowało sytuację i pozwoliło ukończyć budowę.

HISTORIA OSIEDLA MIESZKANIOWEGO SĘPOLNO

Historia osiedla mieszkaniowego na terenie Sępolna zaczęła się w roku 1919, kiedy zapadła decyzja o budowie dwóch osiedli, jednego zlokalizowanego na zachodzie miasta w Popowicach i drugiego na wschodzie w Sępolnie. Obszar dawnego majątku ziemskiego Sępolno, o powierzchni ok. 100 ha, przeznaczono pod budowę jedno- i wielorodzinnych domów. Pierwotnie zakładano powstanie 2200, a nawet 2600 mieszkań, które miały pomieścić ok. 10 000 mieszkańców. Prognozy mówiły o 7 tyś. w 1930 roku, 10 tyś. w 1935 i 12 tyś w 1940.

Realizacją przedsięwzięcia zajęło się Towarzystwo Osiedlowe Wrocław S.A. (Siedlungsgeselschaft Breslau A.G.), które powierzyło wykonanie projektu urbanistycznego dwóm architektom wrocławskim Hermannowi Wahlichowi i Paulowi Heimowi. Pierwsza koncepcja założenia powstała w 1919 roku, kolejne zaś w 1922, 1926 1927, 1928 i 1933. Kolejne wersje były modyfikacjami pierwszego projektu i nie powodowały radykalnych zmian w trakcie trwającej już budowy.

Osiedle zostało pomyślane jako swoista interpretacja idei „miasta-ogrodu" w wersji oszczędnościowej, w przeciwieństwie do ekskluzywnej istniejącej już we Wrocławiu m.in. na Zelesiu. Zgodnie z ogólną koncepcją, oddalone od centrum miasta o ok. 4,5 km, osiedle miało zaspokajać podstawowe potrzeby mieszkańców. Projektanci musieli więc przewidzieć gmachy użyteczności publicznej: szkoły (podstawową i średnią), kościoły (ewangelicki i katolicki), miejsce spotkań społeczności osiedlowej (tzw. Dom Ludowy), łaźnię, ośrodek leczniczy. Na pewnym etapie planowano także szpital dziecięcy. Chcąc spełniać kryteria „miasta-ogrodu" Sępolno musiało też posiadać duże powierzchnie zieleni publicznej, ogródki działkowe przeznaczone dla mieszkańców oraz cmentarz. Sępolno, podobnie jak inne wrocławskie osiedla nie spełniało jednego, podstawowego warunku „miasta-ogrodu", nie zapewniało większości swoim mieszkańcom miejsc pracy. W tym znaczeniu było tylko osiedlem mieszkaniowym, uzależnionym od centrum Wrocławia.

W momencie rozpoczęcia prac budowlanych na terenie przyszłego osiedla znajdowało się kilka reliktów starszych układów przestrzennych i zabudowy. Było to podwórze gospodarcze dawnego folwarku majątku ziemskiego w południowo-wschodniej części osiedla, XIX-wieczna willa Röhra w północno-wschodniej części oraz dawna willa John, której ogród wkomponowano w część zachodnią. Ten ostatni relikt wydaje się o tyle istotny, że w początkowej fazie projektowania osiedla planowano utworzyć z ogrodu park publiczny.

Być może w związku z tym pomysłem powstała, zachowana do dziś, inwentaryzacja ogrodu z wyszczególnieniem gatunków rosnących drzew i krzewów. Od koncepcji tej odstąpiono dość szybko.

Do ważnych elementów topograficznych, które miały wpływ na przestrzenną kompozycję osiedla należy bez wątpienia zaliczyć ciek wodny we wschodniej części terenu, płynący na linii północ – południe oraz drugi, ograniczający Sępolno od południa, na osi wschód – zachód. Także bliskie sąsiedztwo parku Szczytnickiego z pewnością zadecydowało o rezygnacji z tworzenia parku publicznego na rzecz mniejszych obszarów zieleni publicznej w formie ozdobnych placów, skwerów i alej spacerowych. W przyszłości, zbudowany w latach 20. XX wieku, Stadion Olimpijski zapewnił mieszkańcom Sępolna możliwość aktywnego wypoczynku i udziału w wydarzeniach sportowych. Usytuowanie parku Szczytnickiego na zachód i północny zachód od osiedla zadecydowało m.in. o lokalizacji wylotów dróg i ścieżek spacerowych umożliwiających mieszkańcom szybki dostęp do parku.

Na zrealizowaną koncepcję, a zwłaszcza wytyczenia głównych ulic otaczających i przecinających osiedle, wpływ miał tradycyjny układ dróg, łączących Wrocław ze Swojczycami po drugiej stronie kanałów żeglugowego i powodziowego. Także groble wzdłuż kanału, będące odcinkiem systemu grobli otaczających całą Wielką Wyspę, były czynnikiem topograficznym niewątpliwie uwzględnionym przez projektantów.

Budowę rozpoczęto w 1919 roku, a inwestorami przedsięwzięcia było, oprócz wspomnianego już Towarzystwa Osiedlowego Wrocław S.A., Pracownicze Towarzystwo Akcyjne Ogólnej Użyteczności – Domostwa Rodzinne (Gemeinnützige Aktiengesellschaft für Angestellten – Heinstätten). Na pierwszym etapie realizacji (1919 – 1923) nie do końca uregulowany pozostawał problem własności. Prace rozpoczęto od północnej części osiedla, gdzie część terenów należała do miasta, część zaś nadal do państwa. Sytuacja ta wyjaśniła się ostatecznie, gdy w 1924 roku włączono w administracyjne granice Wrocławia zasadniczą część Sępolna między ul. Mickiewicza a ul. Dembowskiego oraz ul. 9.Maja a ul. Monte Cassino i następnie w 1928 roku wszystkie pozostałe obrzeża Sępolna wraz z sąsiednimi Dąbiem, Biskupinem i Bartoszowicami. Przejęcie całości przez miasto umożliwiło ukończenie realizacji na całym przewidywanym obszarze.

Wśród gmachów użyteczności publicznej duże znaczenie odgrywa budynek szkoły usytuowany we zachodniej części głównego skweru osiedlowego pomiędzy ul. Kosynierów Gdyńskich (Meisenweg) a ul. Partyzantów (Möwenweg). Na przełomie 1926 i 1927 roku rozpisano konkurs na projekt zabudowy, która pomieściłaby oprócz szkoły też bibliotekę, przedszkole i siedzibę policji. Ze względów finansowych nie zrealizowano jednak

zwycięskiego projektu Hansa Scharouna, lecz oszczędnościową koncepcję Hugo Althoffa, współpracującego z Maxem Schirmerem, Bruno Buschmannem i Wilhelmem Andersem.

Jako jedne z ostatnich na terenie osiedla powstały oba kościoły. Katolicki pod wezwaniem Św. Rodziny zbudowano w 1930 roku, wg projektu Kurta Langera. Gmina katolicka uzyskała trzy lokalizacje do wyboru. Ostatecznie zdecydowano się na parcelę przy ul. Monte Cassino. Miejsce to w południowo-wschodniej części osiedla, na jego obrzeżu, umożliwiało wchłonięcie w obręb parafii także Biskupina i Bartoszowic.

Odmienna rola przypadła kościołowi protestanckiemu, który stał się dominantą centralnego wnętrza urbanistycznego osiedla – placu pomiędzy ul. Kosynierów Gdyńskich a ul. Partyzantów. W 1927 roku rozpisano konkurs na projekt, w wyniku którego wybrano do realizacji koncepcję Alberta Kemptera. Kościół poświęcony pamięci Gustava Adolfa zbudowano w latach 1932 – 1933.

Najwięcej zmian dotyczyło kompozycji wschodniej części osiedla, kilkakrotnie zmieniano ilość i kształt projektowanych tam małych placyków ozdobnych, by w końcu zrealizować mały, okrągły placyk dostępny od ul. Monte Cassino.

Także w późniejszej fazie realizacji zaprojektowano, nie do końca zrealizowane założenie ogródków działkowych i parku po południowej stronie ul. Dembowskiego, na pograniczu Sępolna i Biskupina.

ZIELEŃ W KOMPOZYCJI URBANISTYCZNEJ OSIEDLA MIESZKANIOWEGO SĘPOLNO

Układ przestrzenny osiedla charakteryzuje regularność przechodząca w niektórych fragmentach w symetrię. Zieleń, zarówno publiczna, dostępna w ograniczonym zakresie oraz ta związana z prywatnymi parcelami stała się jednym z głównych elementów komponujących całość. Formy w jakich występuje zieleń są bardzo zróżnicowanie obszarowo i funkcjonalnie. Należy tu wymienić, a następnie omówić centralny plac osiedla i mniejsze skwery w bocznych jego częściach, główne ulice komunikacyjne otaczające osiedle, węższe drogi wewnętrzne oraz aleje oraz spacerowe. Wszystkie wytyczane jako aleje o dwóch lub więcej rzędach drzew. Pozostałymi elementami były kompozycje zieleni kształtujące otoczenie wszystkich gmachów użyteczności publicznej, szkółki leśne i ogródki działkowe. Całość założenia została też uzupełniona o zewnętrzny pas zieleni, na który składa się od północy teren Stadionu Olimpijskiego, od wschodu ciągi spacerowe na grobli nadodrzańskiej oraz cmentarz, zaś od południa ogródki działkowe i park publiczny po południowej stronie ul. Dembowskiego, na pograniczu z Biskupinem. Nie bez znaczenia pozostawała też bliskość parku Szczytnickiego.

Otaczające osiedle ulice: Dembowskiego od południa, ul. 9 Maja od zachodu, ul. Mickiewicza od północy i ul. Monte Cassino od wschodu zostały wytyczone z pełnym rozmachem, tak by przez długie lata mogły spełniać funkcje komunikacyjne z uwzględnieniem ruchu samochodowego, rowerowego oraz pieszego. Zachowane do dziś projekty i inwentaryzacje tych ulic jednoznacznie wskazują na ich nowoczesny charakter. Zwłaszcza porównanie szerokości i kompozycji takich ulic jak Mickiewicza i Dembowskiego na wschód i zachód od ul. 9 Maja wykazuje, że na odcinkach wschodnich, czyli młodszych, ulice te są szersze, uwzględniają więcej funkcji i w większym stopniu wykorzystują zieleń. Ul. Dembowskiego w swojej starej części o szerokości 17m, na wschód od ul. 9 Maja została prawie dwukrotnie poszerzona do 32m. Poza właściwą jezdnią, wytyczono drogę do jazdy konnej, ścieżkę rowerową oraz chodniki po obu stronach. Cztery rzędy drzew oddzielające każdy element drogi od sąsiedniego oraz szerokie pasy trawników nadawały charakter alei. Podobnie sytuacja prezentowała się w przypadku ul. Mickiewicza, gdzie również wschodni odcinek ulicy (ponad 43m) jest szerszy od starego, zachodniego (34 – 35m). Tutaj nie zdołano zwiększyć liczby rzędów drzew, więc wprowadzono niskie, strzyżone geometrycznie żywopłoty ograniczające szerokie pasy trawników po południowej stronie ulicy. Wzorcową

kompozycję alei uzyskała też ul. Monte Cassino i ul. 9 Maja. Te cztery ulice tworzyły dla osiedla ramy kanalizujące główny ruch komunikacyjny na linii wschód - zachód między centrum miasta a Swojczycami, oraz na linii północ – południe w obrębie Wielkiej Wyspy.

Inny charakter miały wewnętrzne ulice osiedlowe. Główne z nich ul. Kosynierów Gdyńskich i ul. Partyzantów przebiegały prawie symetrycznie i w swoim środkowym odcinku wytyczały centralny plac osiedla. Zostały obsadzone trzema rzędami drzew, w odróżnieniu od ulic w układzie radialnym, które posiadały po dwa lub tylko jeden rząd drzew. Zgodnie z pierwotnym projektem obecna ul. Belwederczyków, ul. Ściegiennego i ul. 1 Dywizji miały uzyskać formę alei drzew owocowych i być przeznaczone tylko dla ruchu pieszego. Stąd pierwotna nazwa Obststrasse.

Najważniejsza rola przypadła centralnemu placowi osiedla ograniczonego od północy ul. Kosynierów Gdyńskich, od południa ul. ul. Partyzantów, od wschodu ul. ks. Brzóski (Kranichweg), od zachodu ul. Krajewskiego (Kuckuksweg). Powierzchnia całego, wydłużonego na osi wschód – zachód, prostokątnego placu została przeznaczona na trzy łąki zabawowe. Środkową największą określano jako boisko do piłki, wschodnią jako plac zabaw dla dzieci i zachodnią jako plac szkolny. Wszystkie te elementy były obsadzone podwójnym rzędem drzew oraz nisko strzyżonymi żywopłotami. Poziom łąki, obniżony w stosunku do ulicy, zimą umożliwiał prawdopodobnie tworzenie tu bezpiecznego lodowiska dla mieszkańców. W charakterystyczny dla okresu międzywojennego sposób, taka kompozycja centralnego placu osiedla, wskazywała na priorytet masowej, aktywnej, sportowej rekreacji nad XIX-wiecznym zamiłowaniem do spacerów i korzystania z lokali rozrywkowo-gastronomicznych.

Plac tworzył otoczenie dla zlokalizowanych tu dwóch ważnych gmachów publicznych: szkoły w części zachodniej i kościoła ewangelickiego poświęconego pamięci Adolfa Gustava w części wschodniej. Oba również uzyskały ramy w formie regularnych kompozycji zieleni.

Oprócz głównego skweru projektowano dziewięć innych, mniejszych skwerów, z których nie wszystkie zostały zrealizowane. Jeden z większych skwerów (3,6 tyś mkw) powstał u zbiegu ul. 9 Maja i ul. Dembowskiego jako kompozycyjne uzupełnienie dla wjazdu na teren osiedla bramą nad ul. Partyzantów. Kolejny skwer (0,9 tyś mkw), o podobnych funkcjach akcentowania wejścia dla pieszych, wytyczono pośrodku ul. 9 Maja w miejscu wylotu alei, będącej przedłużeniem ul. Kosynierów Gdyńskich w kierunku zachodnim. Miała ona swoją kontynuację po zachodniej stronie ul. 9 Maja i stanowiła najkrótszą drogę spacerową do parku Szczytnickiego. Podobne przeznaczenie miał większy (5,9 tyś mkw) plac

na narożniku ul. 9 Maja i ul. Mickiewicza. Również służył jako łącznik z parkiem Szczytnickim i następnie Stadionem Olimpijskim.

Ponadto w kilku miejscach wyznaczono wewnętrzne place wypełnione zielenią, o różnych kształtach. Na północno-zachodnim odcinku u. Belwederczyków znalazł się placyk na planie okręgu, obsadzony po zewnętrznej i wewnętrznej stronie drzewami, któremu towarzyszył od północnego wschodu niewielki trójkątny plac zabaw dla dzieci (łącznie 2,4 tyś mkw). Również na zachodnim odcinku ul. Kosynierów Gdyńskich wyznaczono kwadratowy plac z dwiema trójkątnymi kompozycjami zieleni. W części wschodniej osiedla dwa prawie symetryczne względem kościoła, prostokątne place projektowano przy ul. Waryńskiego (po 2 tyś mkw każdy). Ul. Waryńskiego planowano przedłużyć w kierunku południowym pomiędzy ul. 1 Dywizji a skrzyżowaniem ul. Dembowskiego i ul. Monte Cassino. Przedłużeniem tym miała być ścieżka przeznaczona jedynie dla pieszych, pośrodku której znajdowałby się trójkątny plac (3,1 tyś. mkw). Ponadto przy ul. Monte Cassino projektowano sześć mniejszych skwerów na narożnikach kolejnych kwartałów zabudowy oraz jeden w głębi zabudowy na planie okręgu. Placyki te tworzyły niewielkie wnętrza, wokół których skupiała się zabudowa. Podobne zadanie miały szerokie pasy zieleni pomiędzy ulicami a budynkami m.in. przy ul. Kasprzaka, ul. Okrzei, ul. Nullo i ul. Potebni.

Zieleń publicznych skwerów i placów uzupełniały ogrody i przedogródki wypełniające parcele z budynkami mieszkalnymi. Charakterystyczną cechą tych kompozycji była regularność, strzyżone geometrycznie żywopłoty i stosowanie przede wszystkim drzew i krzewów owocowych. Oprócz ogródków przydomowych na terenie osiedla znajdowały się ogródki działkowe w zachodniej części, na północ i południe od ul. Kosynierów Gdyńskich. Drugi znacznie większy kompleks ogródków zaprojektowano po południowej stronie ul. Dembowskiego. Pas ziemi o nieregularnej granicy z Biskupinem należał do Sępolna i został przeznaczony na cele niemieszkalne. Znajdowało się tu kilka starych cieków wodnych. Pierwsza koncepcja osiedla zakładała utworzenie tu terenów rekreacyjnych, służących głównie kąpielom słonecznym i zażywaniu świeżego powietrza (Luftbad). Później jednak szybko zmieniono zamiar dzieląc zachodnią część terenu na ogródki działkowe z placem zabaw pośrodku oraz ciągiem spacerowo-parkowym we wschodniej części. Park, zwłaszcza jego skrajna wschodnia część, miał przekraczać granice z Biskupinem, dzięki czemu jego użytkownikami byli mieszkańcy obu dzielnic. Wiązało się to z planami utworzenia osiedla mieszkaniowego Biskupin.

W skrajnym zachodnim narożniku tego terenu znajdowała się przepompownia, która również uzyskała ozdobne, roślinne otoczenie.

Ważnym funkcjonalnie i kompozycyjnie elementem zieleni publicznej był i nadal jest cmentarz pierwotnie należący do gminy luterańskiej. Oddalony na wschód od osiedla wypełniał teren pomiędzy groblami nad kanałem, folwarkiem dawnego majątku a aleją do folwarku od północy. Kompozycja cmentarza charakteryzowała się regularnym układem z centralnie usytuowaną kaplicą i promieniście rozchodzącymi się od niej ścieżkami. Na ich zewnętrznych końcach wytyczono okrągłe placyki. Jedynie skrajna południowo-wschodnia część cmentarza miała bardziej swobodny układ, wszędzie jednak dominującą rolę odgrywały wysadzane drzewami alejki.

Wszystkie elementy zieleni publicznej i prywatnej na terenie osiedla zgodnie z koncepcją „miasta-ogrod" przenikały się, tworząc ramy dla architektury i wnętrz urbanistycznych.

IKONOGRAFIA

1. Zimpel.
   Dwór w majątku Sępolno.
   F.G.Endler, miedzioryt, akwaforta, 1800r., /w:/ „Breslauische Erzähler" 1800, Nr 21.
2. Schaubild eines Gartenhofes der Kleinsiedlung Zimpel.
   Projekt placu ozdobnego.
   Reprodukcja rysunku /w:/ „Schlesisches Heim" 1920, H.5.
3. Fotografia lotnicza całego osiedla, Aeorokartografisches Institut Breslau, ok. 1925, ABMW syg. S.I/39
4. Zabudowa ulicy Mickiewicza, Heinrich Klette, ok. 1925, ABMW syg. S.I/77.
5. Zabudowa ulicy Kosynierów Gdyńskich, Heinrich Klette, ok. 1925, ABMW syg. S.I/77.
6. Siedlung Zimpel, Gesamtanlage.
   Model zabudowy całego osiedla Sępolno.
   Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 32.
7. Friedrich-Ebert-Straße.
   Zabudowania przy ul. Mickiewicza.
   Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 33.
8. Wohnhaus am Meisenweg.
   Zabudowania przy ul. Kosynierów Gdyńskich.
   Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 33.
9. Wohnhäuser am Amselweg.
   Zabudowania przy ul. Belwederczyków.
   Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 34.
10. Ansicht von Westen.
    Widok na osiedle od zachodu.
    Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 35.
11. Vierfamilienhaus, Gruppe am Elsterweg.
    Zabudowania przy ul. Godebskiego.

Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 14.

12. Häusergruppe am Meisenweg.

    Zabudowania przy ul. Kosynierów Gdyńskich.

    Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 15.

13. Einfamilienhausgruppe.

    Domy jednorodzinne.

    Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 16.

14. Einfamilienhausgruppe.

    Domy jednorodzinne.

    Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 16.

15. Kinderplatz am Amselweg.

    Plac zabaw dla dzieci przy ul. Belwederczyków.

    Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 17.

16. Bebaung am Meisenweg.

    Zabudowania przy ul. Kosynierów Gdyńskich w trakcie realizacji.

    Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 17.

17. Hauseingang.

    Wejście do jednego z domów.

    Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 18.

18. Zimpel.

    Zabudowania przy ul. Mickiewicza.

    Reprodukcja fot. /w:/ „Schlesische Illustrierte Zeitung" 1928, Nr 13, s. 7.

19. Katholische Kirche zum Hl. Familie. Breslau-Zimpel.

    Projekt katolickiego kościoła pod wezwaniem Św. Rodziny.

    Reprodukcja rys., pocztówka, ok. 1930r., OZG BUWr, Inw. Poczt. 18008.

20. Breslau – Zimpel, Gustav-Adolf-Kirche.

    Ewangelicki kościół upamiętniający Gustava Adolfa.

Reprodukcja fot. /w:/ A. Wiesenhütter, *Protestanischer Kirchenbau des deutschen Ostens in Geschichte und Gegenwart,* Leipzig (1936), il. 152.

21. Kościół ewangelicki.

    Reprodukcja fot. /w:/ *Breslau in 144 Bildern,* Leer (Ostfriesland) b.r., snlb.

22. Sępolno, fotografia lotnicza.

    Reprodukcja fot., przed 1933r., /w:/ *Breslau in 144 Bildern,* Leer (Ostfriesland) b.r., snlb.

Kartografia

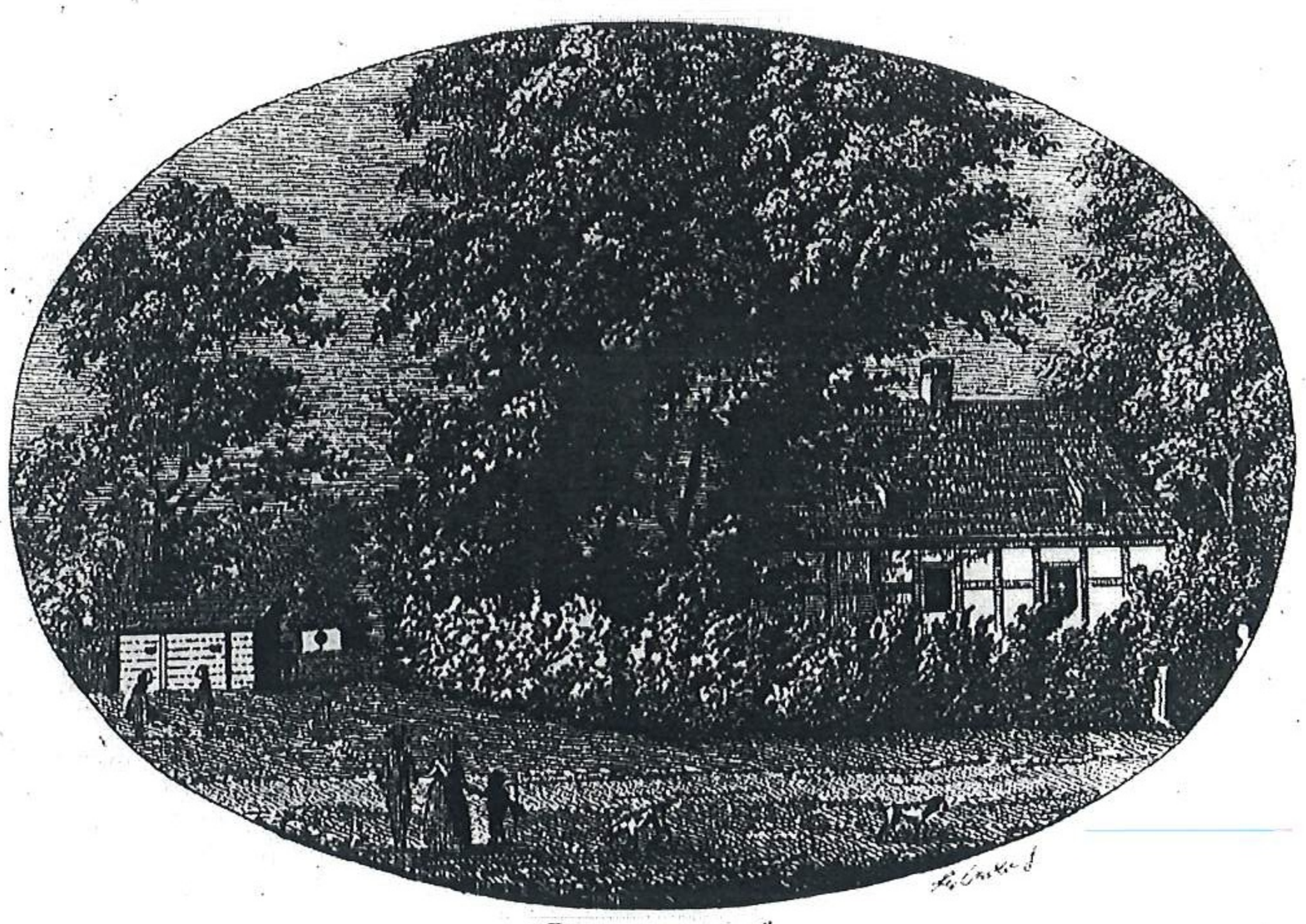
1. Fragment planu Wrocławia, projekt zabudowy Biskupina i Bartoszowic.
   1:10 000, ok. 1925, ABMW syg. VII-64.
2. Fragment mapy topograficznej.
   1:5 000, ok. 1925, ABMW syg. VII-64.
3. Fragment mapy, tereny graniczne Sępolna, Biskupina, Bartoszowic.
   1:2 000, 1928, ABMW syg. VII-64.
4. Fragment mapy topograficznej, pd.-wsch. część osiedla.
   1:25 000, 1936, ABMW syg. VII-64.
5. Fragment mapy topograficznej, pd.-wsch. część osiedla.
   1:5000, po 1930, ABMW syg. VII-64.
6. Fragment mapy topograficznej, południowa część osiedla.
   1:5 000, po 1930, ABMW syg. VII-64.
7. Fragment mapy topograficznej, południowa część osiedla.
   1:5 000, po 1930, ABMW syg. VII-64.
8. Fragment planu Wrocławia, wschodnia część osiedla.
   1:5 000, 1931, ABMW syg. VII-64.
9. Fragment mapy Wrocławia, południowa część osiedla.
   1:5 000, 1931, ABMW syg. VII-64.
10. `Projekt urbanistyczny osiedla, część północno-zachodnia.
    1:2 0000, ok. 1925, ABMW syg. VII-64.
11. Projekt budowlany osiedla.
    Wahlich, Heim, 1:5 000, 1922, ABMW syg. VII-64.
12. Fazy zabudowy osiedla.
    1:5 000, 1922, ABMW syg. VII-64.
13. Projekt zieleni na terenie osiedla.
    Stephan, 1:5 000, 1927, ABMW syg. VII-64.
14. Projekt zabudowy osiedla.
    Wahlich, Heim, 1:5 000, 1927, ABMW syg. VII-64.
15. Projekt zabudowy osiedla
    Wahlich, Heim, 1:5 000, 1928, ABMW syg. VII-64.
16. Projekt skwerów i placów ozdobnych na terenie osiedla.
    Stephan, 1:2 000, 1929, ABMW syg. VII-64.

17. Ul. Dembowskiego, przekrój.
    1:200, 1926, ABMW syg. VII-64.
18. Ul. Dembowskiego, przekrój.
    1:200, 1926, ABMW syg. VII-64.
19. Ul. Dembowskiego, inwentaryzacja roślinności, projekt nasadzeń.
    1:500, 1928, ABMW syg. VII-64.
20. Ul. Dembowskiego, przekrój.
    1:100, 1928, ABMW syg. VII-64.
21. Ul. Dembowskiego, przekrój.
    1:100, 1929, ABMW syg. VII-64.
22. Ul. Dembowskiego, projekt nasadzeń wzdłuż ulicy.
    1:25, 1932, ABMW syg. T. 5065.
23. Ul. 9 Maja na odcinku pomiędzy ul.Chopina a ul. Mickiewicza. Inwentaryzacja roślinności, projekty nasadzeń i przekrój.
    1:500, 1926, ABMW syg. VII-64.
24. Ul. 9 Maja, przekrój.
    1:100, 1928, ABMW syg. 5065.
25. ul. Monte Cassino, projekt nasadzeń.
    1:500, 1928, ABMW syg. 5065.
26. Ul. Mickiewicza na odcinku pomiędzy ul. Kopernika a ul. Konarskiego, inwentaryzacja roślinności.
    1:2 000, ok. 1927, ABMW syg. VII-64.
27. Ul. Mickiewicza na odcinku pomiędzy ul. Kopernika a ul. Konarskiego, inwentaryzacja roślinności, projekt nasadzeń, przekroje.
    1:2 000, 1927, ABMW syg. 5065.
28. Ul. Mickiewicza na odcinku pomiędzy ul. Kopernika a ul. Konarskiego, inwentaryzacja roślinności, projekty nasadzeń, przekroje.
    1:2 000, ok. 1927, ABMW syg. VII-64.
29. Ul. Mickiewicza na odcinku pomiędzy ul. Kopernika a ul. Konarskiego, inwentaryzacja roślinności, projekty zieleni.
    Stephan, 1:2 000, 1929, ABMW syg. 5065.
30. Ul. Mickiewicza na odcinku pomiędzy ul. Parkową a ul. Kopernika, inwentaryzacja roślinności, przekroje.
    1:2 000, ok. 1927, ABMW syg. VII-64.

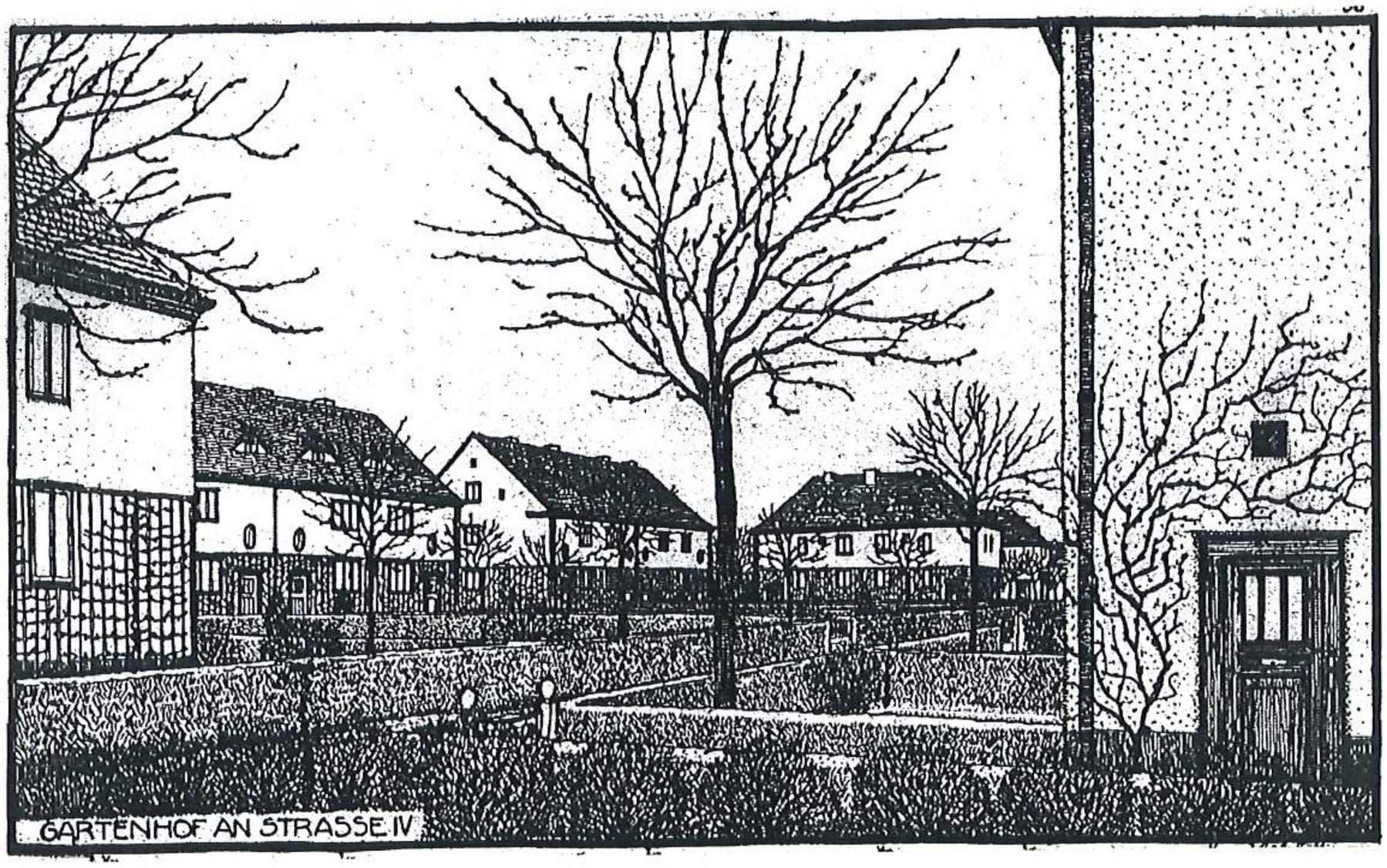
31. Projekty nasadzeń na wewnętrznych ulicach środkowo-wschodniej części osiedla, przekroje ulic.
    1:2 000, 1927, ABMW syg.VII-64
32. Północno-zachodni fragment osiedla, w trakcie realizacji.
    1:5 000, ok. 1925, ABMW syg. 5065.
33. Szczegółowy projekt zabudowy północno-zachodniej części osiedla.
    Wahlich, Heim, 1:1 000, 1921, ABMW syg. VII-64.
34. Szczegółowy projekt zabudowy północno-zachodniej części osiedla.
    Wahlich, Heim, 1:1 000, 1922, ABMW syg. VII-64.
35. Szczegółowy projekt zabudowy północno-zachodniej części osiedla.
    1:1 000, 1922 ABMW syg. VII-64.
36. Szczegółowy projekt zachodniej części osiedla, wzdłuż ul. 9 Maja.
    1: 1 000, ok. 1925, ABMW syg. 5065.
37. Skrzyżowanie ul. 9 Maja i ul. Mickiewicza.
    1: 500, ok. 1925, ABMW syg. 5065.
38. Szczegółowy projekt zachodniej części osiedla.
    Heim, Kempter, 1: 1 000, 1925, ABMW syg. VII-64.
39. Plan sytuacyjny szkółki leśnej i terenów między willą Jahn i ul. 9 Maja.
    1: 500, ok. 1925, ABMW syg. VII-64.
40. Inwentaryzacja ogrodu przy willi Jahn.
    1:200, ok. 1925, ABMW syg. VII-64.
41. Fragment planu osiedla, część zachodnia.
    1:2 000, ok. 1930, ABMW syg. VII-64.
42. Projekt lokalizacji ogródków działkowych w zachodniej części osiedla.
    Hahnel, 1: 1000, 1940, ABMW syg. 5065.
43. Szczegółowy projekt placu ozdobnego przy ul. Kosynierów Gdyńskich.
    1:500, 1927, ABMW syg. 5065.
44. Szczegółowy projekt placu ozdobnego przy ul. Belwederczyków.
    1:500, ok. 1927, ABMW syg. 5065.
45. Projekt nasadzeń wzdłuż zachodniego odcinka ul. Belwederczyków.
    1:1 000, ok. 1927, ABMW syg. 5065.
46. Szczegółowy projekt zieleni w północno-zachodniej części osiedla. Przekrój promenady
    1:500, ok. 1927, ABMW syg. VII-64.

47. Centralny skwer pomiędzy ul. Partyzantów a ul. Kosynierów Gdyńskich. Projekt nasadzeń, przekroje.
    1:1 000, 1926, ABMW syg. 5065.
48. Centralny skwer pomiędzy ul. Partyzantów a ul. Kosynierów Gdyńskich. Projekt nasadzeń w części zachodniej.
    Stephan, 1:1 000, 1931, ABMW syg. VII-64.
49. Centralny skwer pomiędzy ul. Partyzantów a ul. Kosynierów Gdyńskich. Projekt nasadzeń we wschodniej części przy projektowanym kościele protestanckim.
    1:500, ok. 1930, ABMW syg. VII-64.
50. Fragment planu osiedla, projekt nasadzeń wzdłuż ul.Krajewskiego.
    b.s., po 1930, ABMW syg. VII-64.
51. Fragment planu osiedla, skrzyżowanie ul. Monte Cassino i ul. Kosynierów Gdyńskich.
    Wahlich, Heim, 1:1 000, 1928, ABMW syg.VII-64.
52. Projekt nasadzeń w południowo-zachodniej części osiedla, między ul. Dembowskiego a ul. Partyzantów.
    1:500, 1930, ABMW syg. VII-64.
53. Projekt nasadzeń w kwartale zabudowy pomiędzy ul. Partyzantów, ul. 1. Dywizji i ul. Potiebni.
    Heim, b.s., 1927, ABMW syg. VII-64.
54. Skrzyżowanie ul. Dembowskiego i ul. Monte Cassino, projekt zieleni na pograniczu Sępolna i Biskupina.
    Hahnel, b.s., 1932, ABMW syg. 5065.
55. Projekt nasadzeń pomiędzy ul. Monte Cassino a głównym wejściem na teren cmentarza.
    1:1 000, po 1930, ABMW syg. 5065.
56. Projekt placu ozdobnego na skrzyżowaniu ul. Dembowskiego i ul. Spółdzielczej.
    Hahnel, 1:500, 1931, ABMW syg. VII-64.
57. Projekt placu ozdobnego na skrzyżowaniu ul. Mickiewicza i ul. 9 Maja, przekrój.
    1:1 000, po 1930, ABMW syg. 5065.
58. Projekt parku i ogródków działkowych po południowej stronie ul. Dembowskiego.
    1:1 000, przed 1930, ABMW syg. VII-64.
59. Projekt parku i ogródków działkowych po południowej stronie ul. Dembowskiego.
    Hahnel, 1:1 000, 1930, ABMW syg. VII-64.

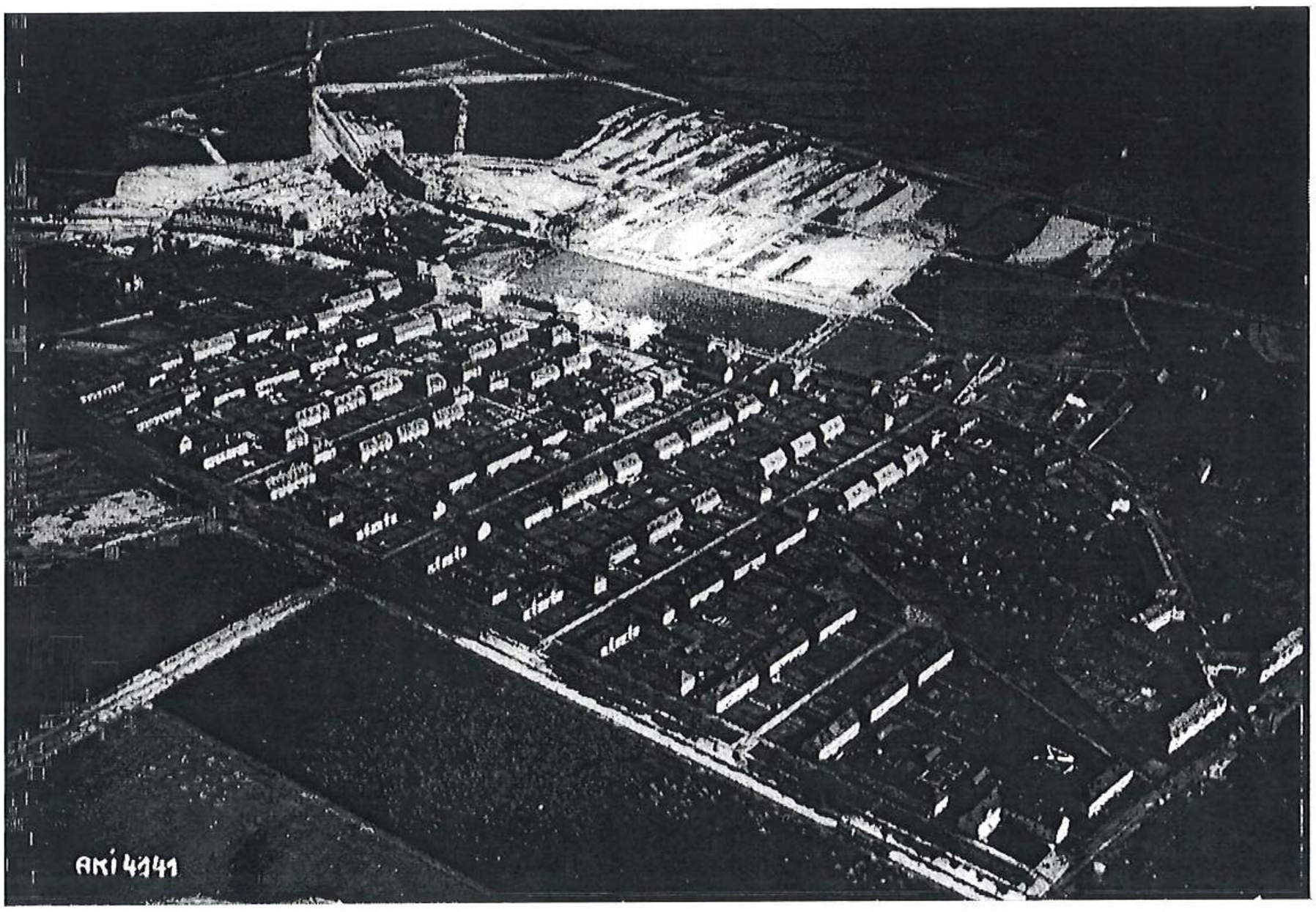
60. Projekt ogródków działkowych po południowej stronie ul. Dembowskiego.
    Hahnel, 1:1 000, 1932, ABMW syg. VII-64.
61. Projekt parku po południowej stronie ul. Dembowskiego i wschodniej stronie ul. Spółdzielczej.
    Hahnel, 1: 500, 1933, ABMW syg. VII-64.
62. Ul. Dembowskiego, projekt zieleni wokół przepompowni.
    1:200, b.r., ABMW syg. 5065.
63. Ul. Dembowskiego, projekt zieleni wokół przepompowni.
    1:200, b.r., ABMW syg. 5065.
64. Projekt ogrodu szkolnego na terenie Sępolna.
    1:50, 1929, ABMW syg. VII-64.
65. Tzw. Hundepark Zimpel przy Szkolnym Ogrodzie Botanicznym.
    1:1 000, 1924, ABMW syg. 5065.
66. Ul. Mickiewicza 48, siedziba zarządu ogrodnictwa, oddziału w Szczytnikach.
    b.s., 1927, ABMW syg. 5065.
67. Ul. Mickiewicza 48, siedziba zarządu ogrodnictwa, oddziału w Szczytnikach.
    1:200, 1927, ABMW syg. 5065.

1. Zimpel.
Dwór w majątku Sępolno.
F.G.Endler, miedzioryt, akwaforta, 1800r., /w:/ „Breslauische Erzähler" 1800, Nr 21.

2. Schaubild eines Gartenhofes der Kleinsiedlung Zimpel.
Projekt placu ozdobnego.
Reprodukcja rysunku /w:/ „Schlesisches Heim" 1920, H.5

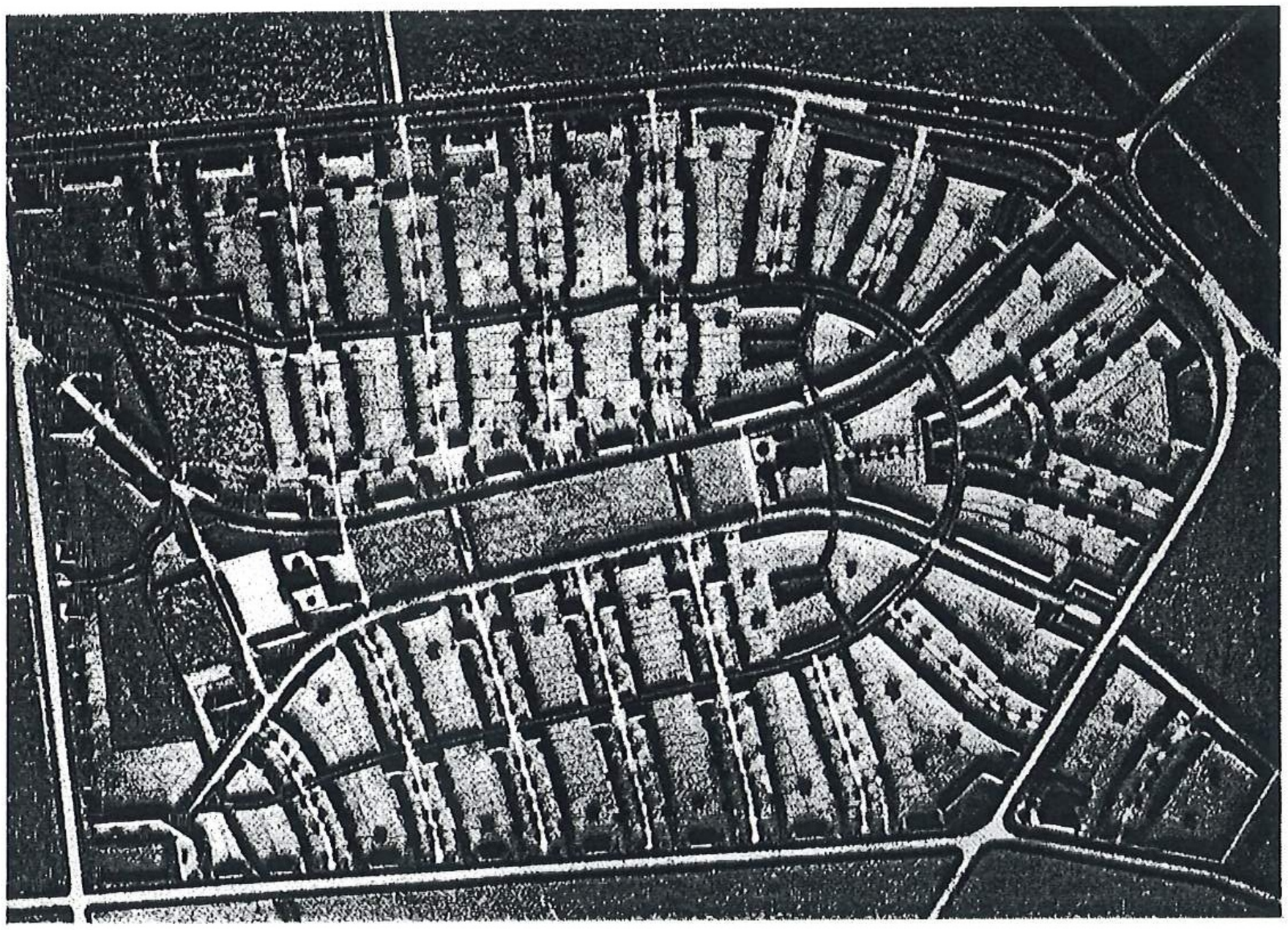
3. Fotografia lotnicza calego osiedla, Aeorokartografisches Institut Breslau, ok. 1925, ABMW syg. S.I/39

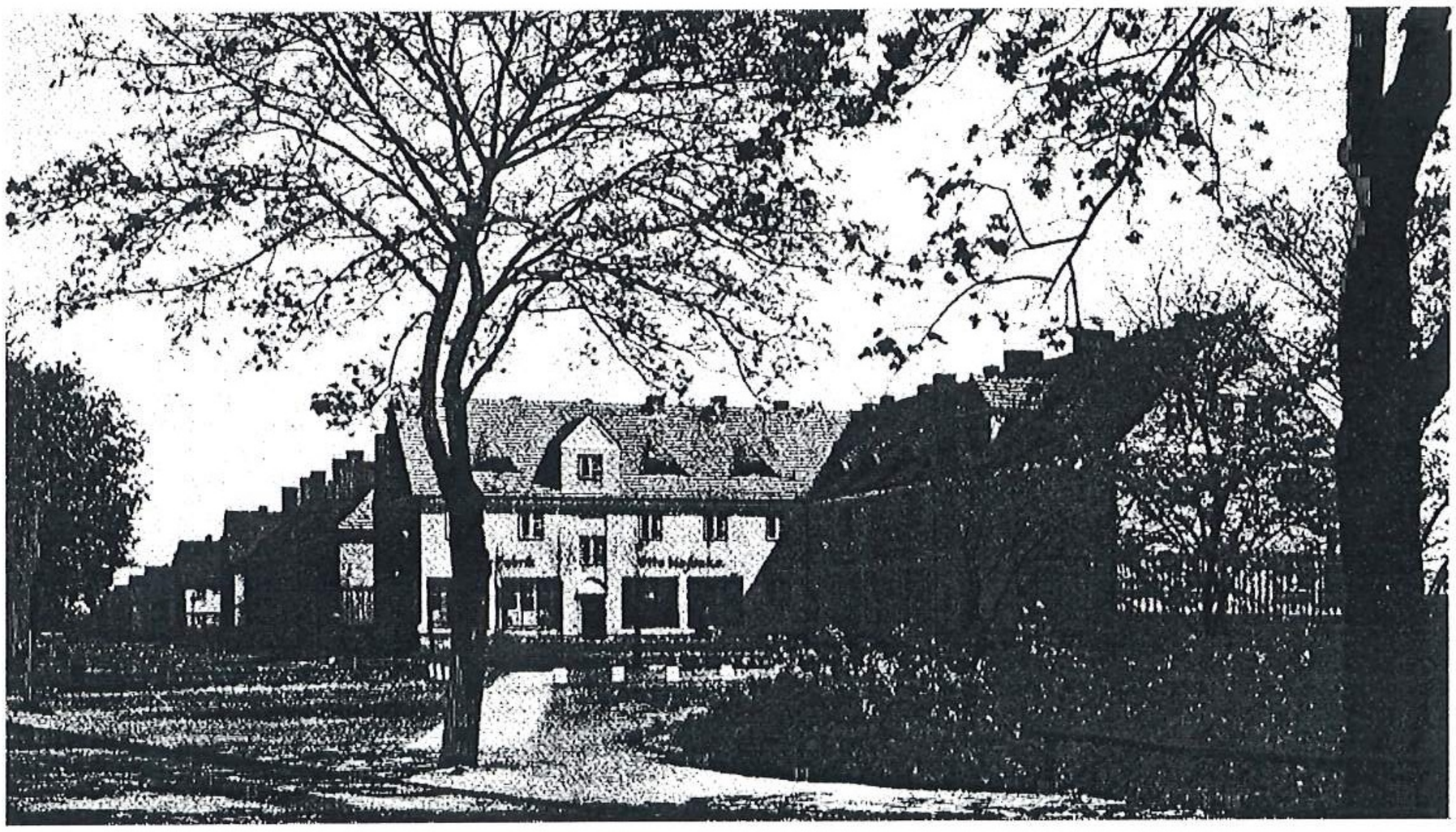
4. Zabudowa ulicy Mickiewicza, Heinrich Klette, ok. 1925, ABMW syg. S.I/77.

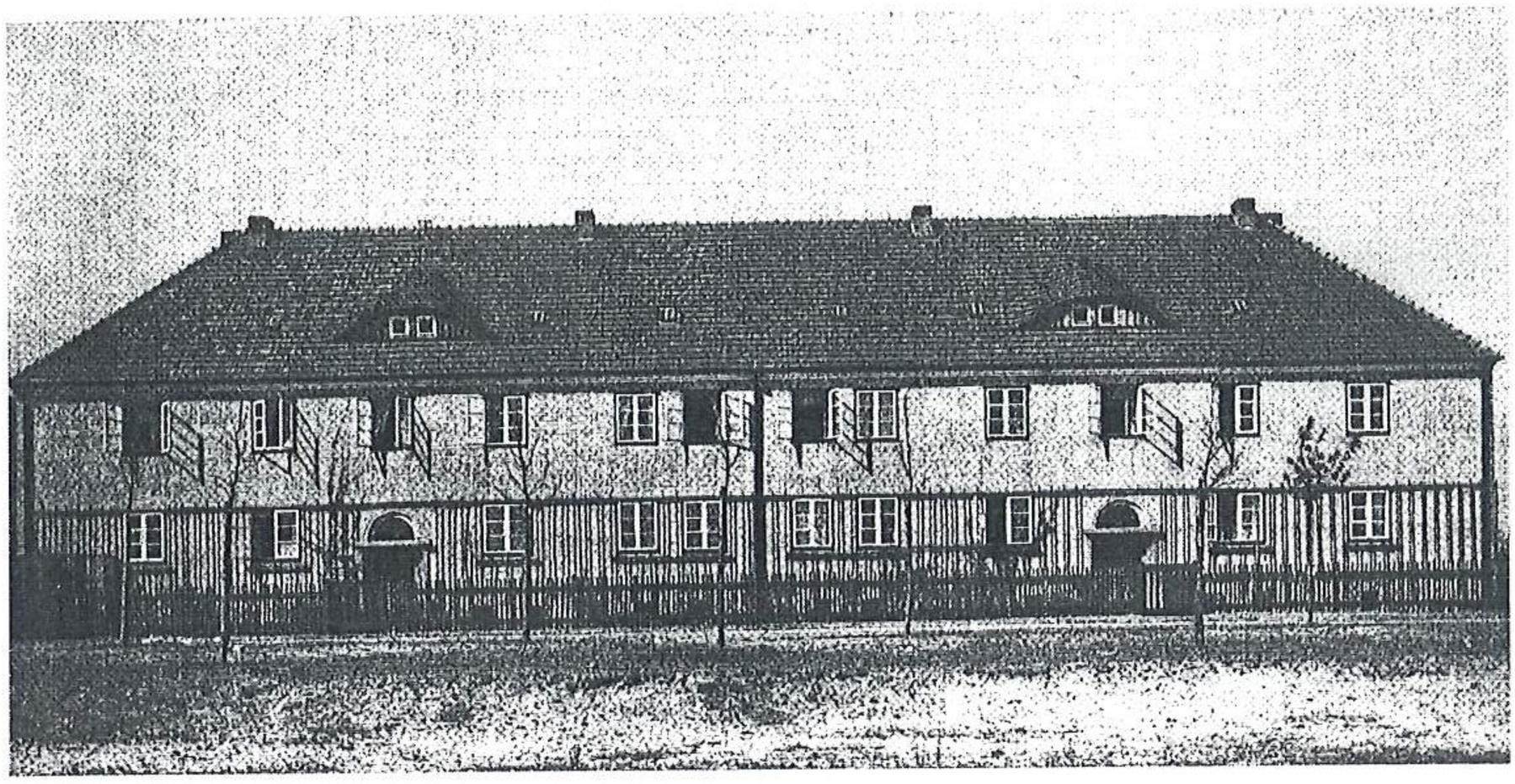
5. Zabudowa ulicy Kosynierów Gdyñskich, Heinrich Klette, ok. 1925, ABMW syg. S.I/77.

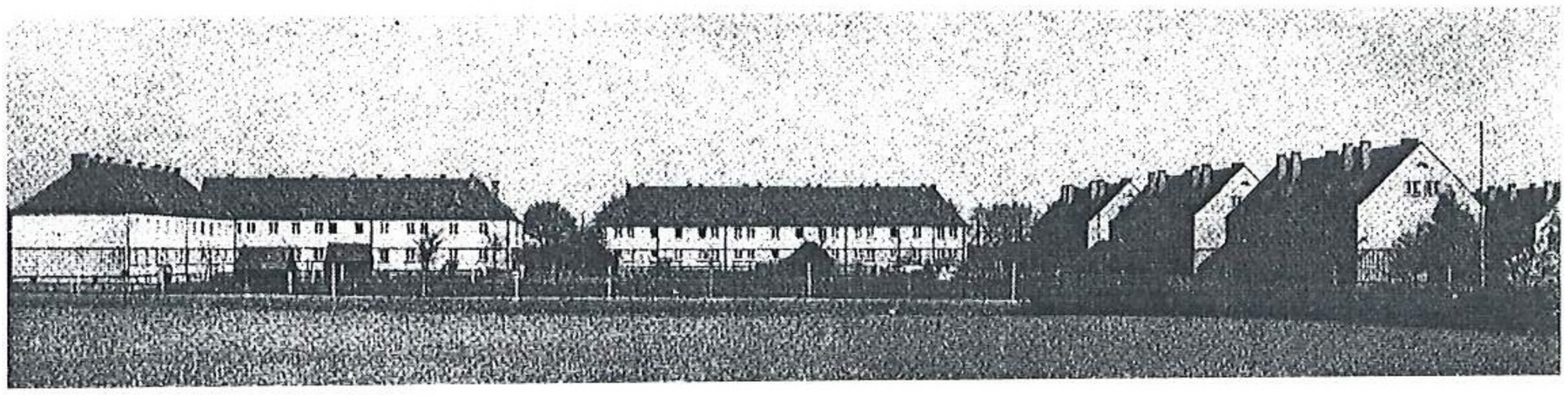
6. Siedlung Zimpel, Gesamtanlage.
Model zabudowy całego osiedla Sępolno.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 32.

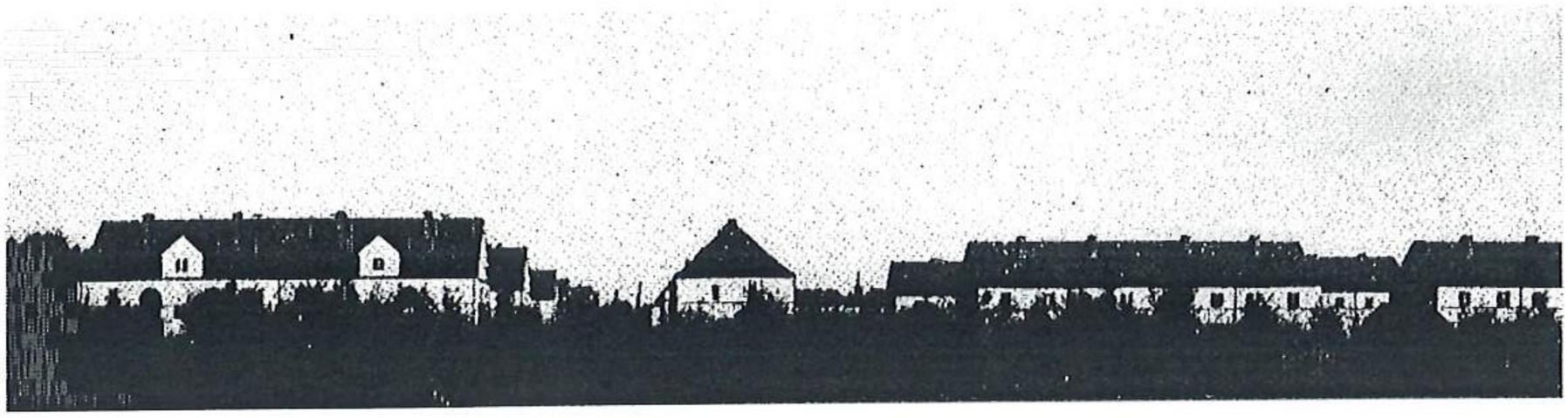
7. Friedrich-Ebert-Straße.
Zabudowania przy ul. Mickiewicza.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 33.

8. Wohnhaus am Meisenweg.
Zabudowania przy ul. Kosynierów Gdyńskich.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 33.

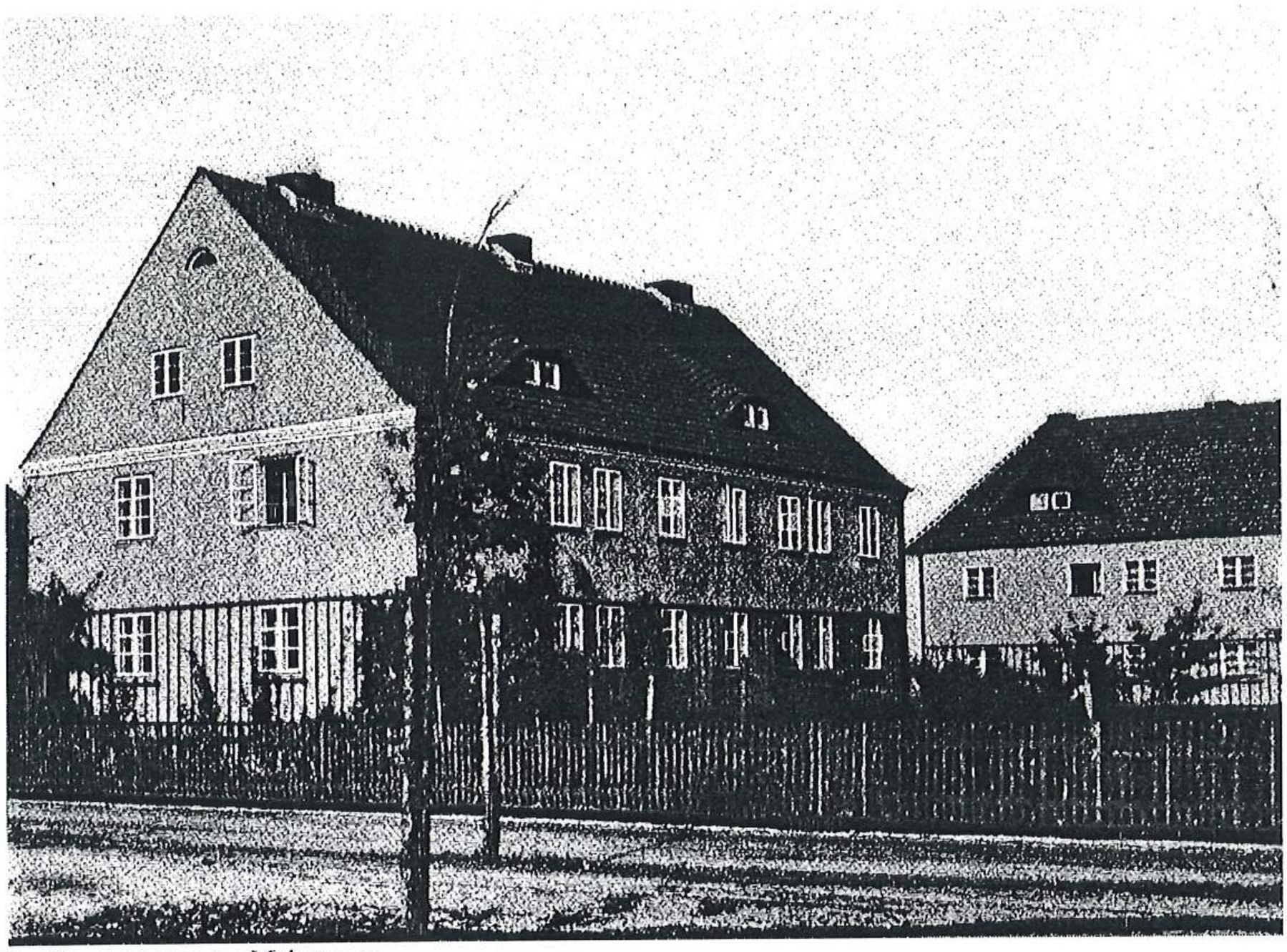
9. Wohnhäuser am Amselweg.
Zabudowania przy ul. Belwederczyków.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 34.

10. Ansicht von Westen.
Widok na osiedle od zachodu.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlung und Stadtplannung in Schlesien,* H.1: *Breslau*, Breslau 1926, s. 35.

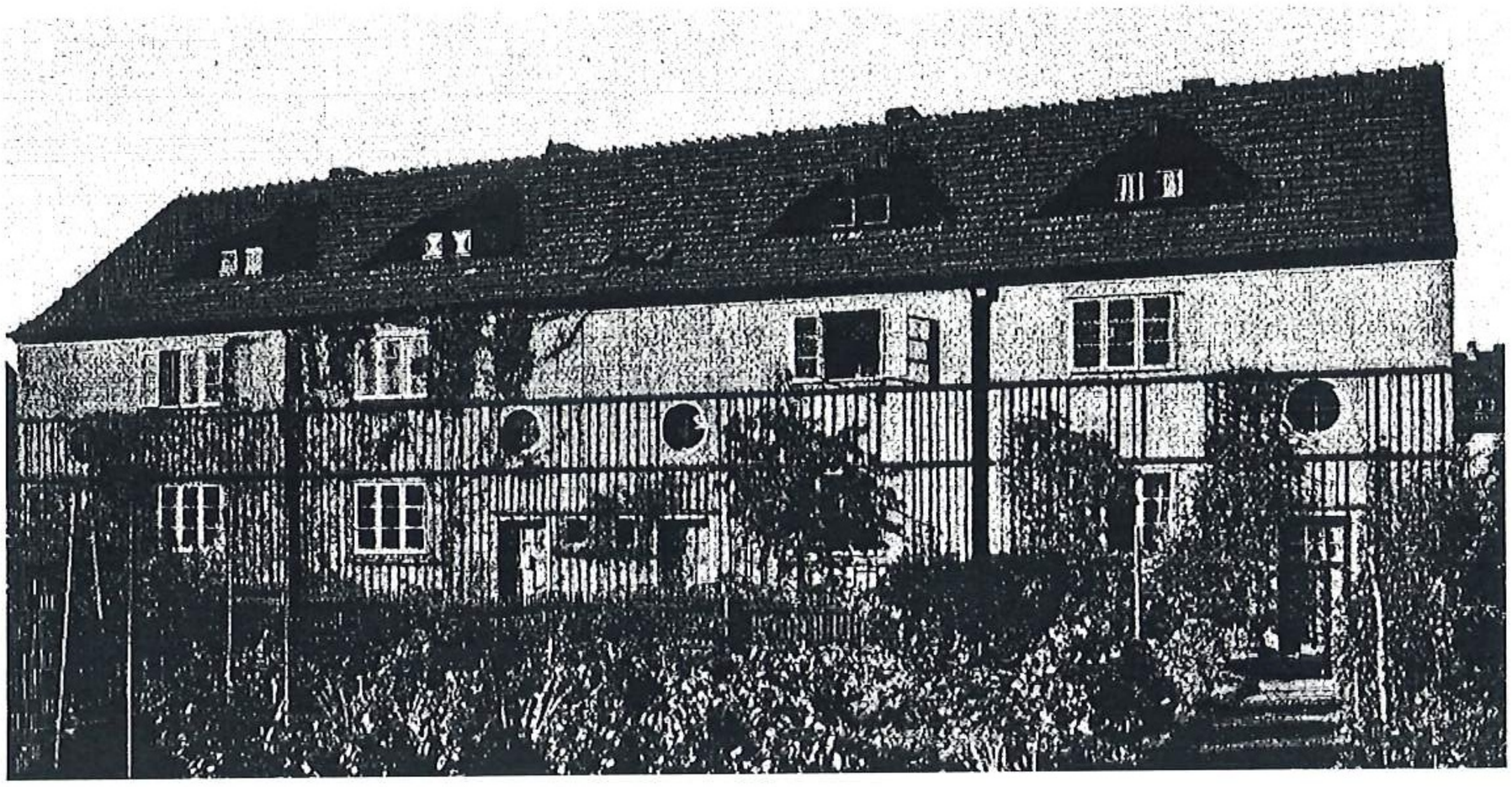
11. Vierfamilienhaus, Gruppe am Elsterweg.
Zabudowania przy ul. Godebskiego.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 14.

12. Häusergruppe am Meisenweg.
Zabudowania przy ul. Kosynierów Gdyńskich.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 15.

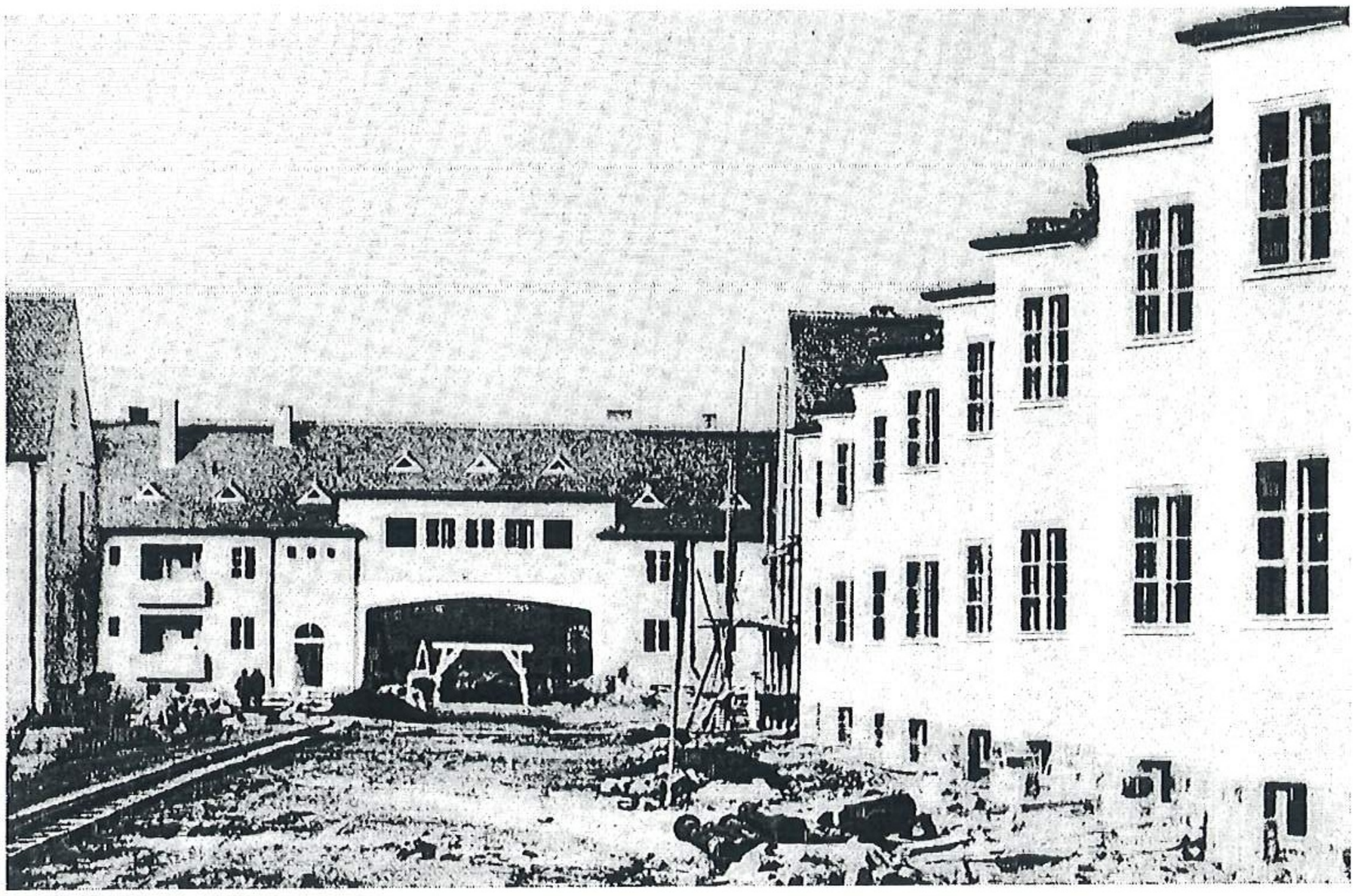
13. Einfamilienhausgruppe.
Domy jednorodzinne.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 16.

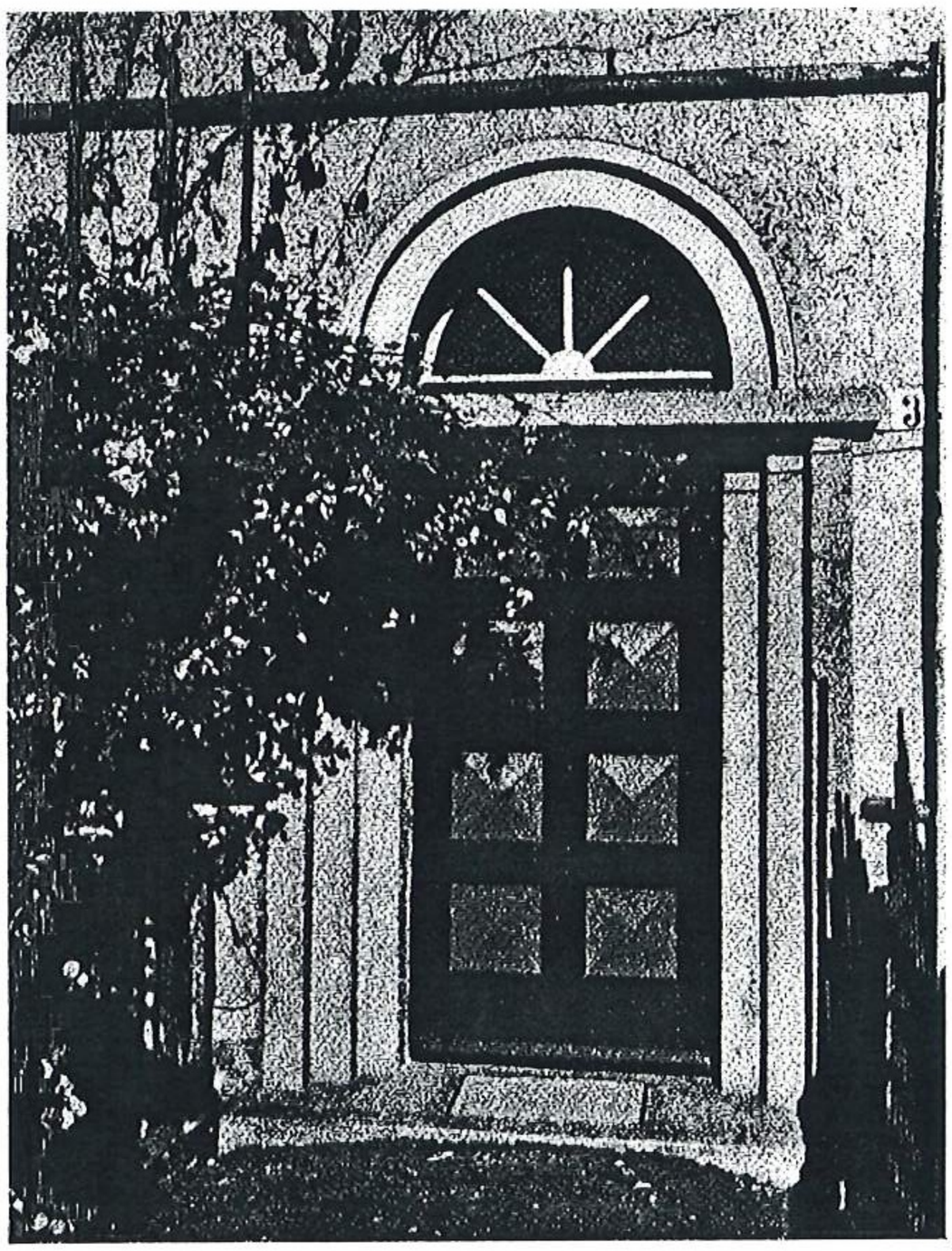
14. Einfamilienhausgruppe.
Domy jednorodzinne.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 16.

15. Kinderplatz am Amselweg.
Plac zabaw dla dzieci przy ul. Belwederczyków.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 17.

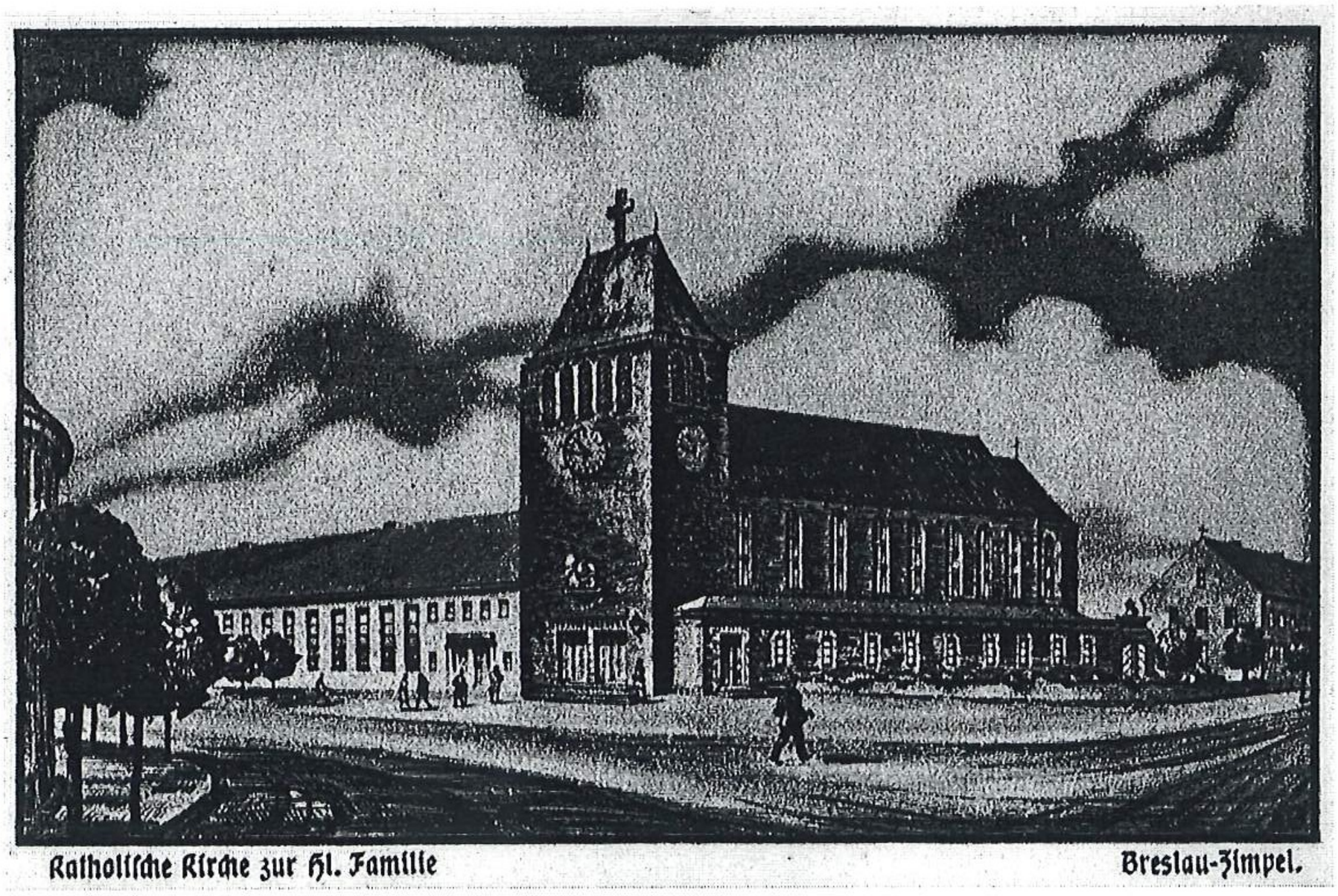
16. Bebaung am Meisenweg.
Zabudowania przy ul. Kosynierów Gdyńskich w trakcie realizacji.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 17.

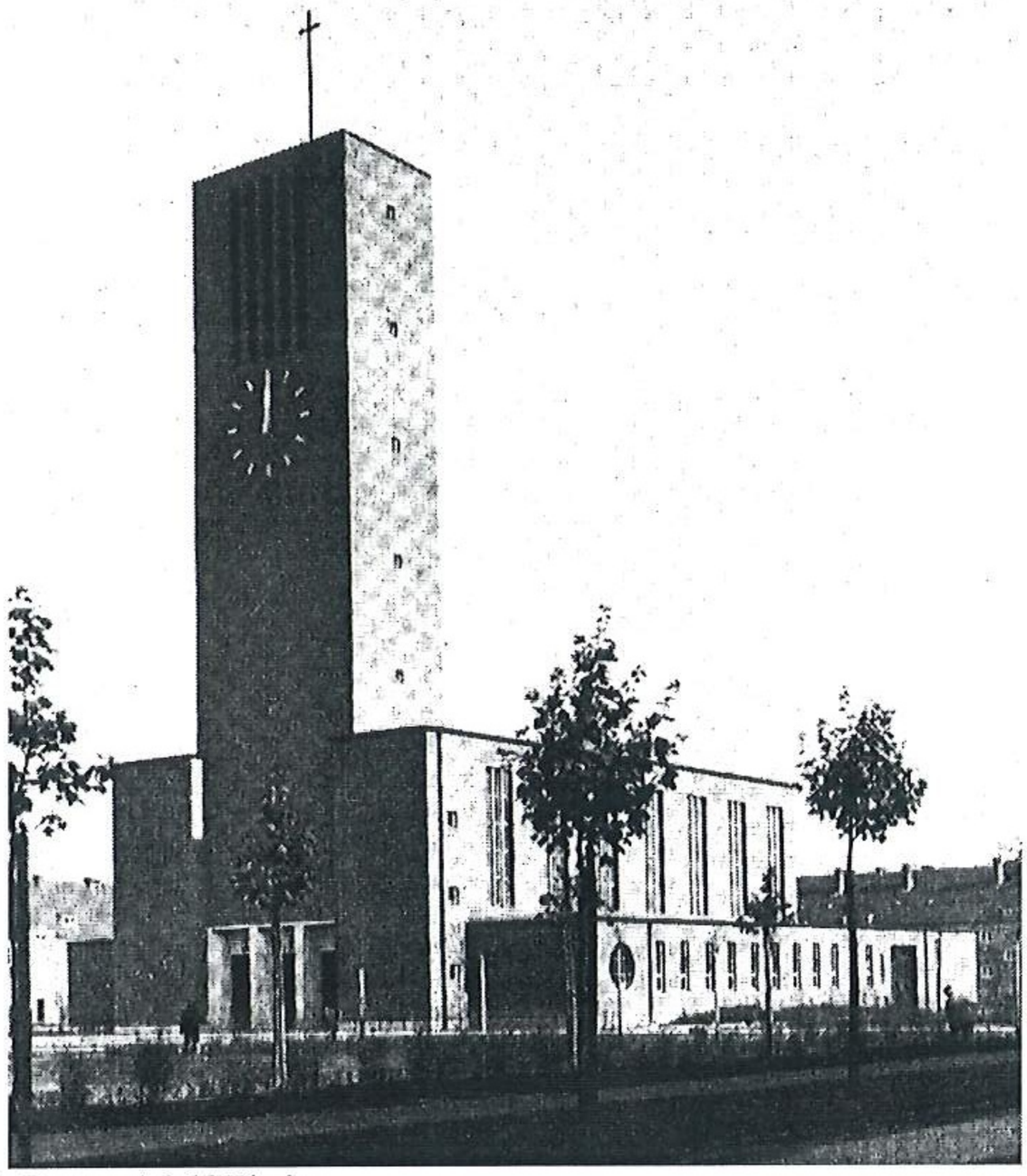
17 Hauseingang.
Wejście do jednego z domów.
Reprodukcja fot. /w:/ *Siedlungs-Gesellschaft Breslau A.G. Ein Bericht über ihre Tätigkeit in den Jahren 1919 – 1926,* Breslau (1927), s. 18.

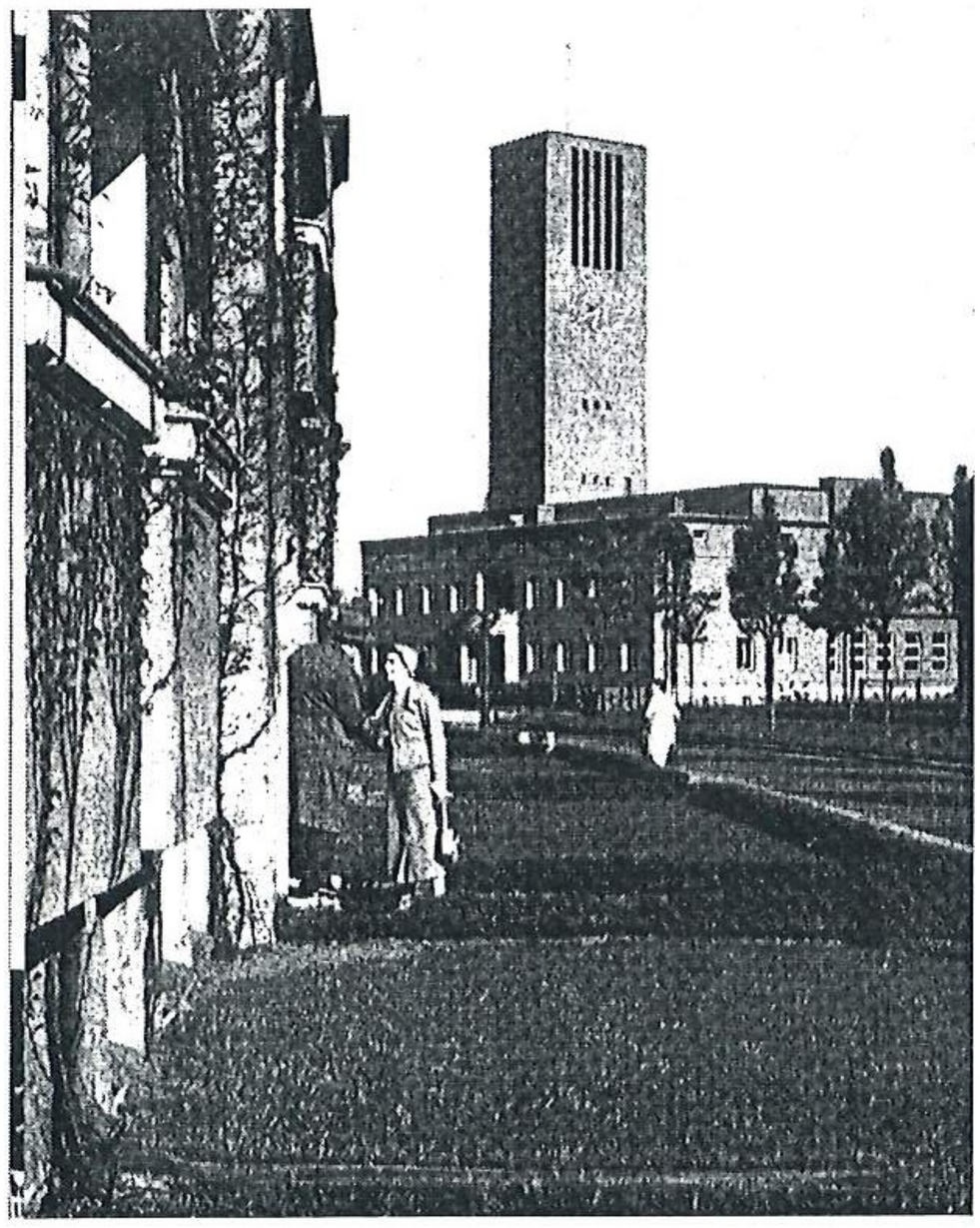
18. Zimpel.
Zabudowania przy ul. Mickiewicza.
Reprodukcja fot. /w:/ „Schlesische Illustrierte Zeitung" 1928, Nr 13, s. 7.

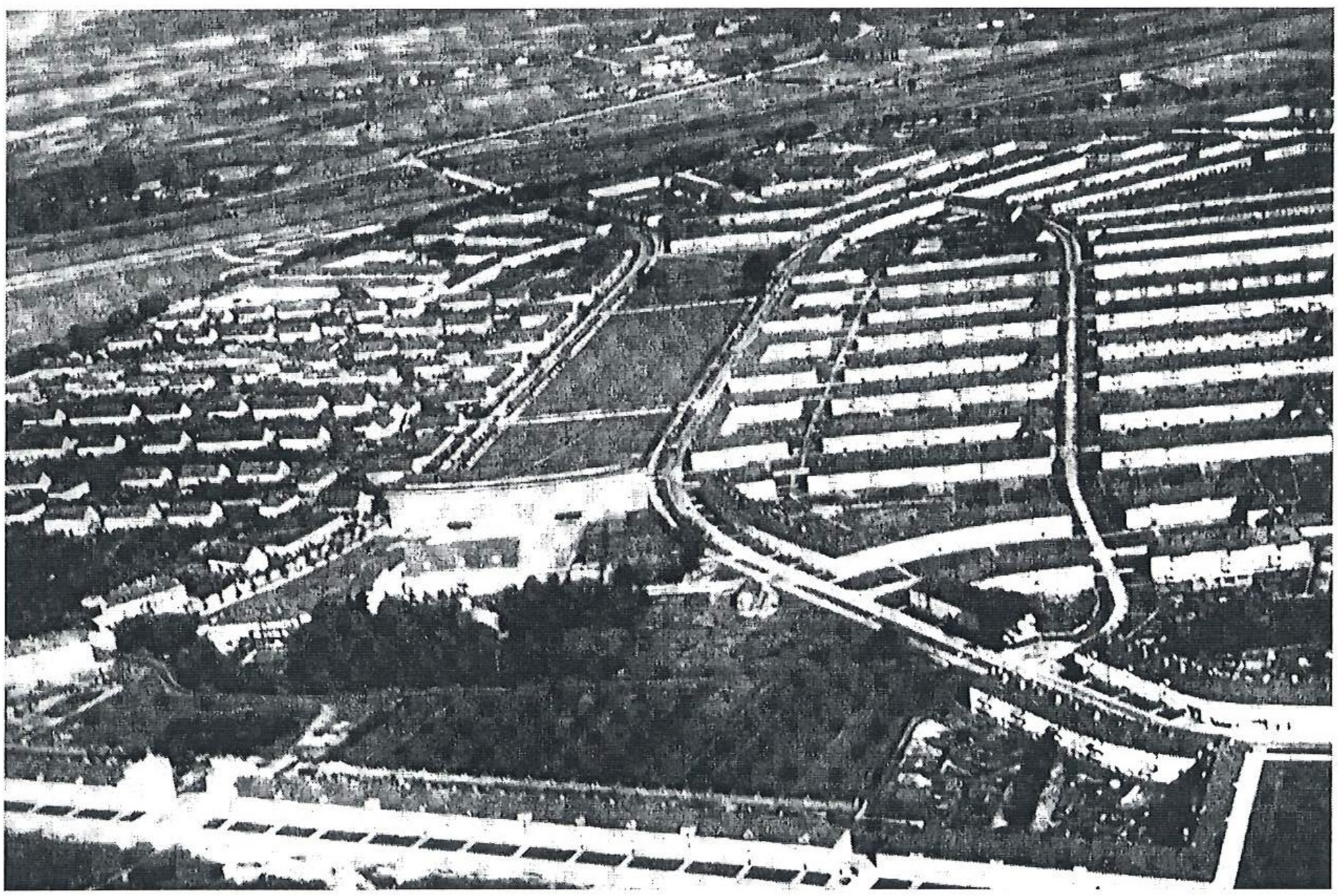
19. Katholische Kirche zum Hl. Familie. Breslau-Zimpel.
Projekt katolickiego kościola pod wezwaniem Św. Rodziny.
Reprodukcja rys., pocztówka, ok. 1930r., OZG BUWr, Inw. Poczt. 18008.

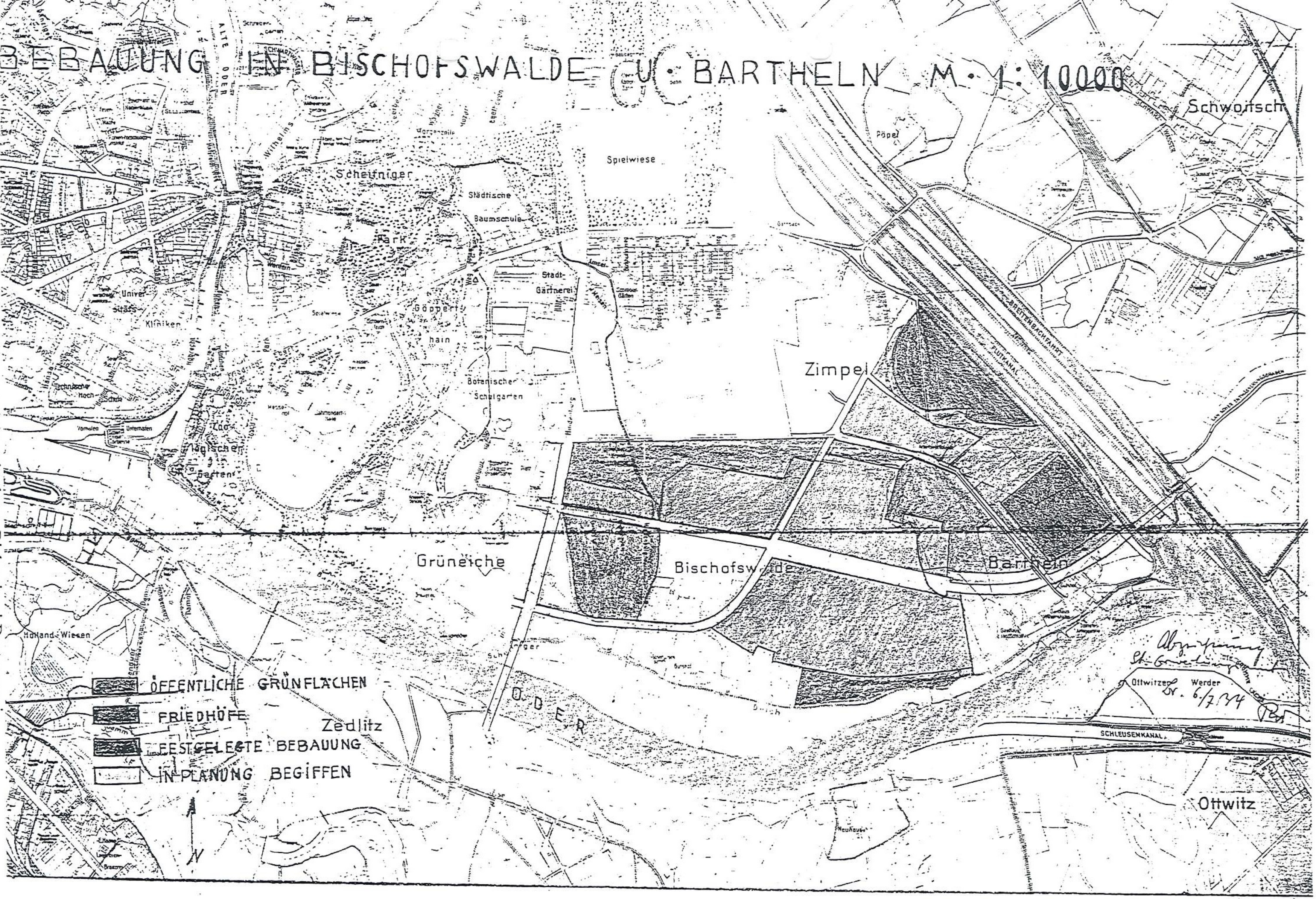
20 Breslau – Zimpel, Gustav-Adolf-Kirche.
Ewangelicki kościół upamiętniający Gustava Adolfa.
Reprodukcja fot. /w:/ A. Wiesenhütter, *Protestanischer Kirchenbau des deutschen Ostens in Geschichte und Gegenwart,* Leipzig (1936), il. 152.

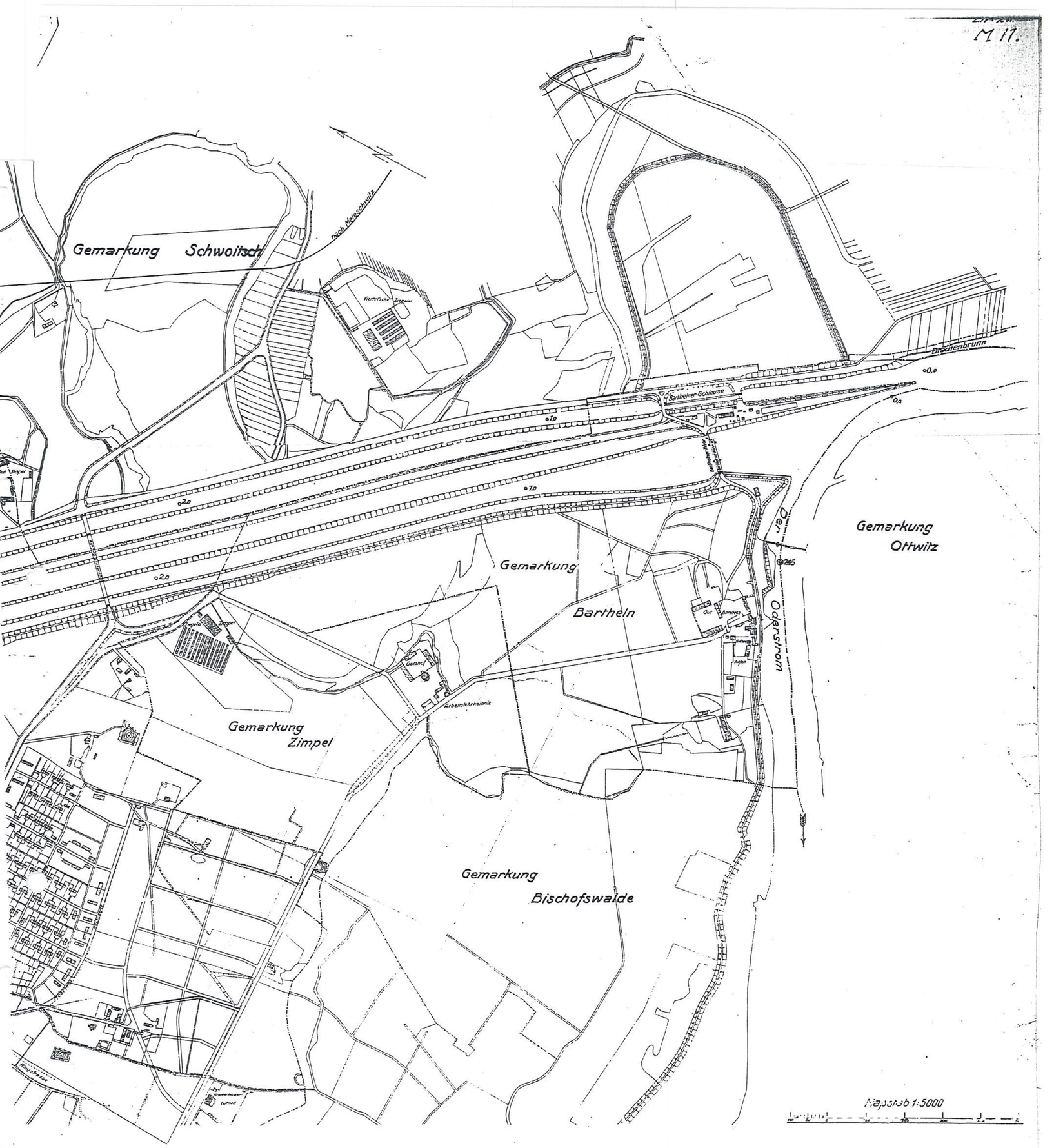
21. Kościół ewangelicki.
Reprodukcja fot. /w:/ *Breslau in 144 Bildern,* Leer (Ostfriesland) b.r., snlb..

22. Sępolno, fotografia lotnicza.
Reprodukcja fot., przed 1933r., /w:/ *Breslau in 144 Bildern,* Leer (Ostfriesland) b.r., snlb.

1. Fragment planu Wrocławia, projekt zabudowy Biskupina i Bartoszowic. 1:10 000, ok. 1925, ABMW syg. VII-64.

2. Fragment mapy topograficznej.
1:5 000, ok. 1925, ABMW syg. VII-64.

Stadtgemeinde Breslau
Arbeitslehrkolonie für Schwachbefähigte,
milde Stiftung.
Band 1 Nr. 26 Zimpel.
Wohlfahrtsamt.

Stadtgemeinde Breslau Gr. E. V.
Pacht: Lehrkolonie
(z. Zt. ohne Grdb. Nr.)

Barthein

Gastwirt Franz Lux

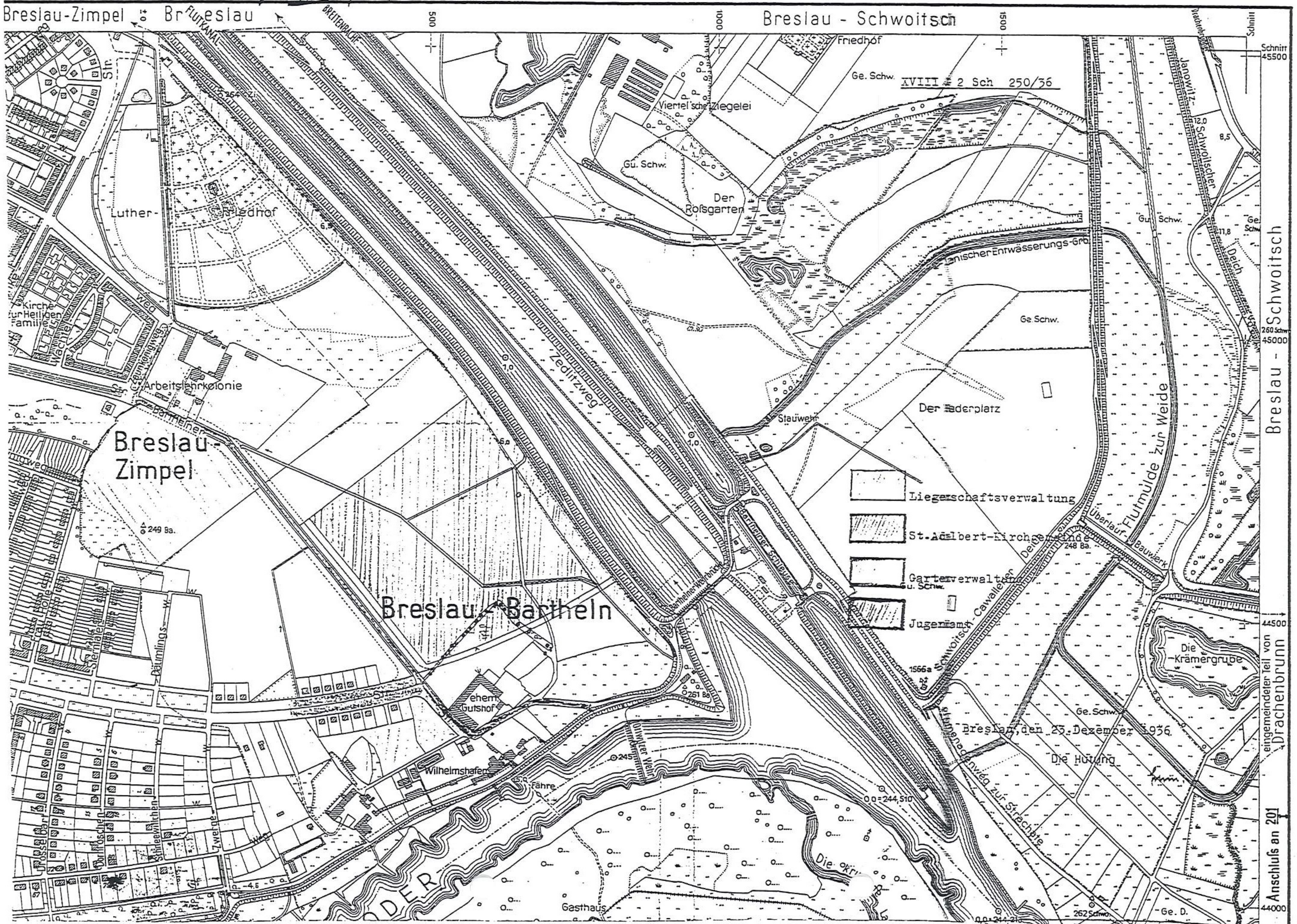
Bischofswalde

Lr. 5 Kl. Nr. 128 Lissfischwalde

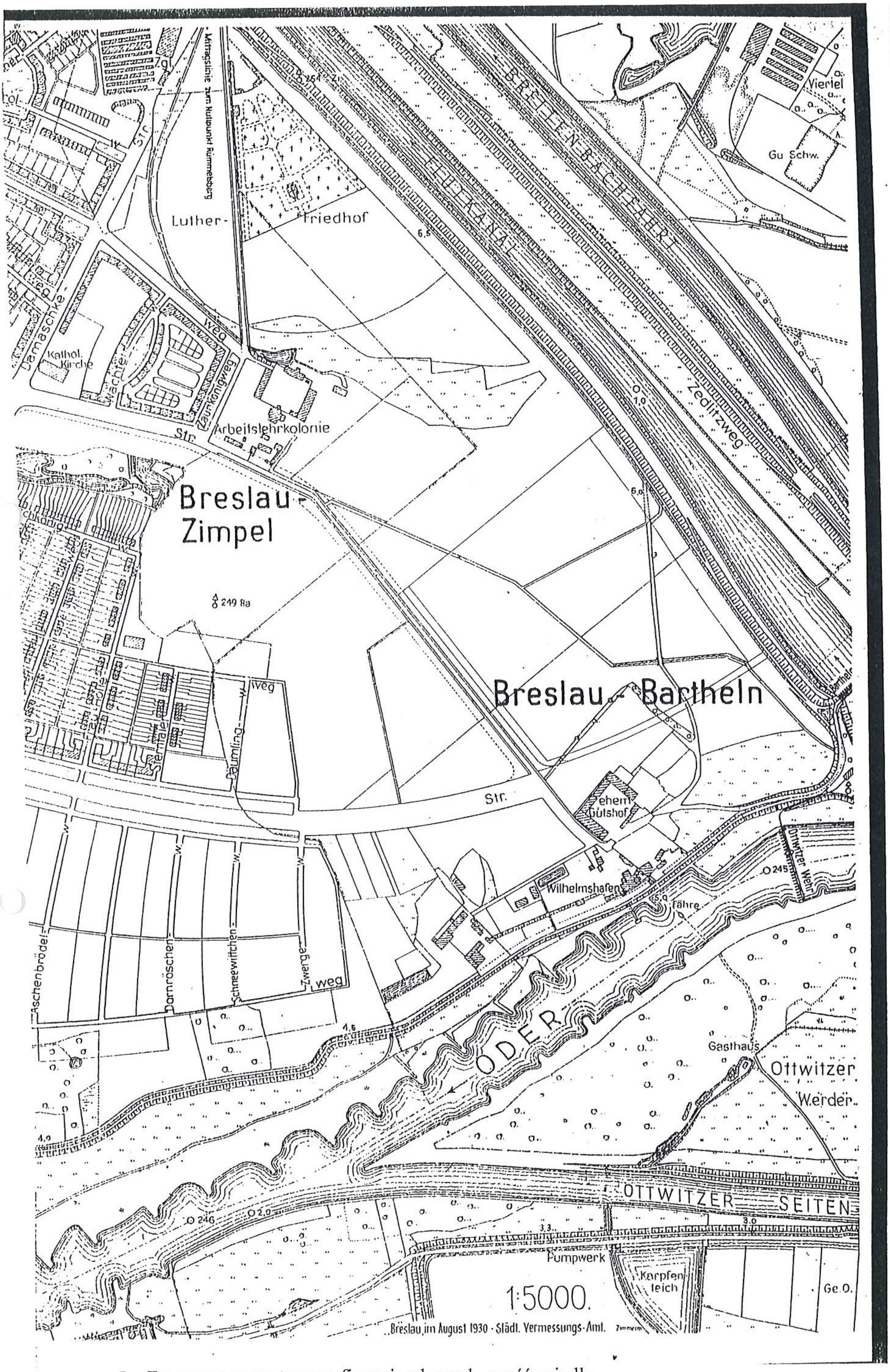
Maßstab 1:2000.

Breslau, den 23. Februar 1928
Städtisches Vermessungsamt

Zu XVIII 2 Sch 250. 36

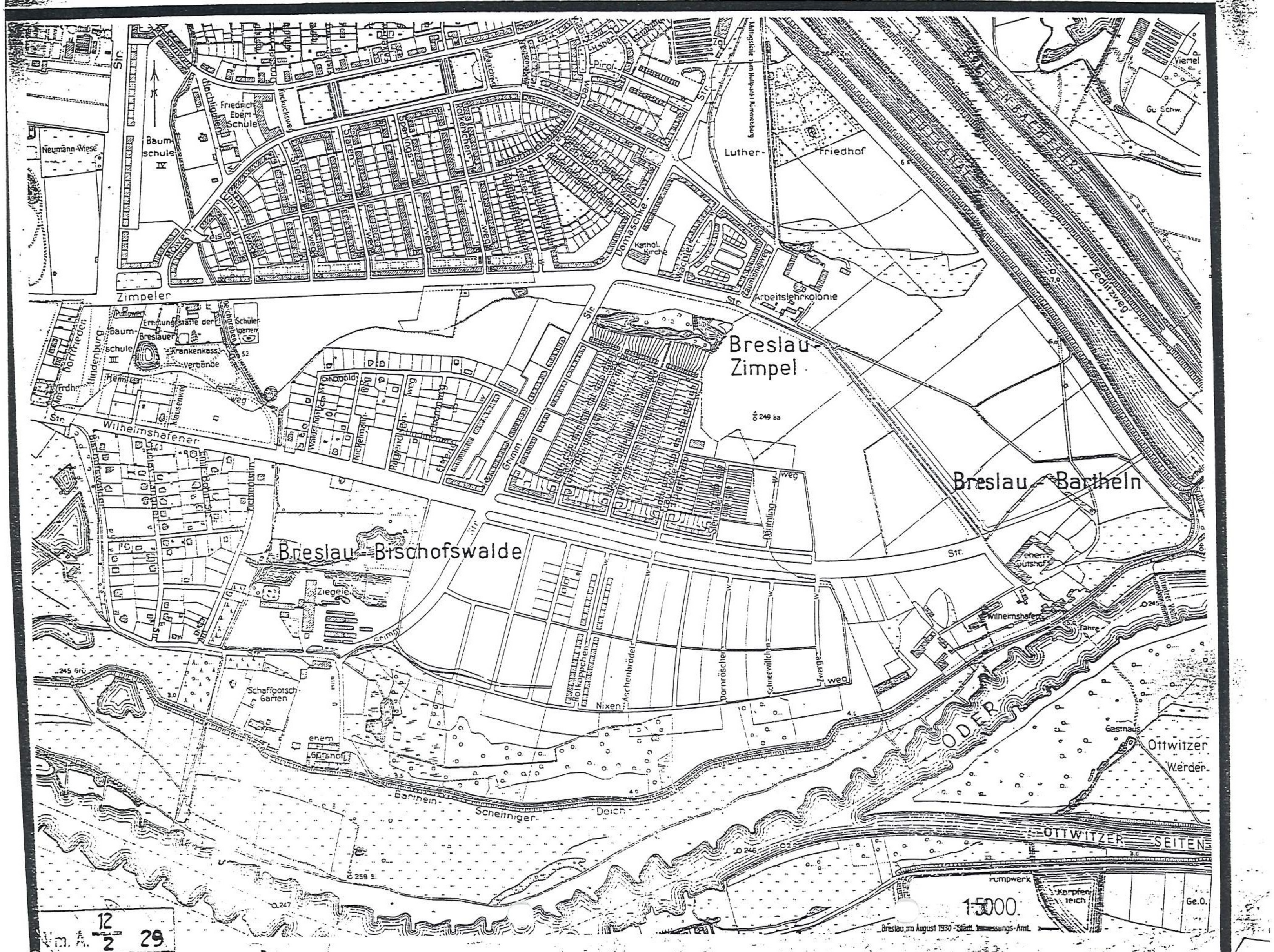
4. Fragment mapy topograficznej, pd.-wsch. część osiedla.
1:25 000, 1936, ABMW syg. VII-64.

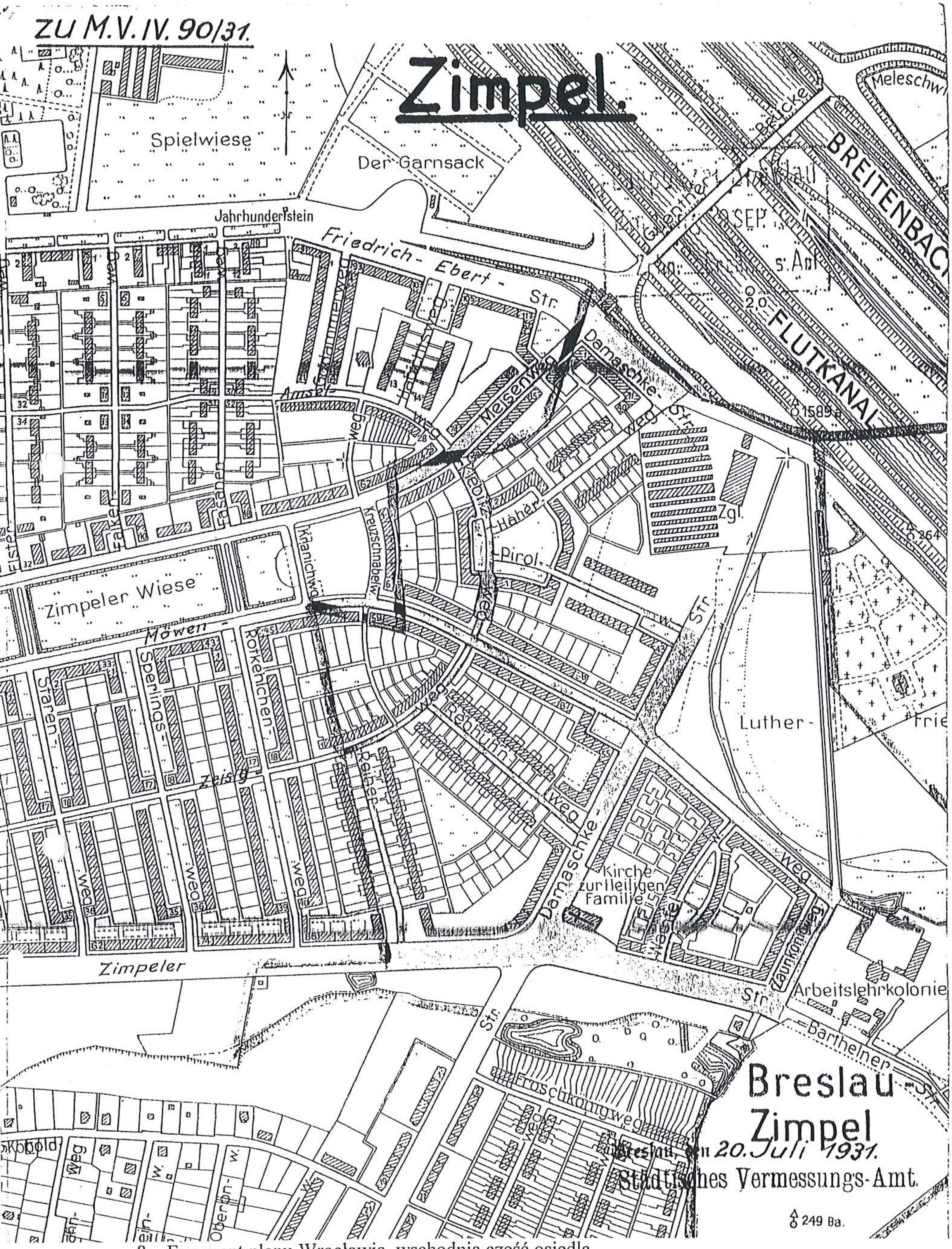
5. Fragment mapy topograficznej, pd.-wsch. część osiedla. 1:5000, po 1930, ABMW syg. VII-64.

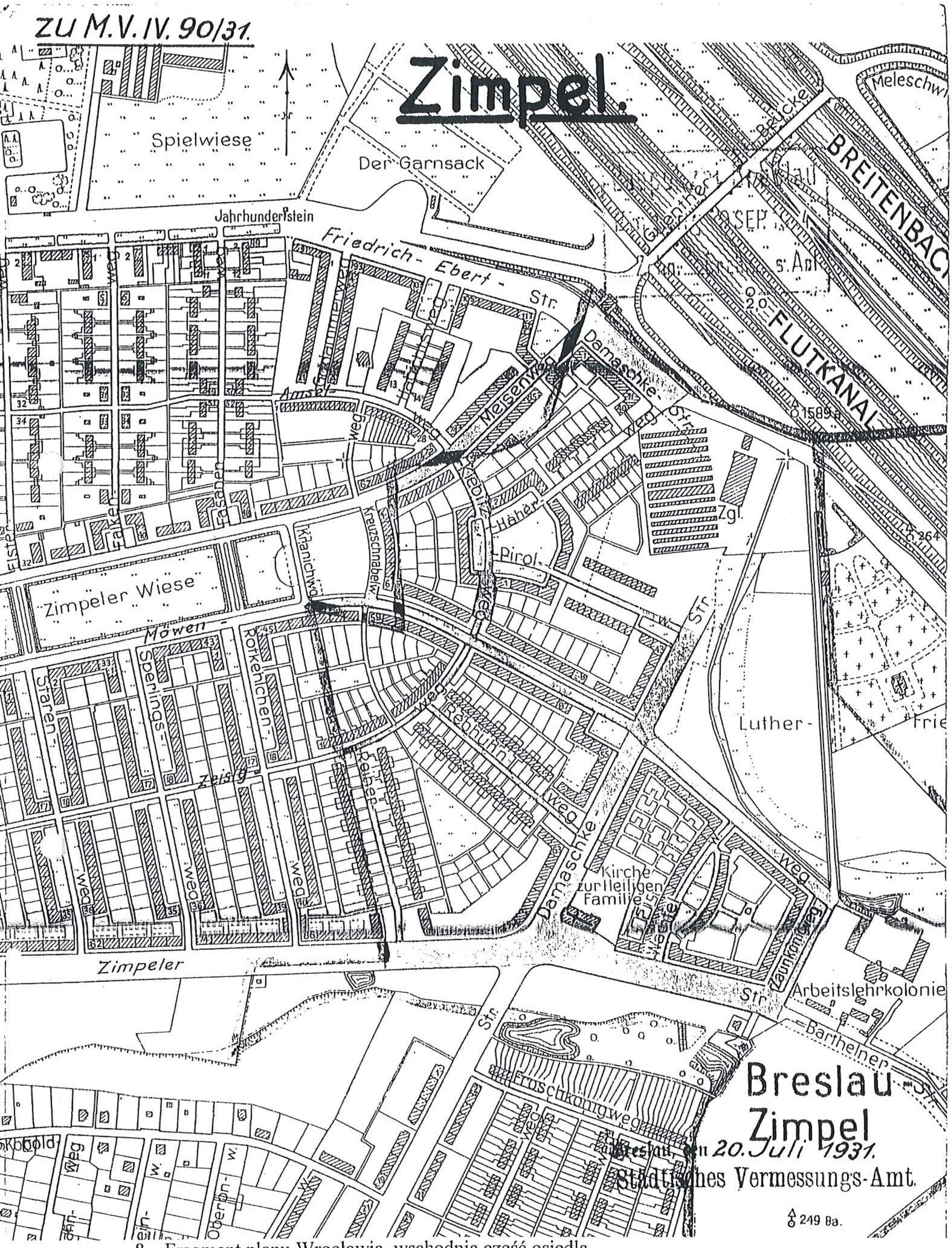
6. Fragment mapy topograficznej, południowa część osiedla. 1:5 000, po 1930, ABMW syg. VII-64.

7. Fragment mapy topograficznej, południowa część osiedla.
1:5 000, po 1930, ABMW syg. VII-64.

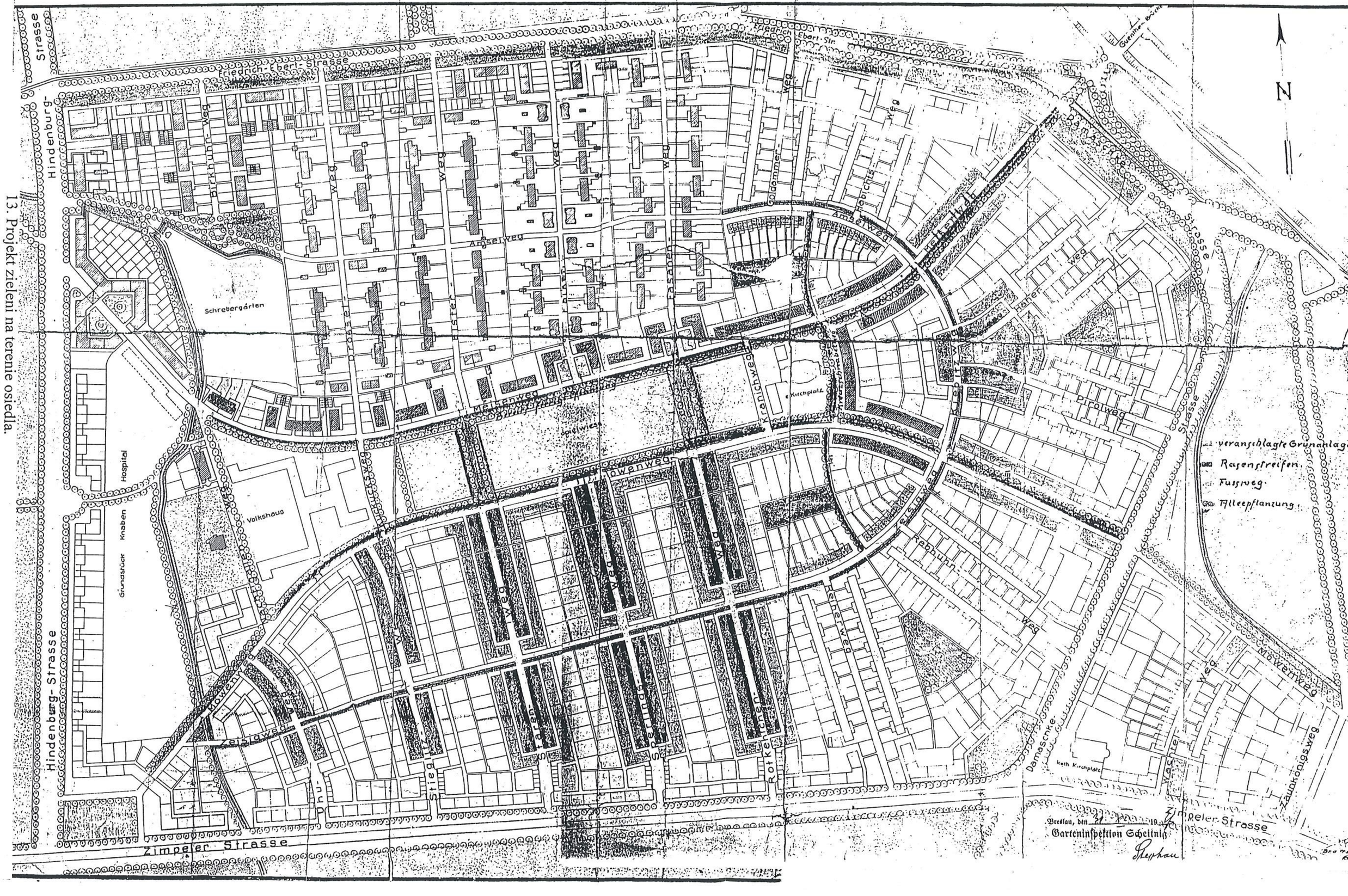
8. Fragment planu Wrocławia, wschodnia część osiedla.
1:5 000, 1931, ABMW syg. VII-64.

8. Fragment planu Wrocławia, wschodnia część osiedla.
1:5 000, 1931, ABMW syg. VII-64.

9. Fragment mapy Wrocławia, południowa część osiedla. 1:5 000, 1931, ABMW syg. VII-64.

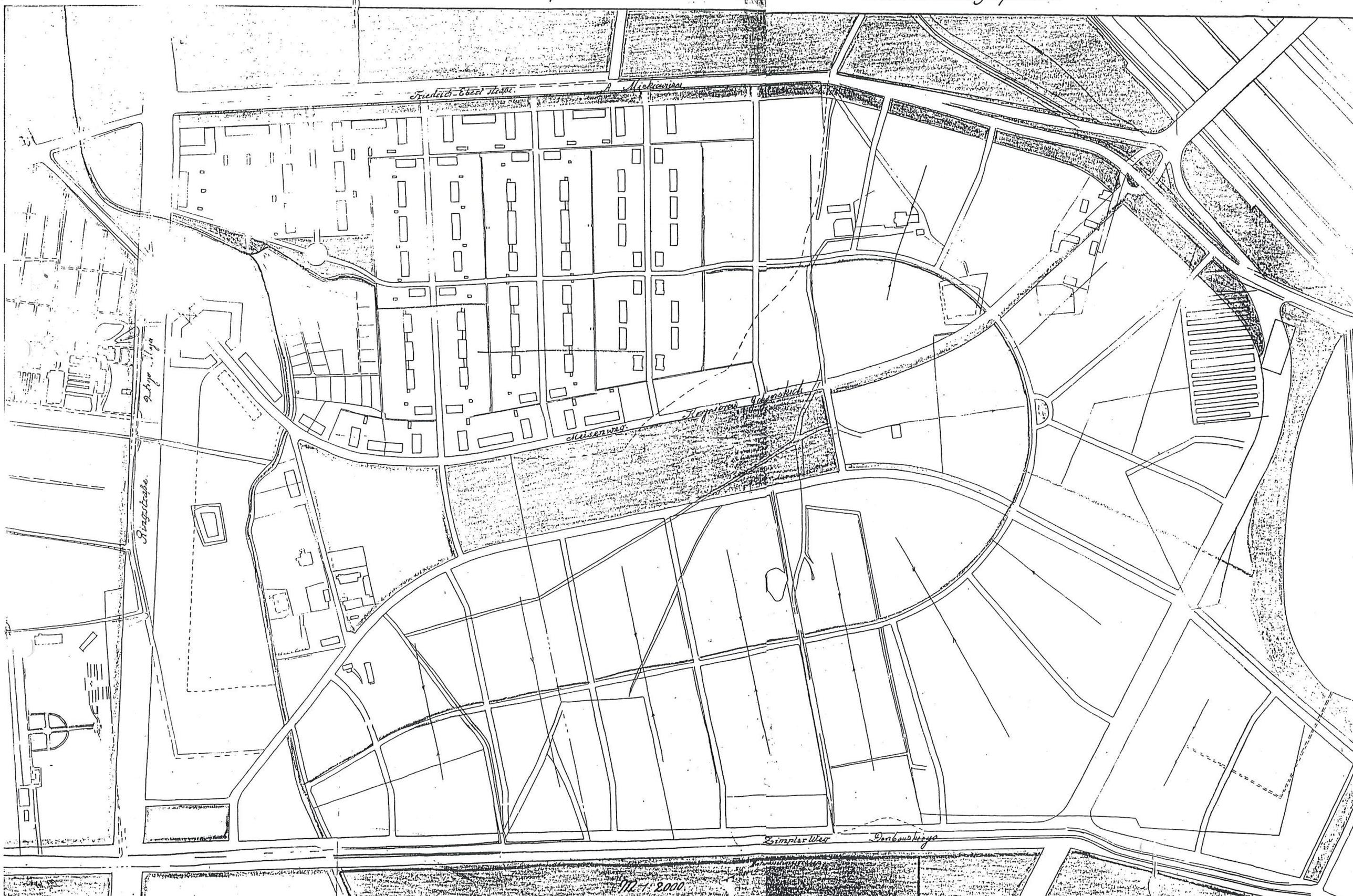
GRÜNANLAGEN u. BEPFLANZUNGSPLAN = SIEDLUNG BRESLAU-ZIMPEL-M-1:2000.

13. Projekt zieleni na terenie osiedla. Stephan, 1:5 000, 1927, ABMW syg. VII-64.

Siedlung Breslau – Zimpel

Bebauungsplan

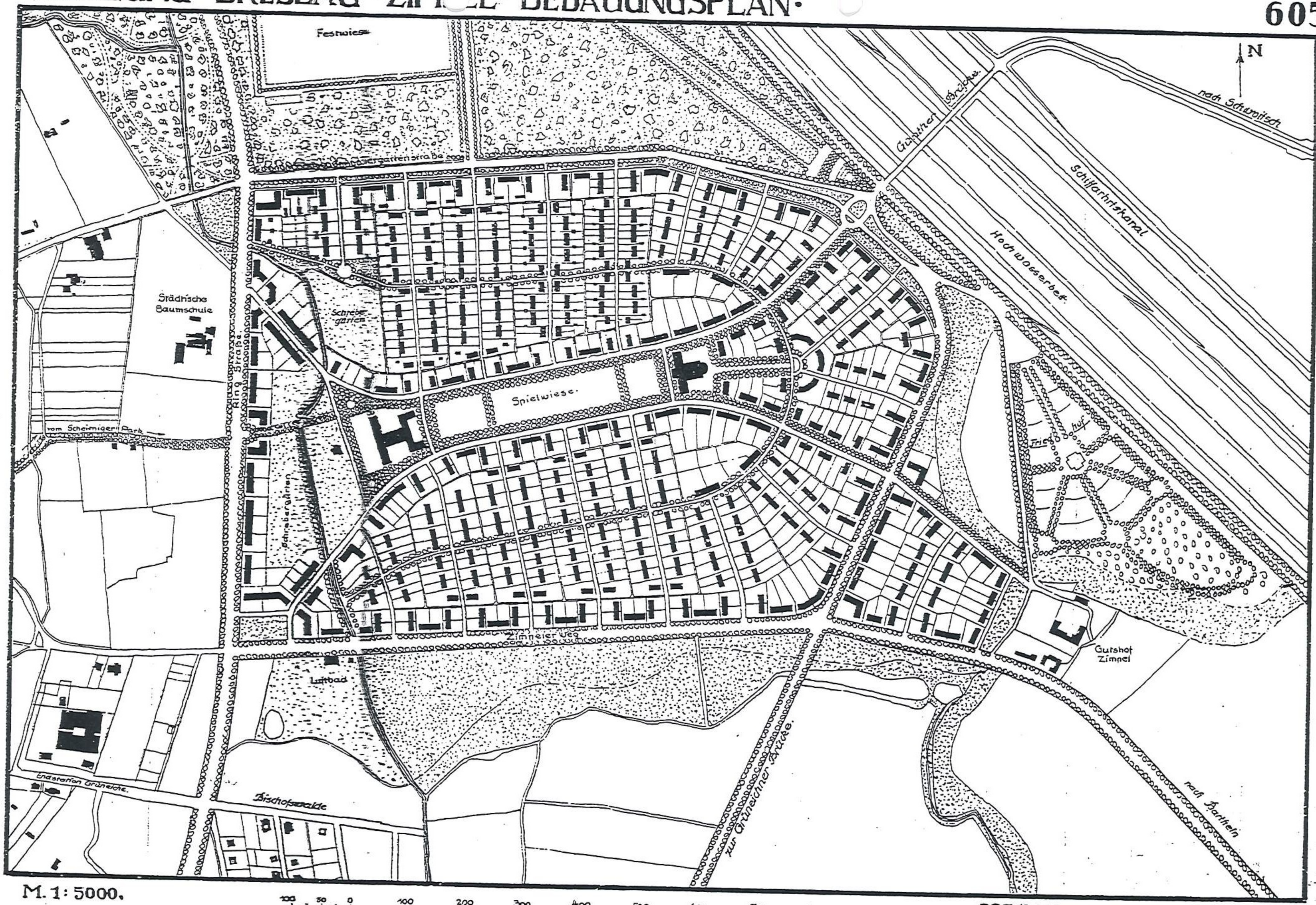

Blatt gr. 49x3

Ex Heim

·SIEDLUNG BRESLAU-ZIMMEL·BEBAUUNGSPLAN·

605.

M. 1: 5000.

100 50 0 100 200 300 400 500 600 700 800 900 m

·BRESLAU, DEN 1. MAI 1922·

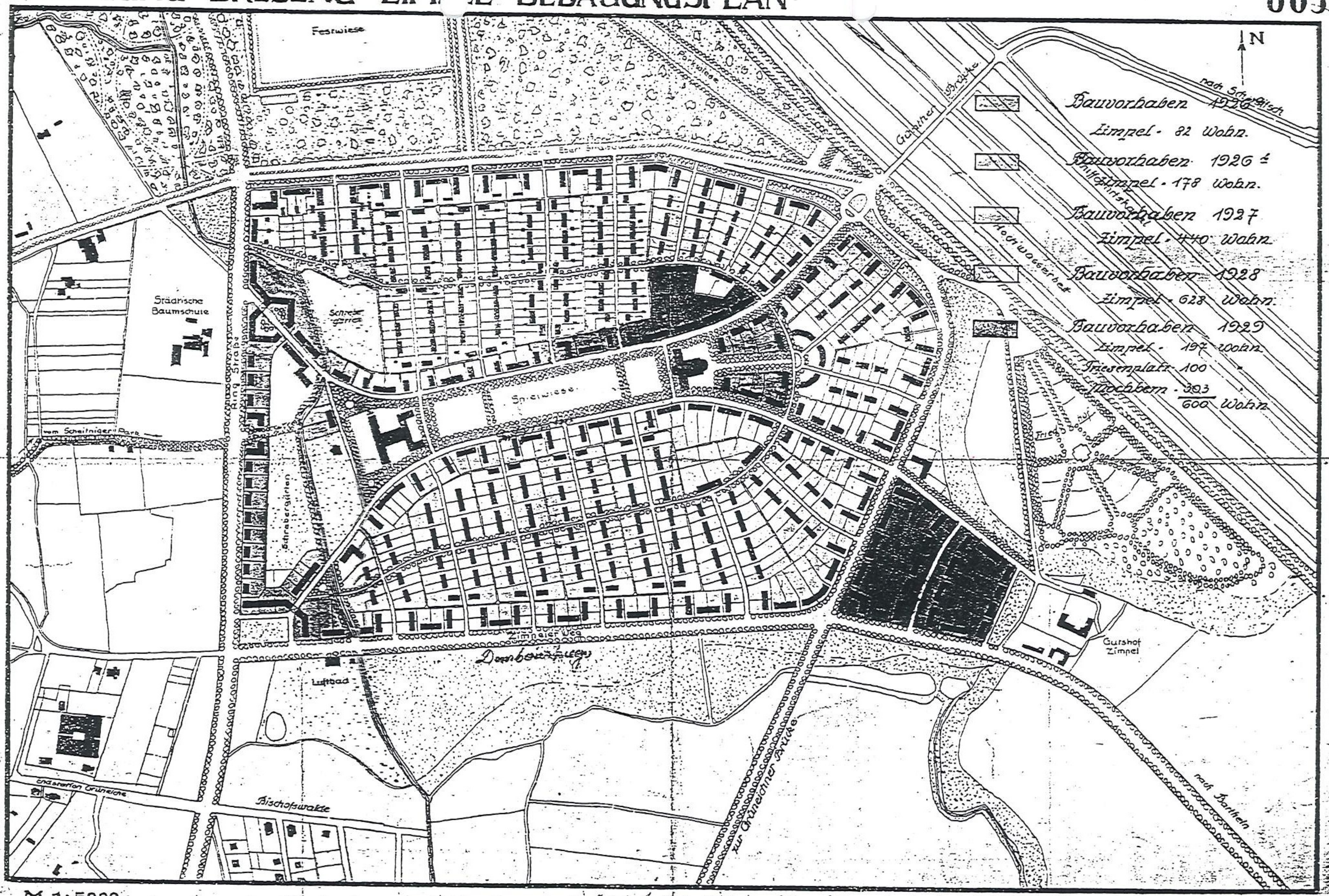
·WAHLICH HEIM-ARCHITEKTEN·

VIII 55

11. Projekt budowlany osiedla.
Wahlich, Heim, 1:5 000, 1922, ABMW sygn. VII-64.

·SIEDLUNG BRESLAU-ZIMPEL· BEBAUUNGSPLAN·

605.

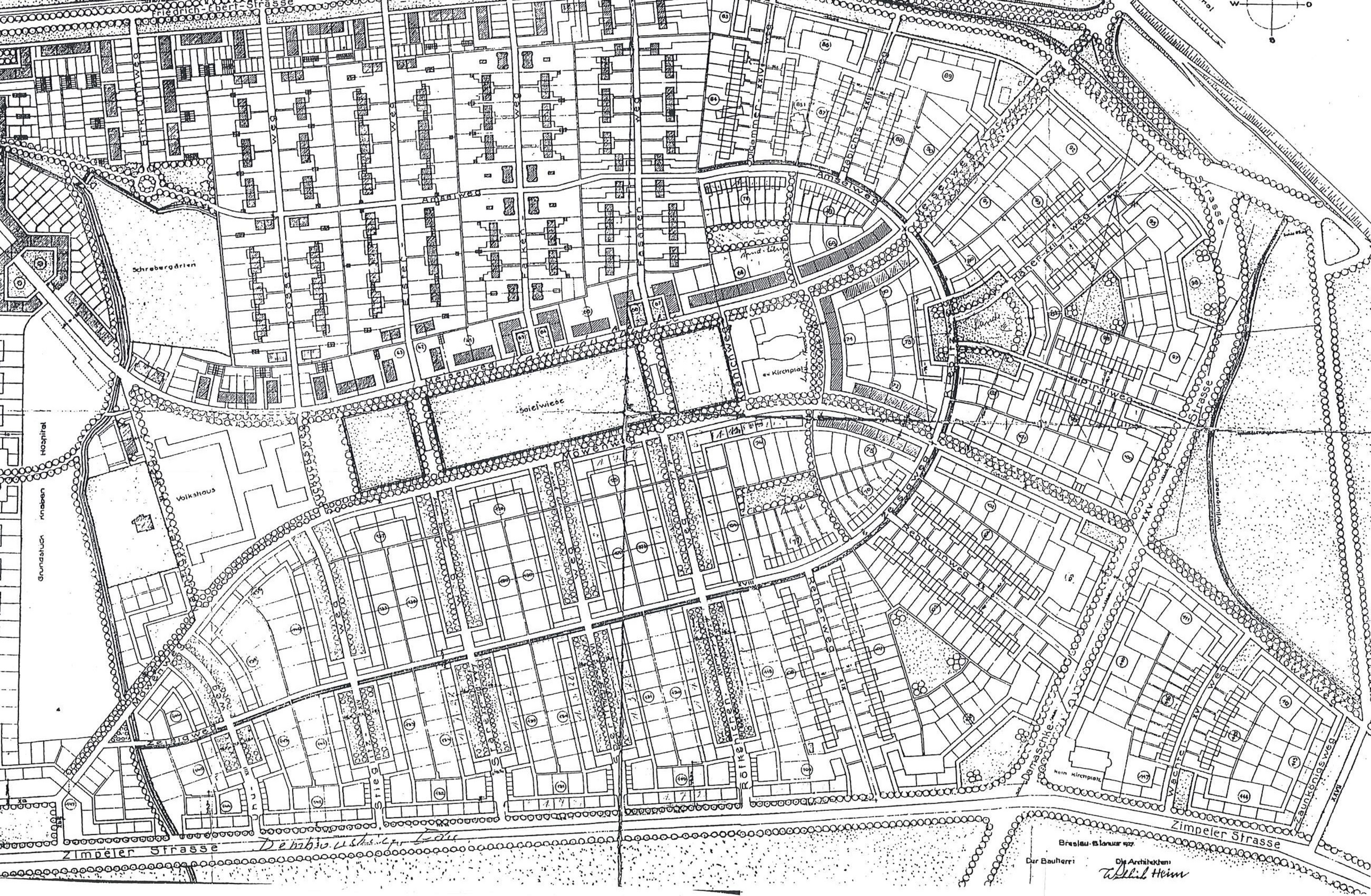

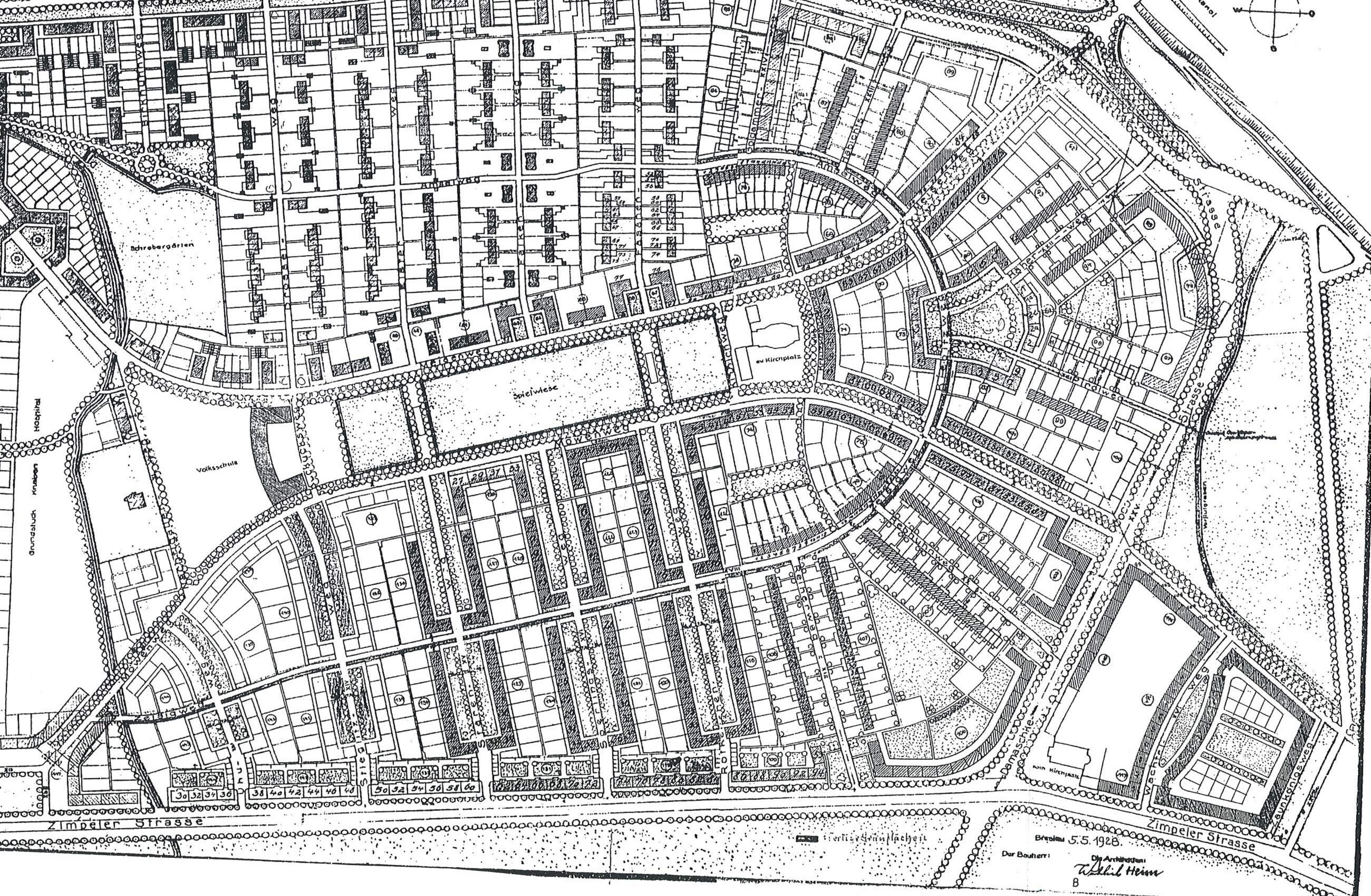
M. 1: 5000.

BRESLAU, DEN 1. MAI 1922.

·WAHLICH HEIM ARCHITEKTEN·

12. Fazy zabudowy osiedla.
1:5 000, 1922, ABMW syg. VII-64.

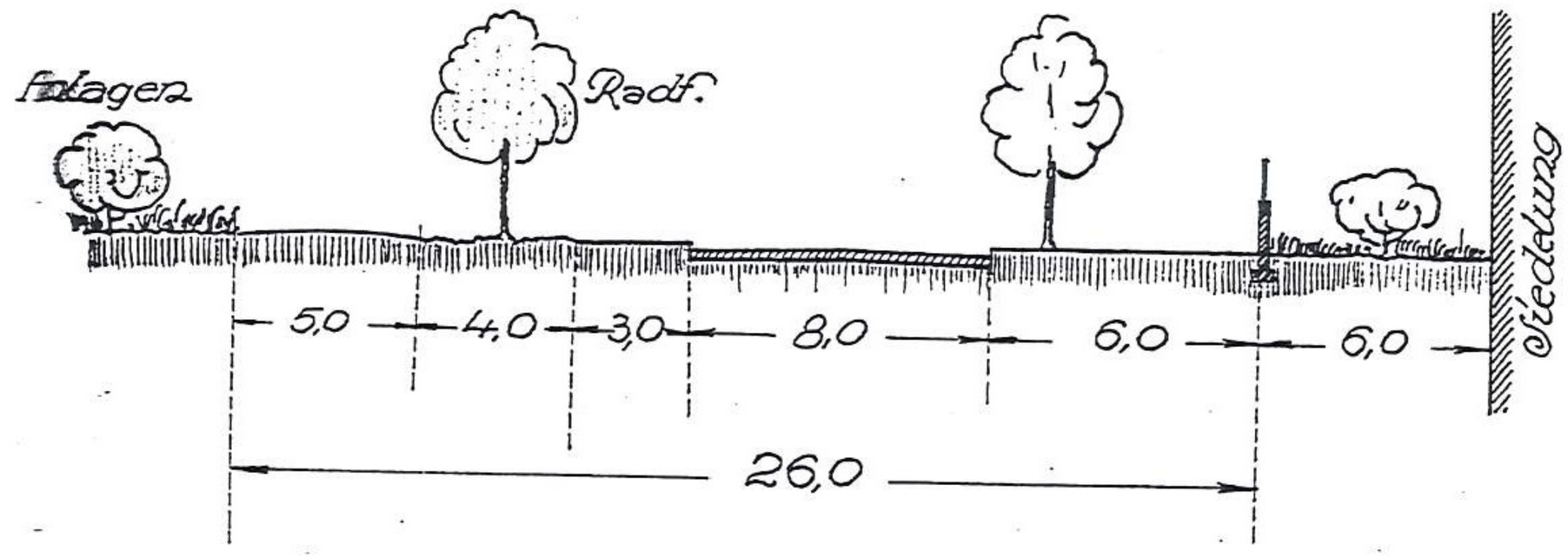

Friedrich-Ebert-Strasse
Schrebergärten
Volkshaus
Grundstück Knaben Hospital
Spielwiese
ev. Kirchplatz
Zimpeler Strasse
Zimpeler Strasse
Breslau-Blanuer 1927
Der Bauherr:
Die Architekten
Wilhelm Heim

Schrebergärten
Spielwiese
ev. Kirchplatz
Volksschule
Grundstück Knaben Hospital
Zimpeler Strasse
Zimpeler Strasse
Breslau 5.5.1928.
Der Bauherr:
Die Architekten
Wilhelm Heim

Friedrich-Ebert-Strasse
Birkhuhnweg
Argerweg
Elsterweg
Falkenweg
Fasanenweg
Adalbertweg
Amselweg
Heinrichsweg
Meisenweg
Mövenweg
Reiherweg
Tauchweg
Kirchplatz
Tirolerweg
Volkshaus
Krankenhaus
Kanal
Pfarrer Stephan Strasse
Damaschkestrasse
Kath. Kirchplatz
N

17. Ul. Dembowskiego, przekrój.
1:200, 1926, ABMW syg. VII-64.

Schnitt a:b.

M. 1:200.

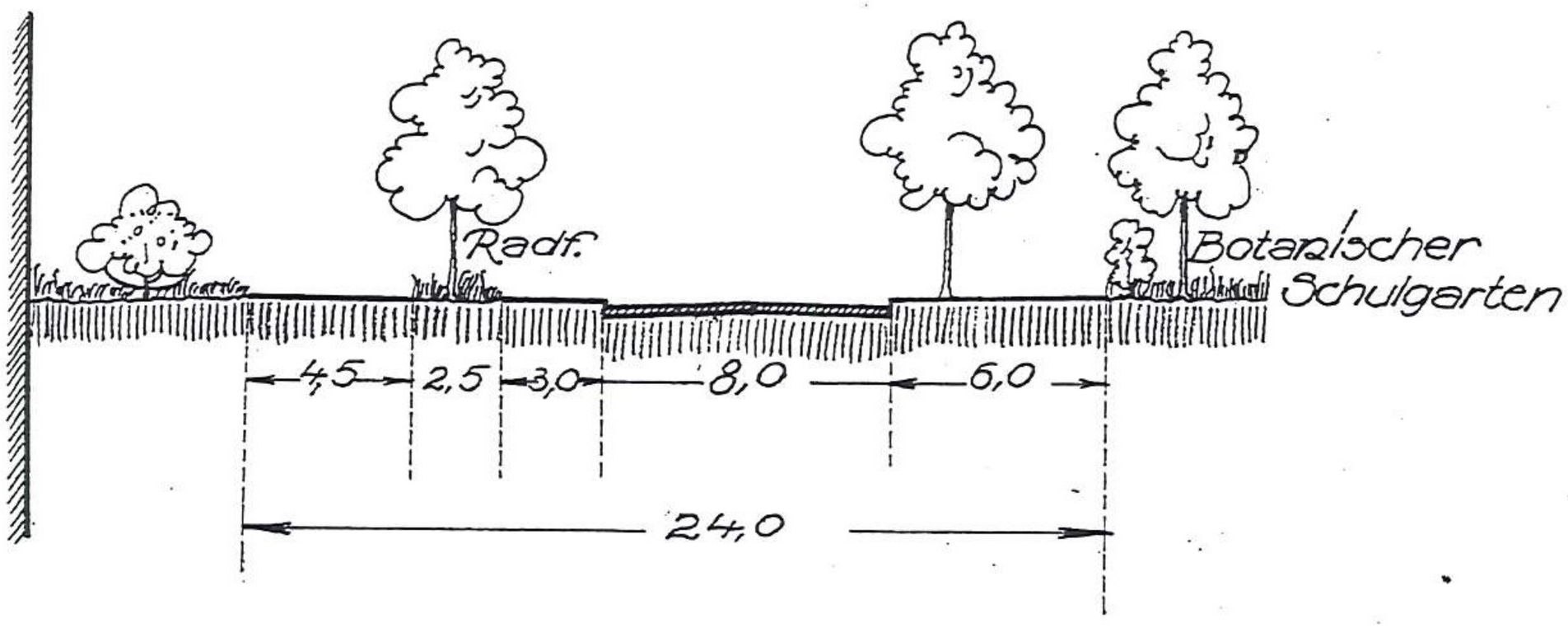
Zimpeler Weg.

Sg pabst

Abteilg. C.

29.6.26.

Schnitt c:d.

M. 1:200.

Limpeler Weg.

Sypalao

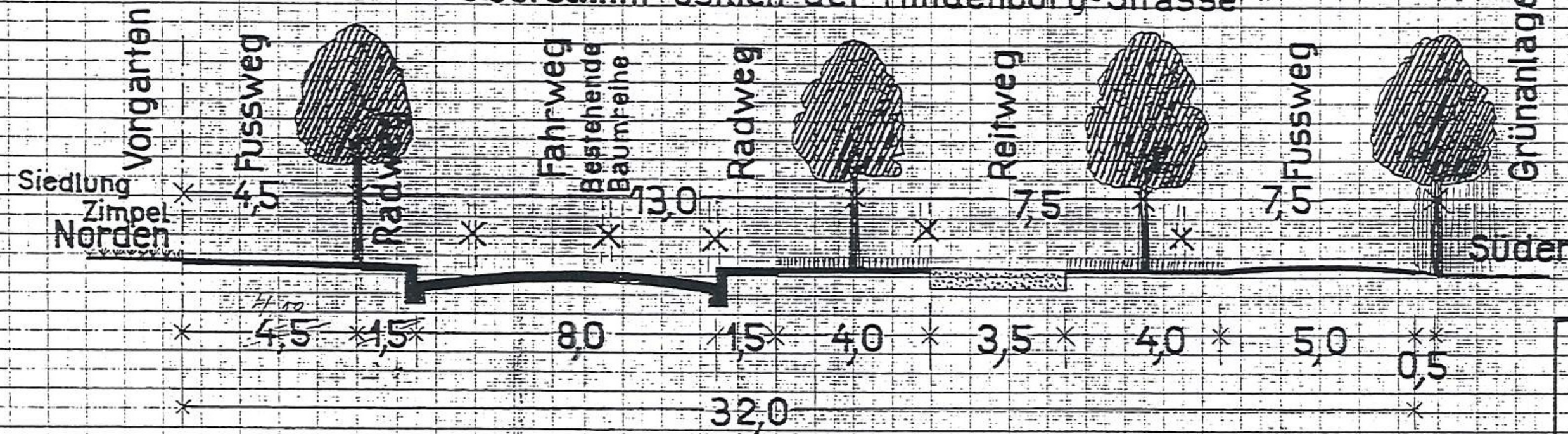
Abteilg. 6.

29.6.26.

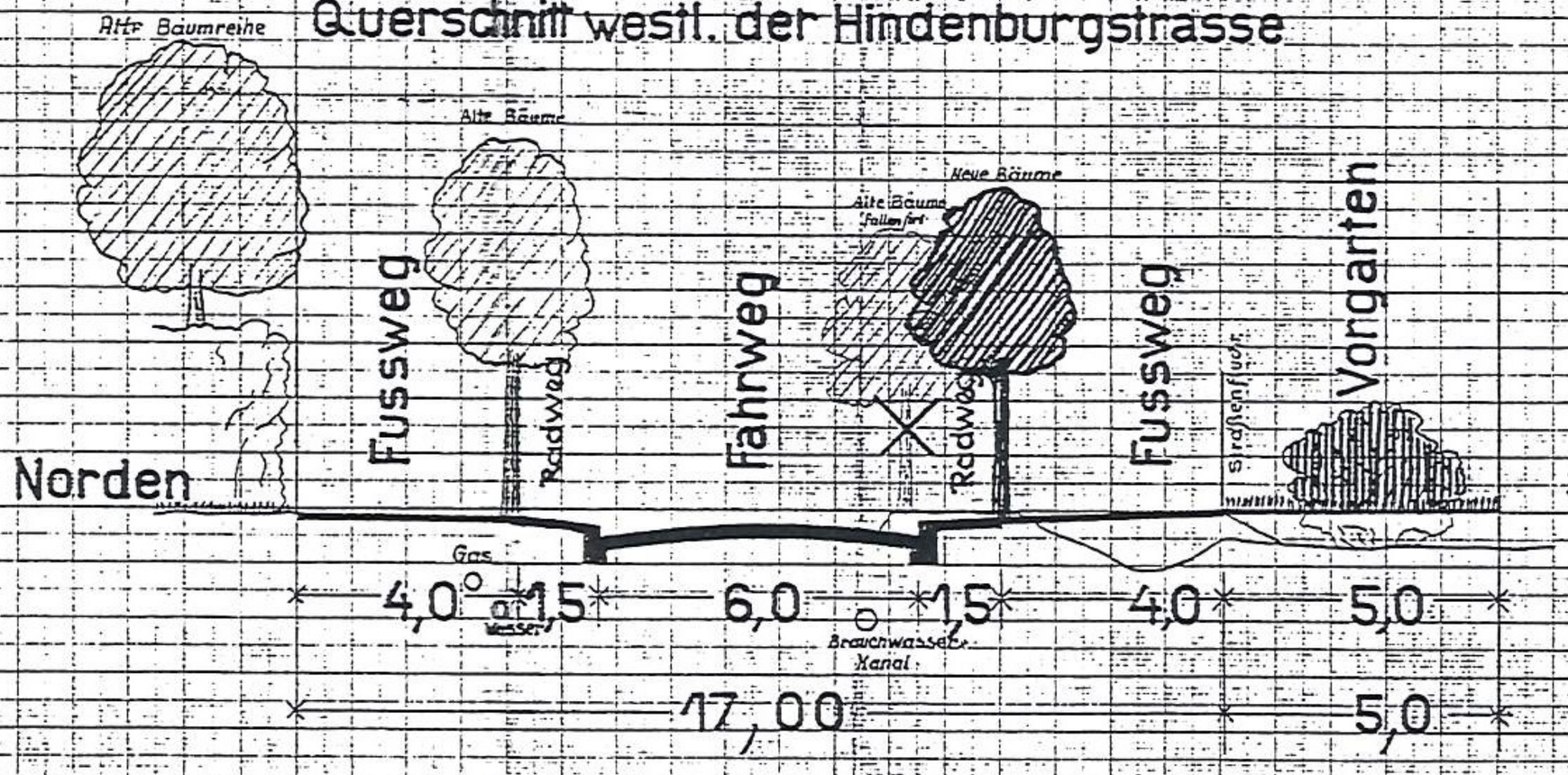
18. Ul. Dembowskiego, przekrój.
1:200, 1926, ABMW syg. VII-64.

20. Ul. Dembowskiego, przekrój.
1:100, 1928, ABMW syg. VII-64.

Querschnitt östlich der Hindenburg-Strasse

Querschnitt westl. der Hindenburgstrasse

Zimpeler Strasse

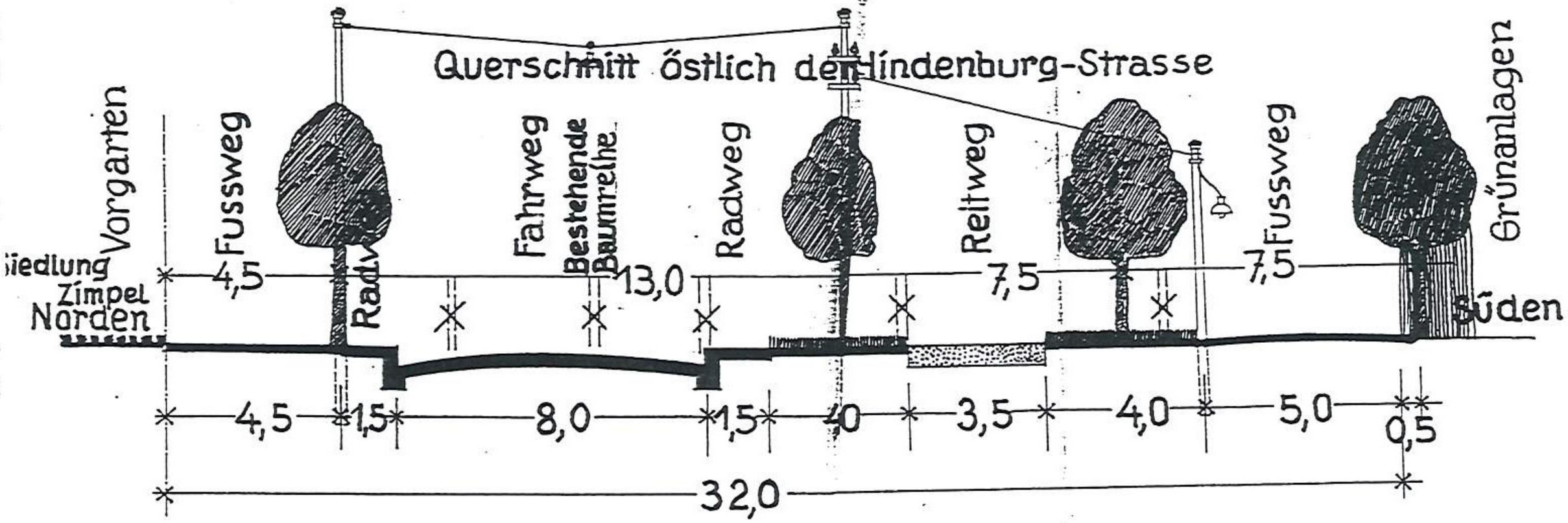
Querschnitte

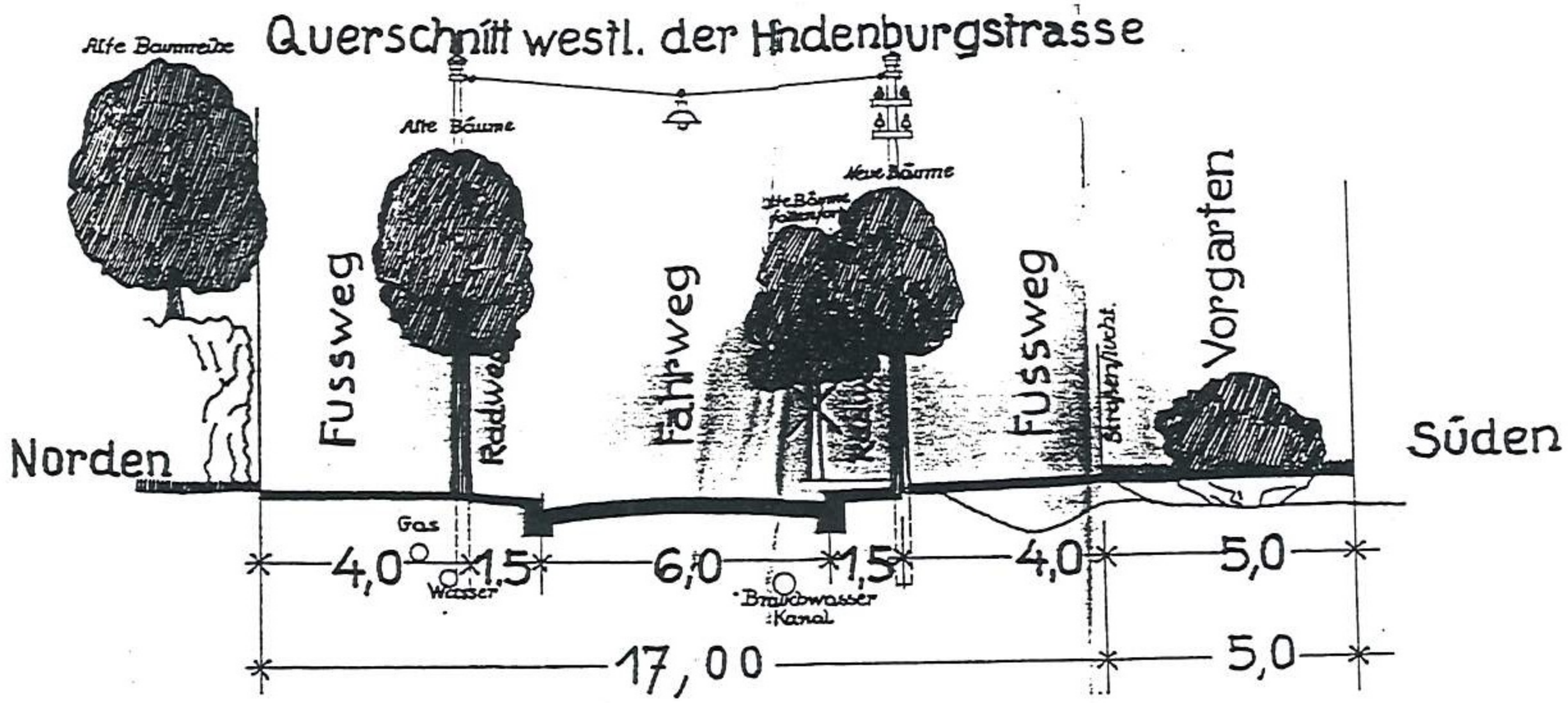
1:100

Genehmigt durch Beschluss der Stadtbaudeputation vom 26. Mai 28
bei T_2 zpl $\frac{49}{1}$ 28
Breslau den 24. Mai 28.
Städtisches Tiefbauamt 2.

T_2 Nr 90

21. Ul. Dembowskiego, przekrój. 1:100, 1929, ABMW syg. VII-64.

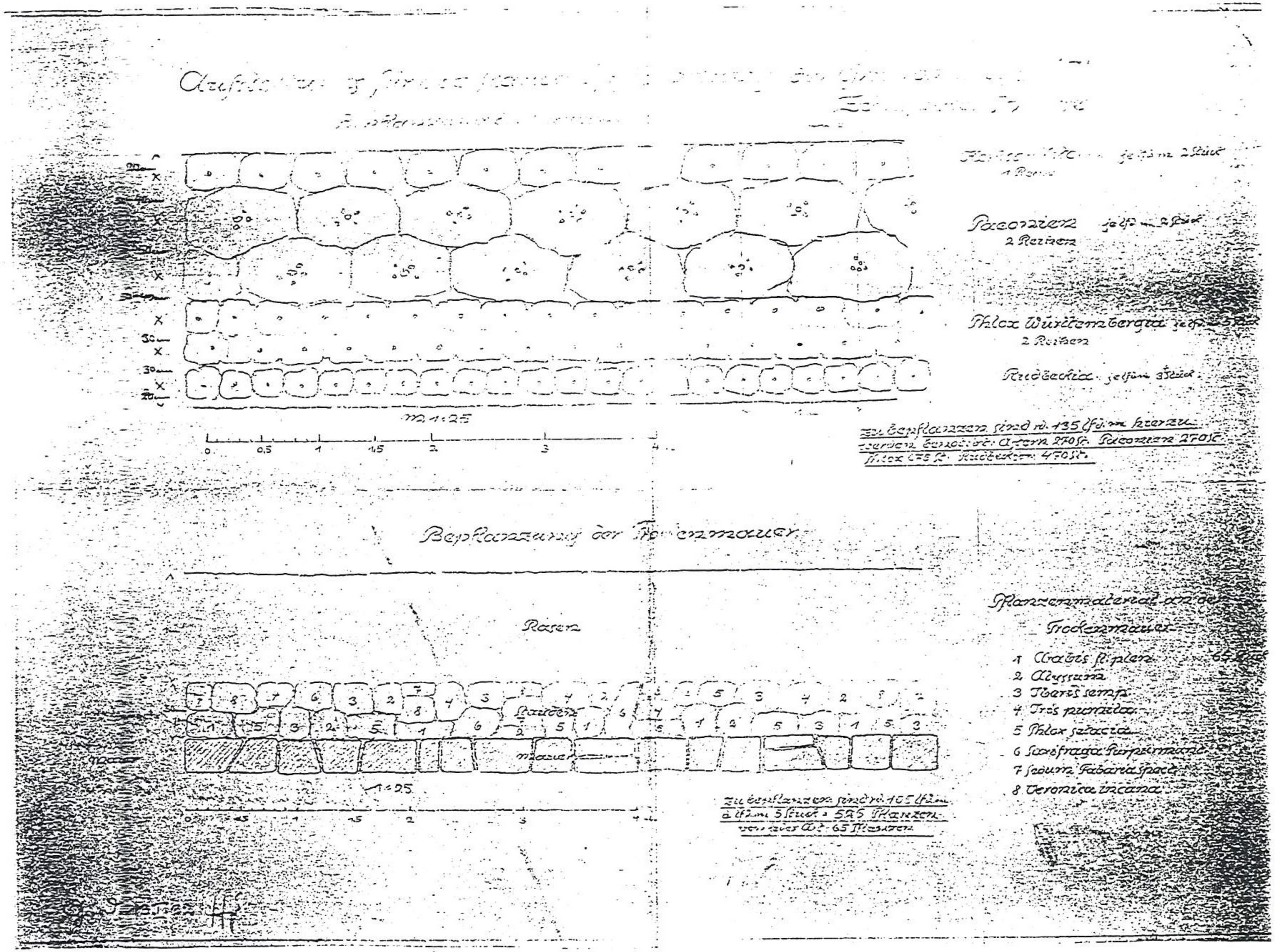

Zimpeler Strasse

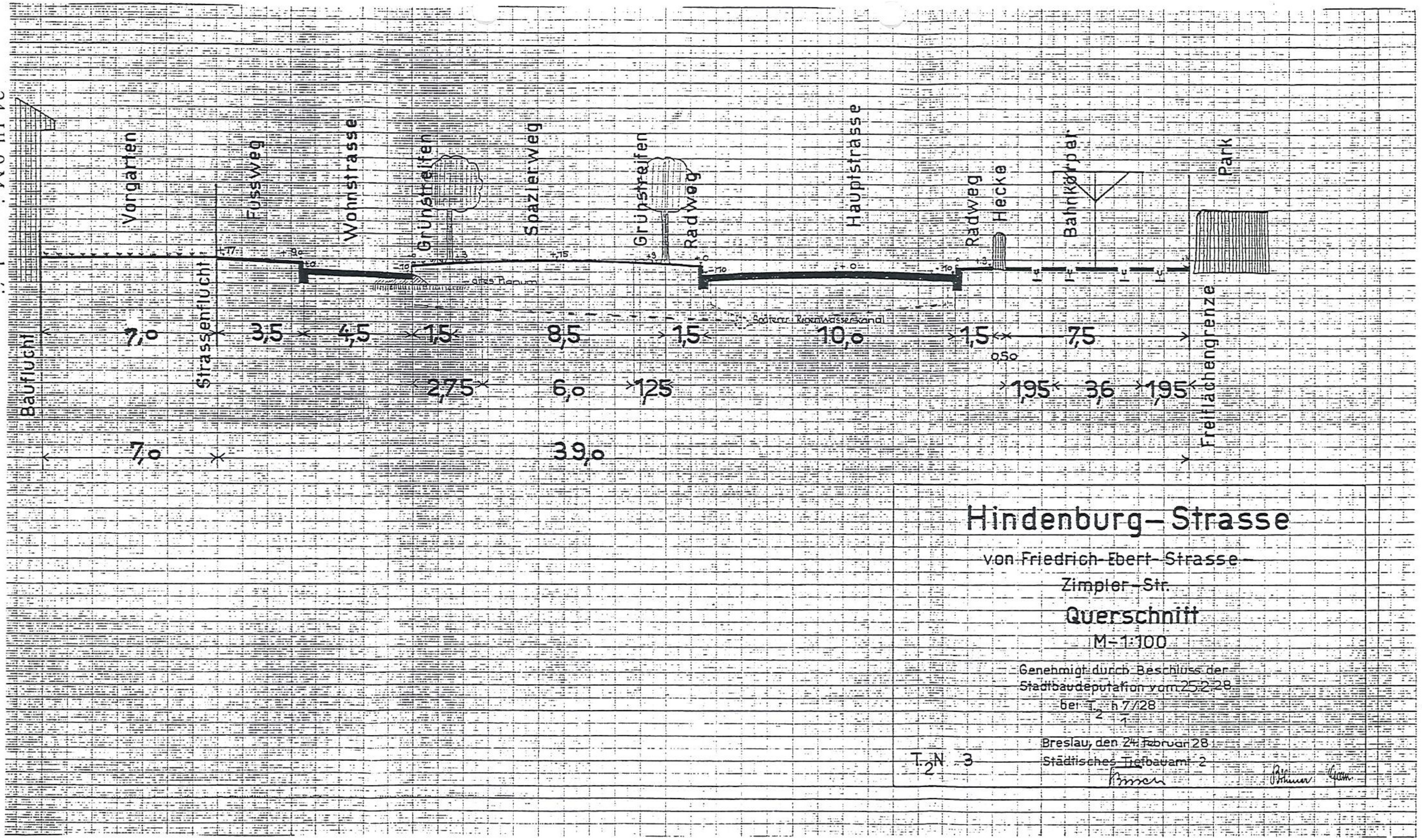
Querschnitte

1:100

Abzeichnung
Breslau, den 11. April 1929
Städtische Elektrizitätswerke.
Betriebsdirektion für Verkehrs Werbung
und elektrische Anlagen.

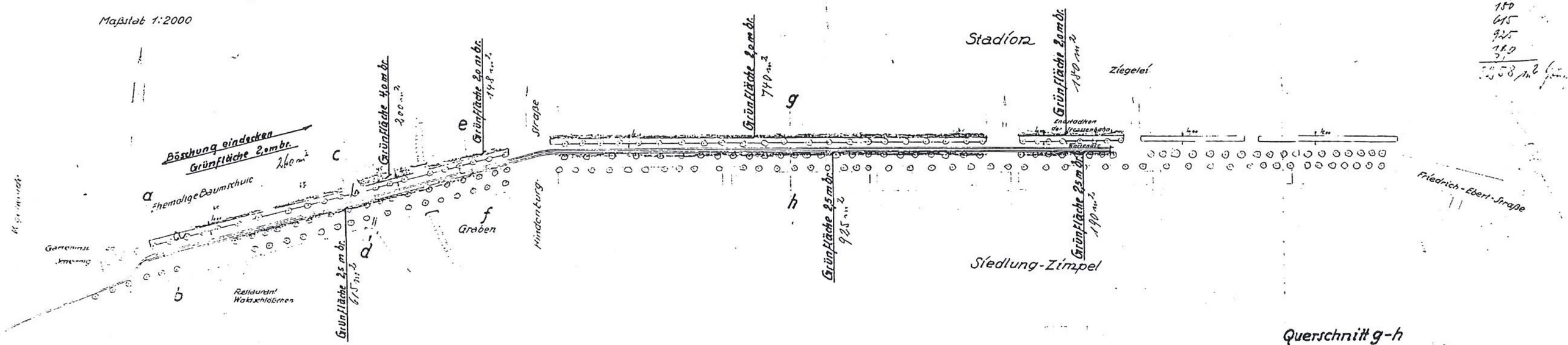
22. Ul. Dembowskiego, projekt nasadzeń wzdłuż ulicy. 1:25, 1932, ABMW syg. T. 5065.

24. Ul. 9 Maja, przekrój.
1:100, 1928, ABMW syg. 5065.

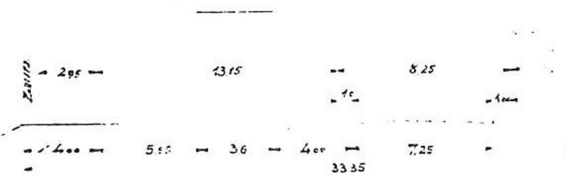
Friedrich-Ebert-Straße.

Maßstab 1:2000

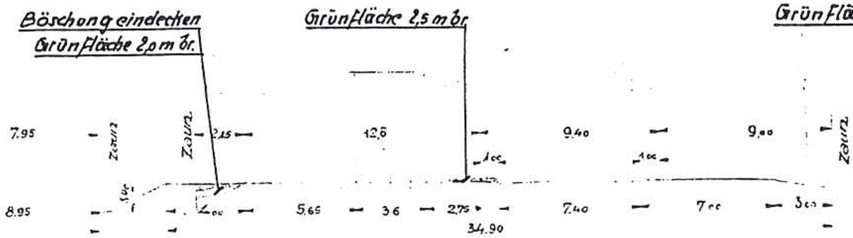

2,60
2,00
1,45
7,40
1,80
6,75
9,25
1,90
33,35 m²

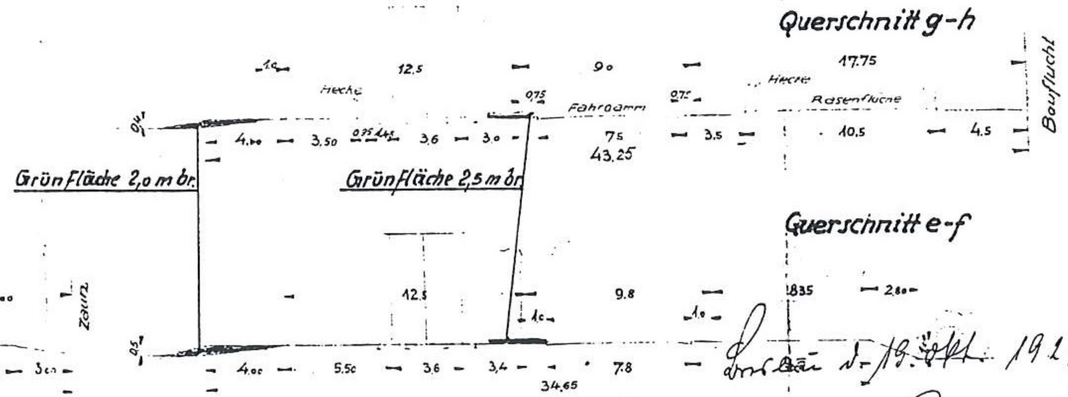
Querschnitt c-b

Querschnitt c-d

Querschnitt g-h

Querschnitt e-f

Dresden d. 19. Okt. 1919

Stephani.

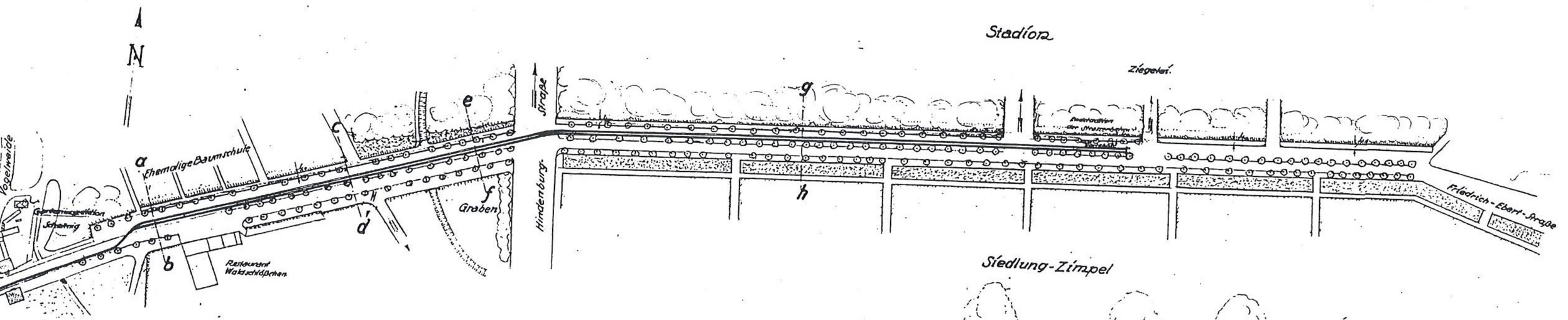
Brd. 8.9.27 Ahlchmer

Friedrich-Ebert-Straße.

o.l. Mickeln 20.

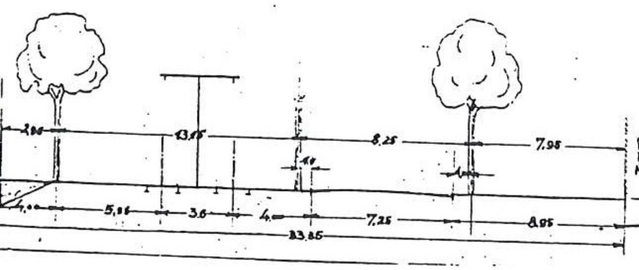
Maßstab 1:2000

Büro-Zeichnung

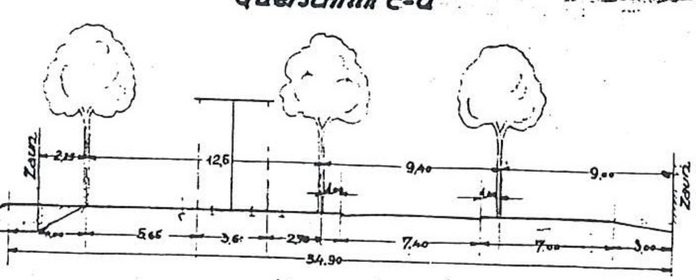

Siedlung-Zimpel

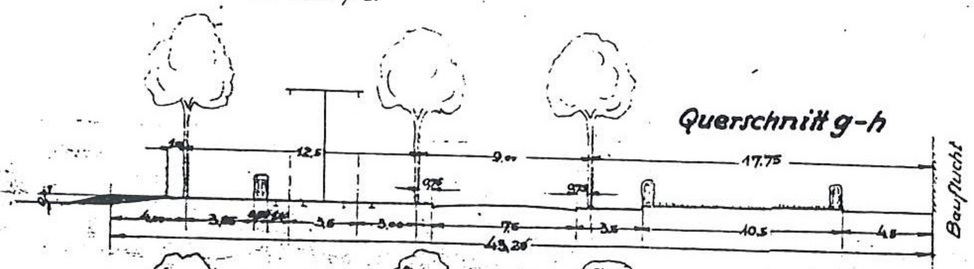
Querschnitt a-b

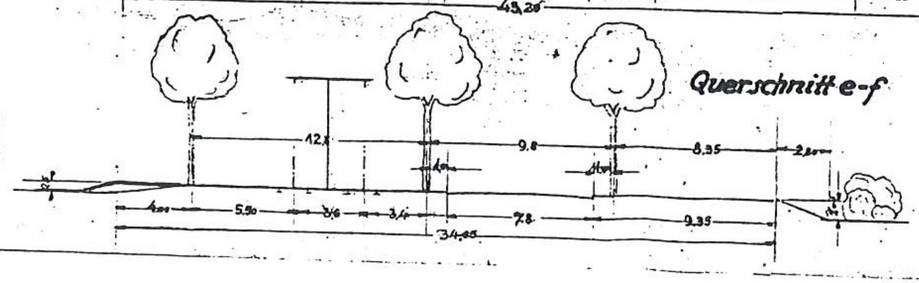
Querschnitt c-d

Querschnitt g-h

Querschnitt e-f

Entwurf Schlehner

27. Ul. Mickiewicza na odcinku pomiędzy ul. Kopernika a ul. Konarskiego
inwentaryzacja roślinności

Siedlung Breslau-Zimpel

Bauvorhaben

Lageplan, 1:2000

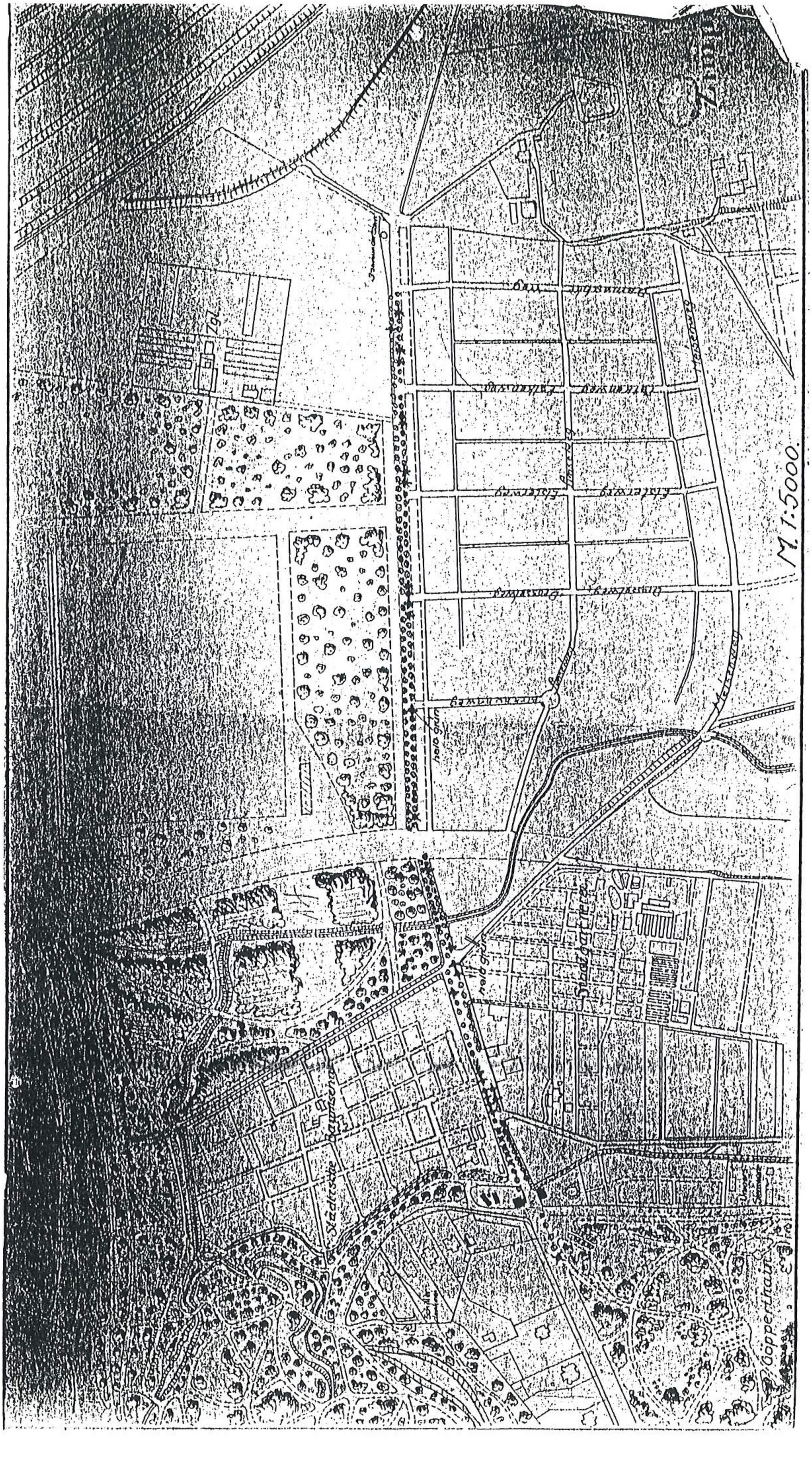
Befestigung aller Straßen!
Chaussierung auf Packlage

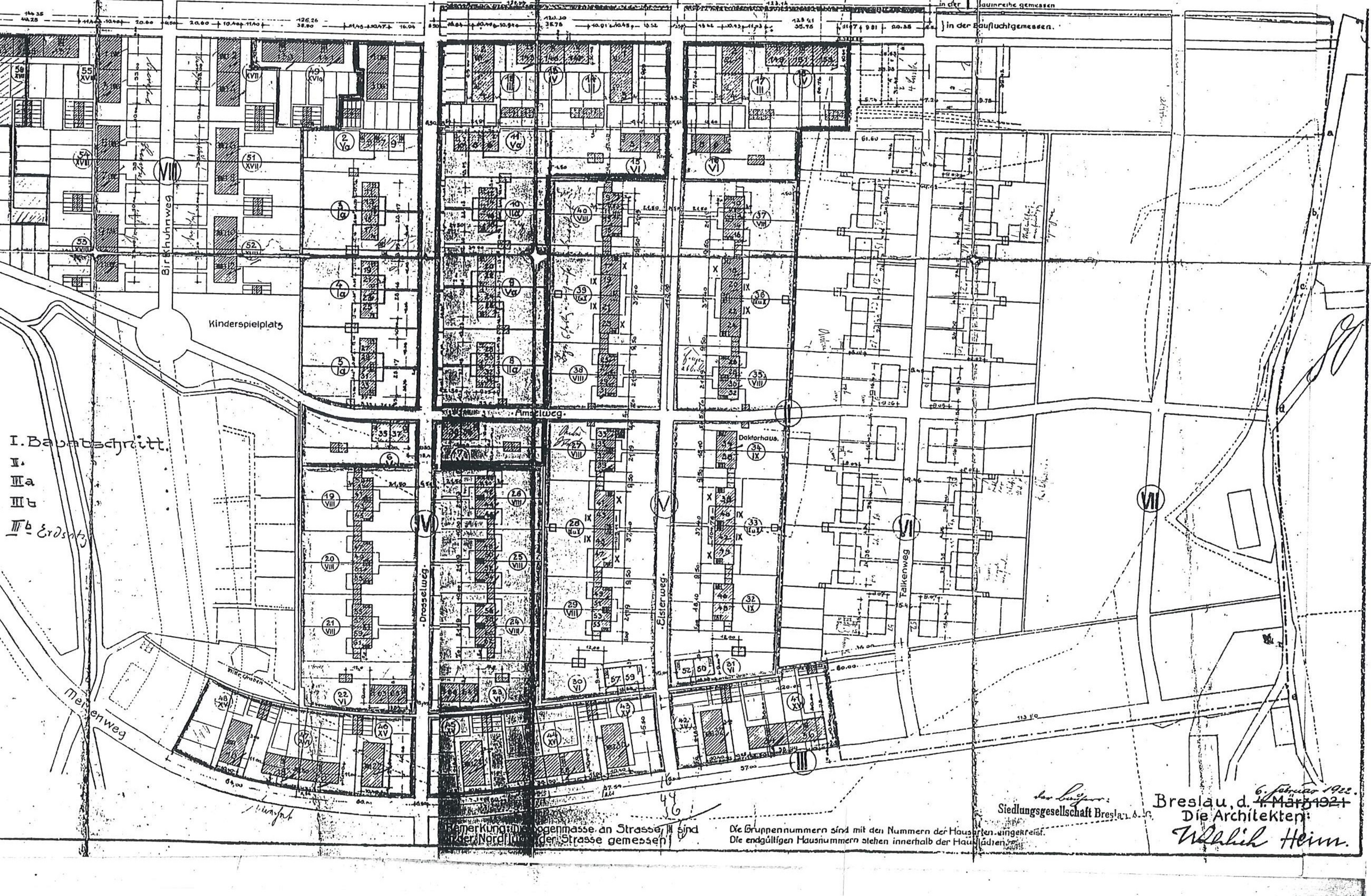
Breslau, den 30.8.1927

Genehmigt durch Beschluß
der Stadtbaudeputation
vom 3.9.1927.
I.m. 48.27

Querschnitte 1:200

31. Projekty nasadzeń na wewnętrznych ulicach środkowo-wschodniej części osiedla, przekroje ulic.
1:2 000, 1927, ABMW syg.VII-64

M. 1:5000.
Goppertstr.
Südstraße
Hedwigstr.
Elisabethweg
Elisabethstr.
Elisabethweg
Elisabethweg
Elisabethweg

Birkhuhnweg
Kinderspielplatz
Amselweg
Drosselweg
Elsterweg
Falkenweg
Doktorhaus
Meisenweg
I. Bauabschnitt.
II.
IIIa
IIIb
IIIb Erdsatz
in der Baufluchtgemessen.
Bemerkung: Bogenmasse an Strasse, II sind der Nordfront der Strasse gemessen.
Die Gruppennummern sind mit den Nummern der Hausarten eingetragen.
Die endgültigen Hausnummern stehen innerhalb der Hausflächen.
Siedlungsgesellschaft Breslau A.-G.
Breslau, d. 6. Februar 1922.
Die Architekten:
Wahlich Heim.

35. Szczegółowy projekt zabudowy północno-zachodniej części osiedla. 1:1 000, 1922 ABMW syg. VII-64.

SIEDLUNG BRESLAU-ZIMPEL.

Bebauungsplan.

M = 1:1000.

Tiergarten - Str.

Bemerkung:
Dreigeschossige Bauweise

Amselweg

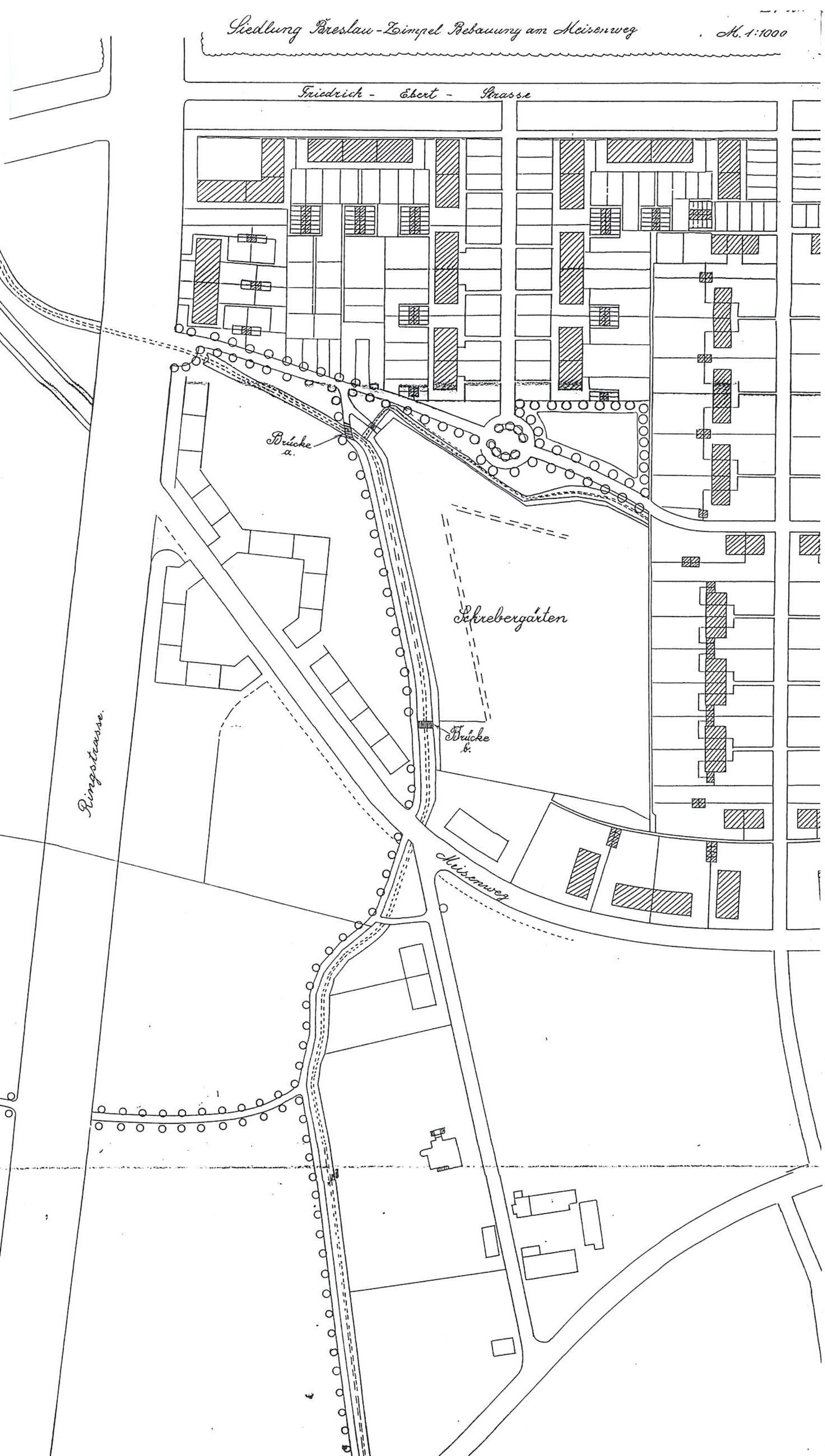
Birkhuhnweg

Kinderspielplatz

Breslau, den 1. Januar 1920.

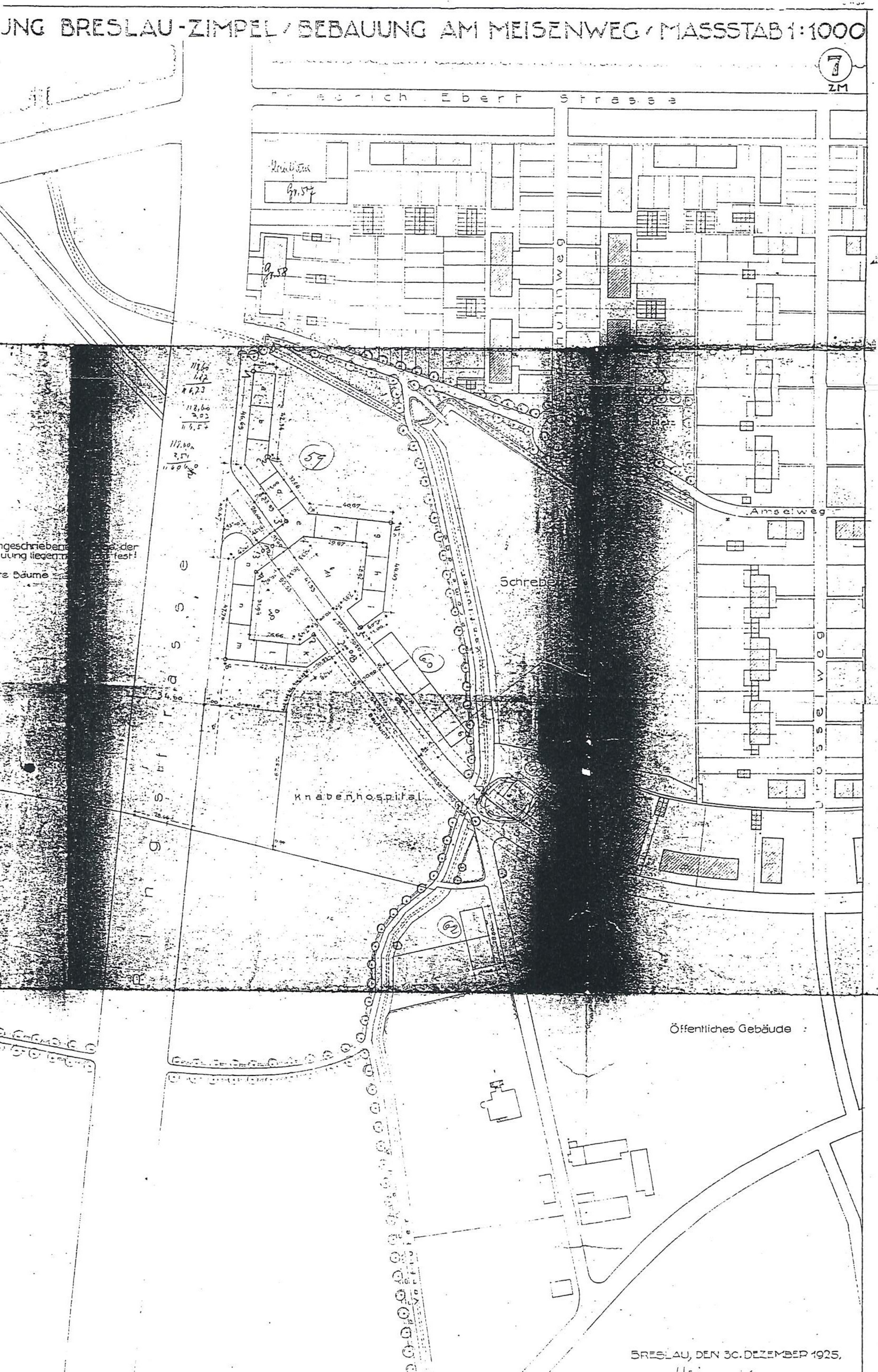
Der Bauherr:
Siedlungsgesellschaft Breslau A.-G.
Kretschmann. ppa Berlin

Siedlung Breslau-Zimpel Bebauung am Meisenweg . M. 1:1000

Skrzyżowanie ul. 9 Maja i ul. Mickiewicza.
1: 500, ok. 1925, ABMW syg. 5065.

UNG BRESLAU-ZIMPEL / BEBAUUNG AM MEISENWEG / MASSSTAB 1:1000

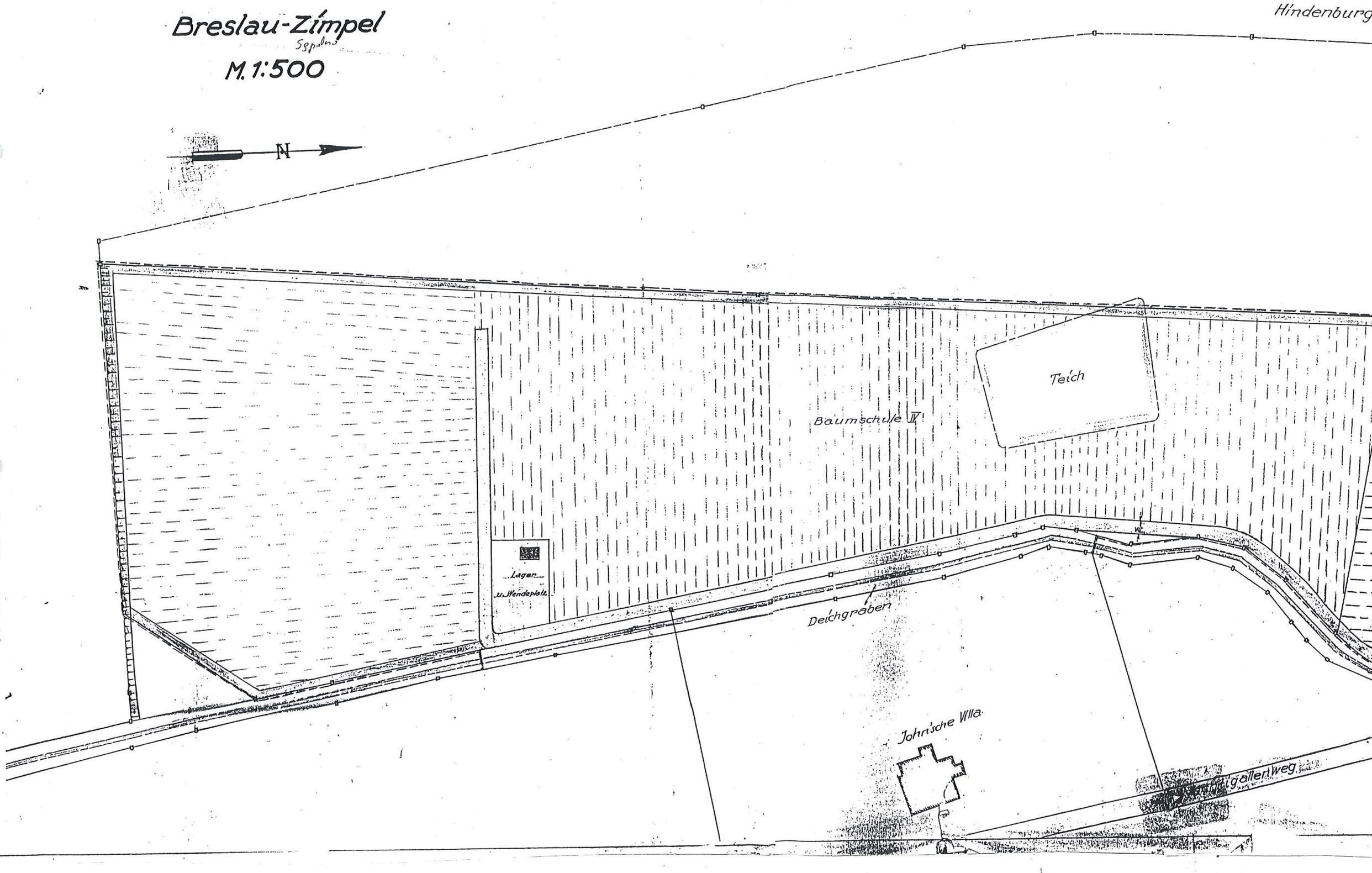
BRESLAU, DEN 30. DEZEMBER 1925.

Gelände der Baumschule IV

Breslau-Zimpel

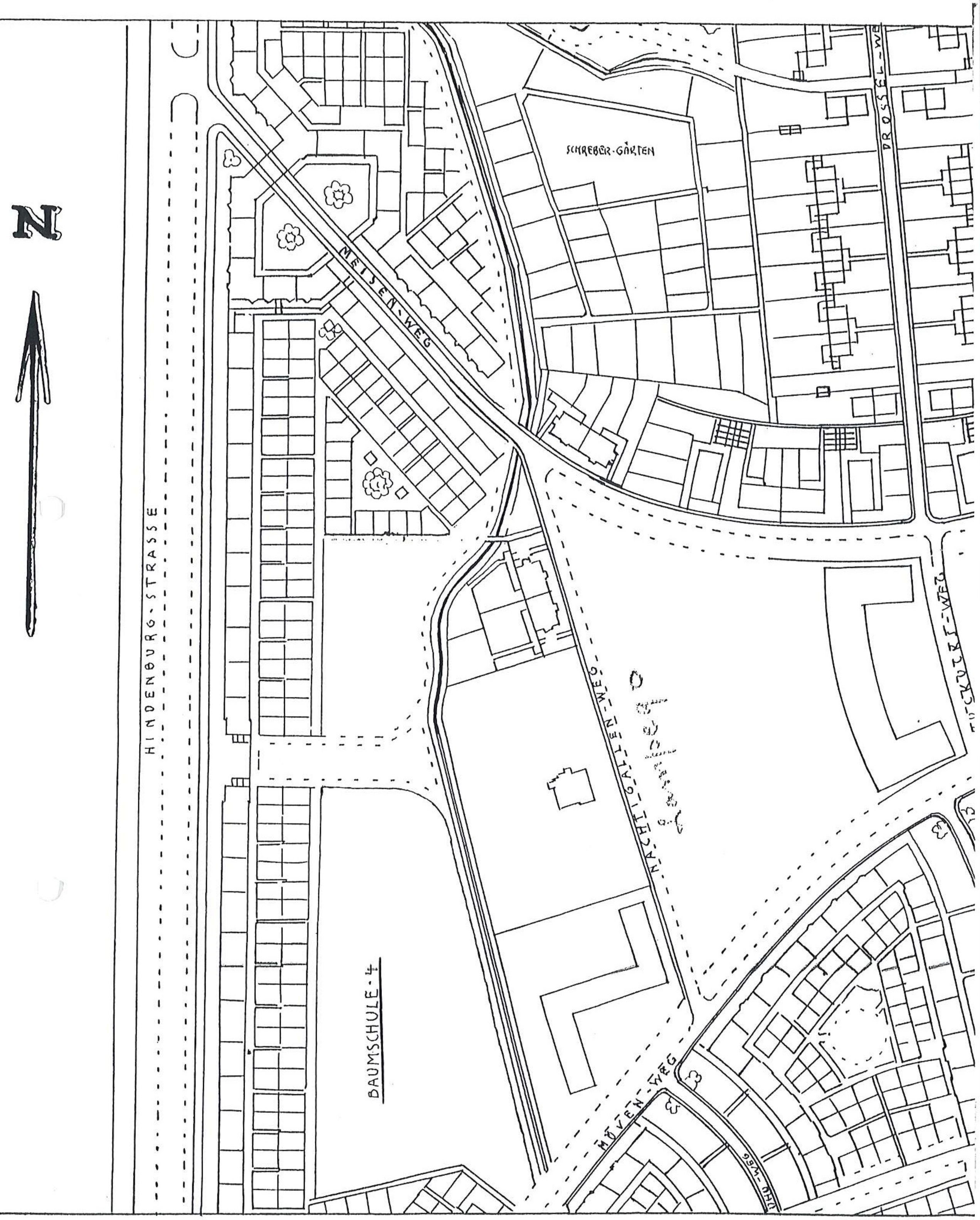
Sgp.

M. 1:500

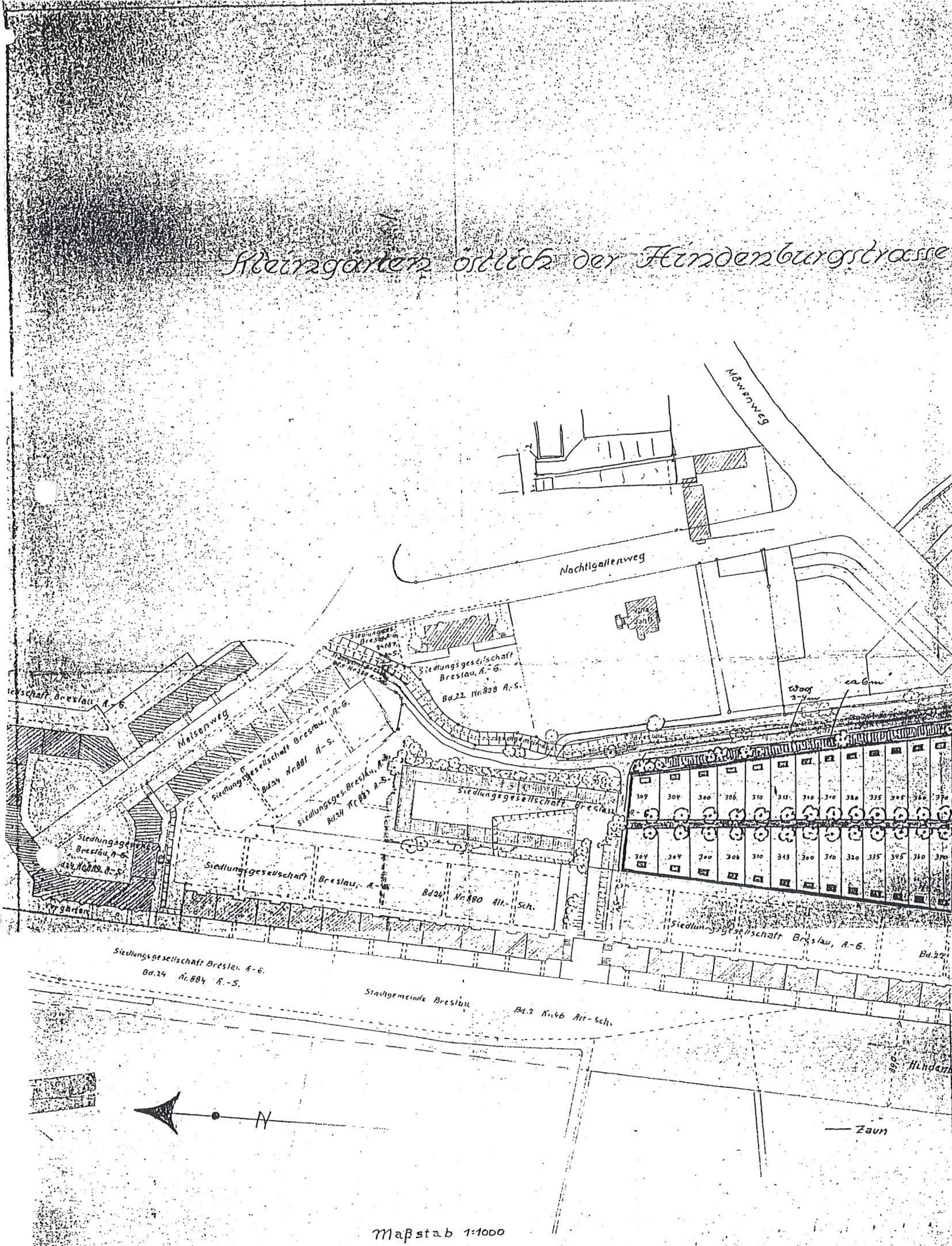
9. Plan sytuacyjny szkółki leśnej i terenów n dzy willą Jahn i ul. 9 Maja.
1: 500, ok. 1925, ABMW syg. VII-64.

40. Inwentaryzacja ogrodu przy willi Jahn.
1:200, ok. 1925, ABMW syg. VII-64.

41. Fragment planu osiedla, część zachodnia.
1:2 000, ok. 1930, ABMW syg. VII-64.

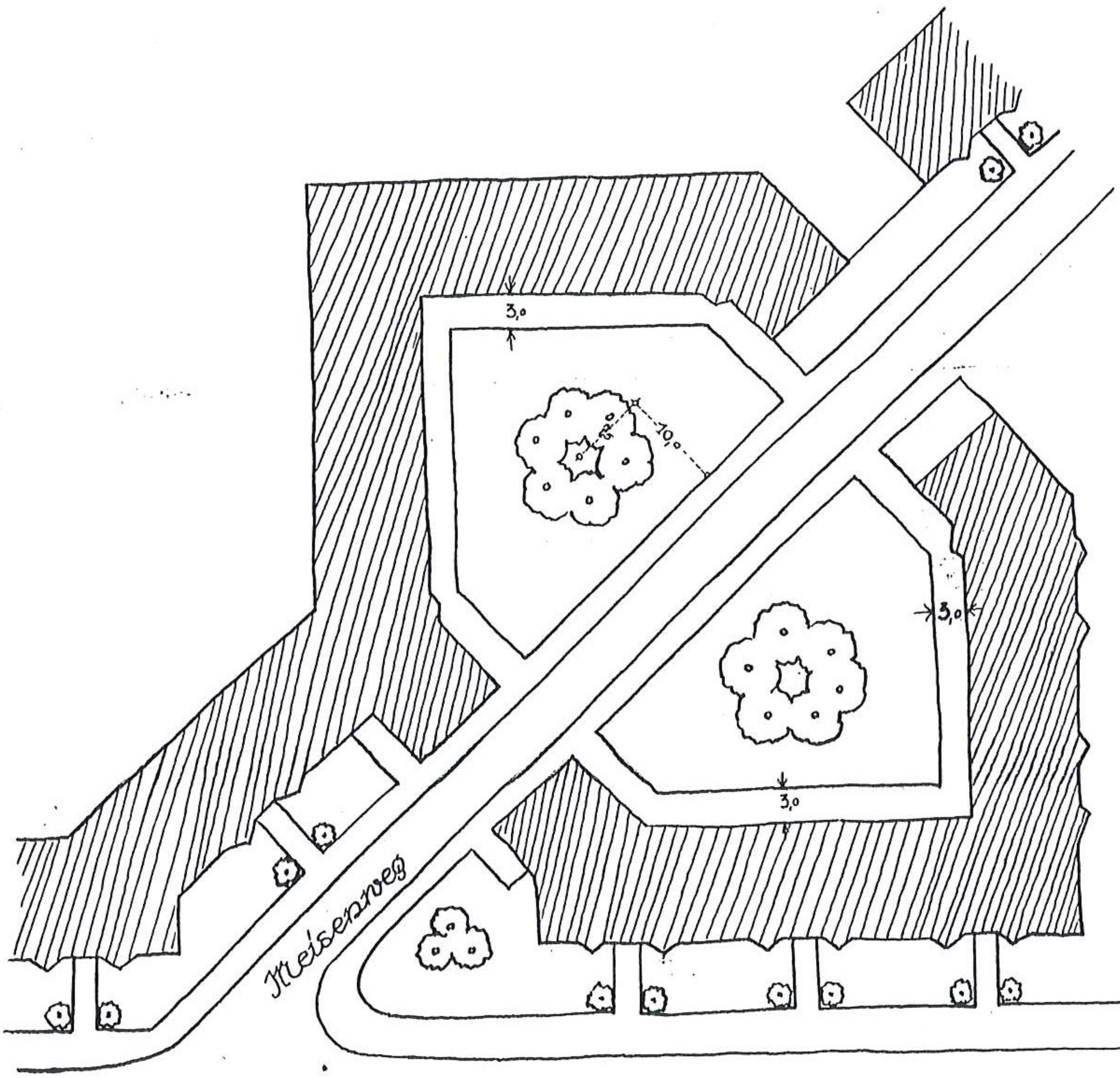
Kleingärten östlich der Hindenburgstrasse

42. Projekt lokalizacji ogródków działkowych w zachodniej części osiedla. Hahnel, 1: 1000, 1940, ABMW syg. 5065.

Zimpel - Meisenweg.

Skizze zur Hofanlage

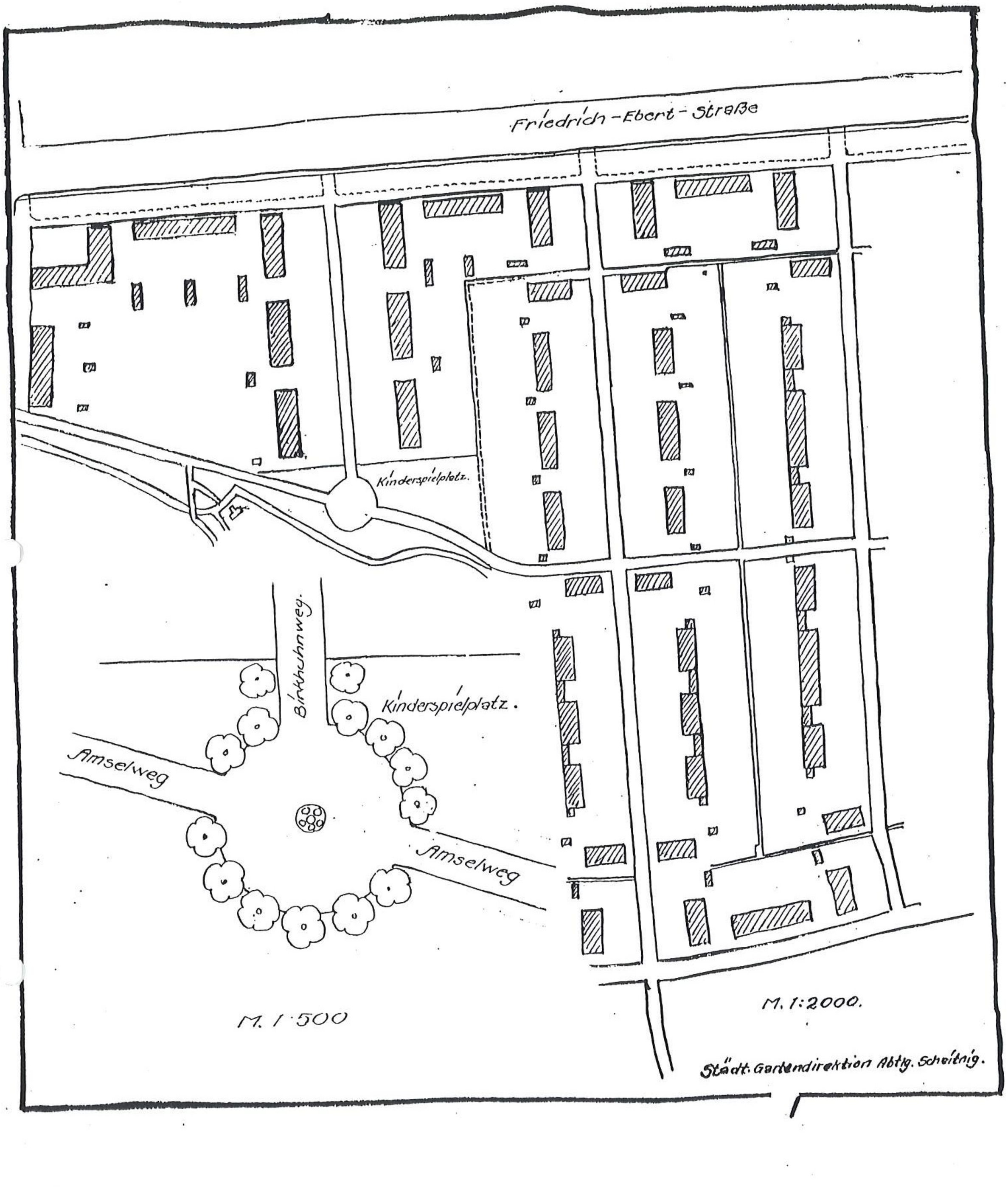
Ring-Str.

1:500

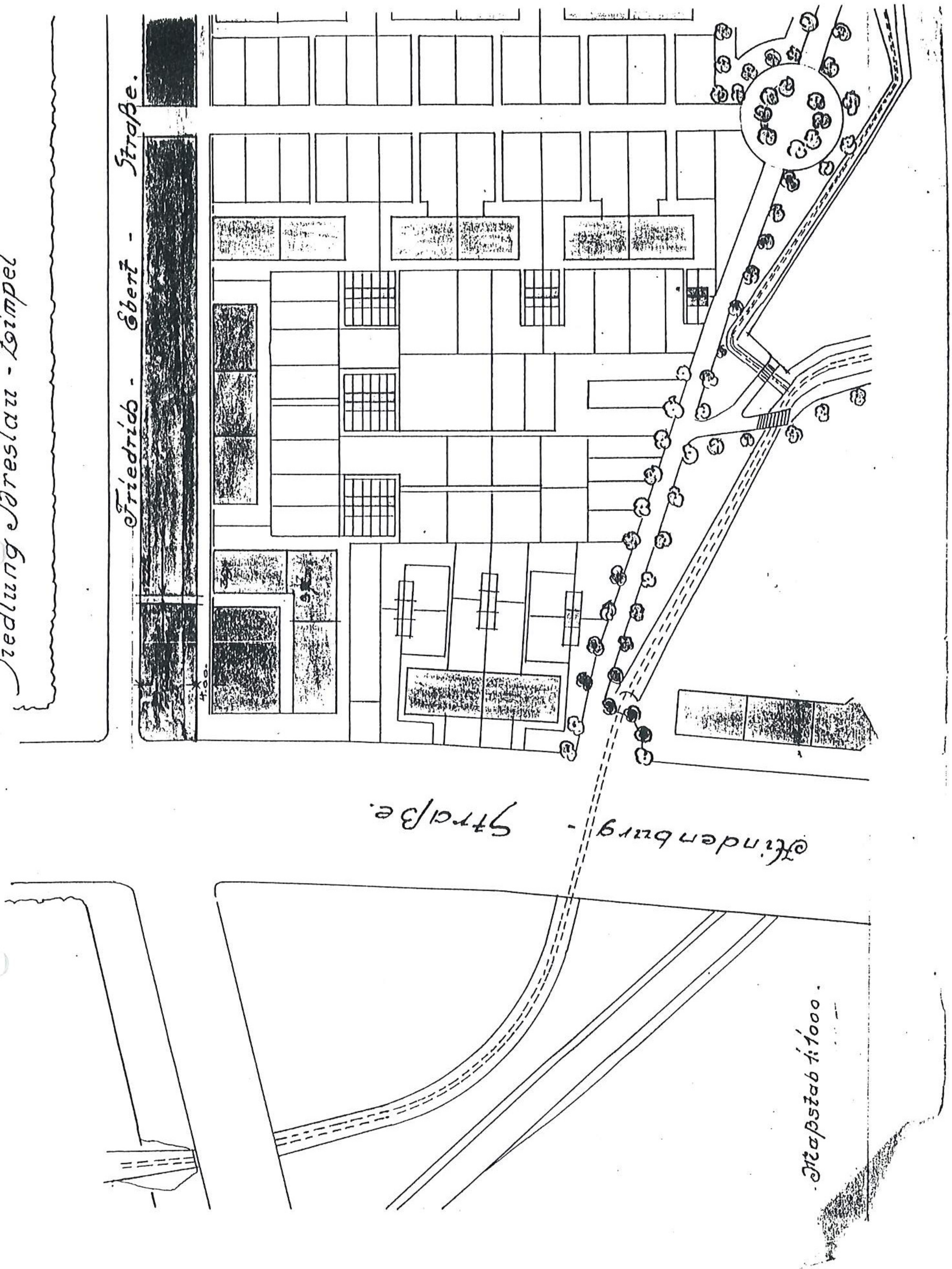
Abzeichnung von Blatt 112, X.M.

Breslau, 5. April 1927.

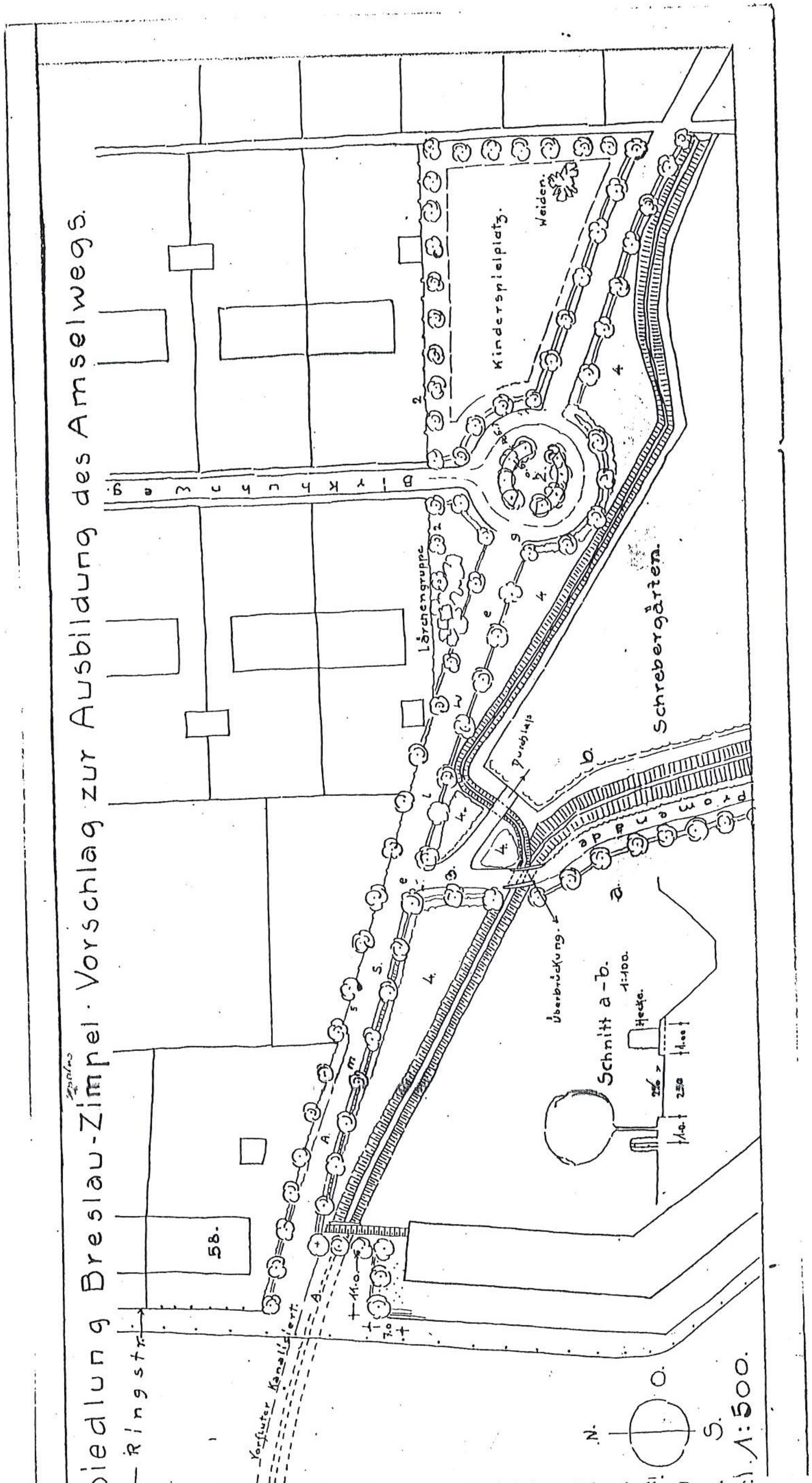
43. Szczegółowy projekt placu ozdobnego przy ul. Kosynierów Gdyńskich. 1:500, 1927, ABMW syg. 5065.

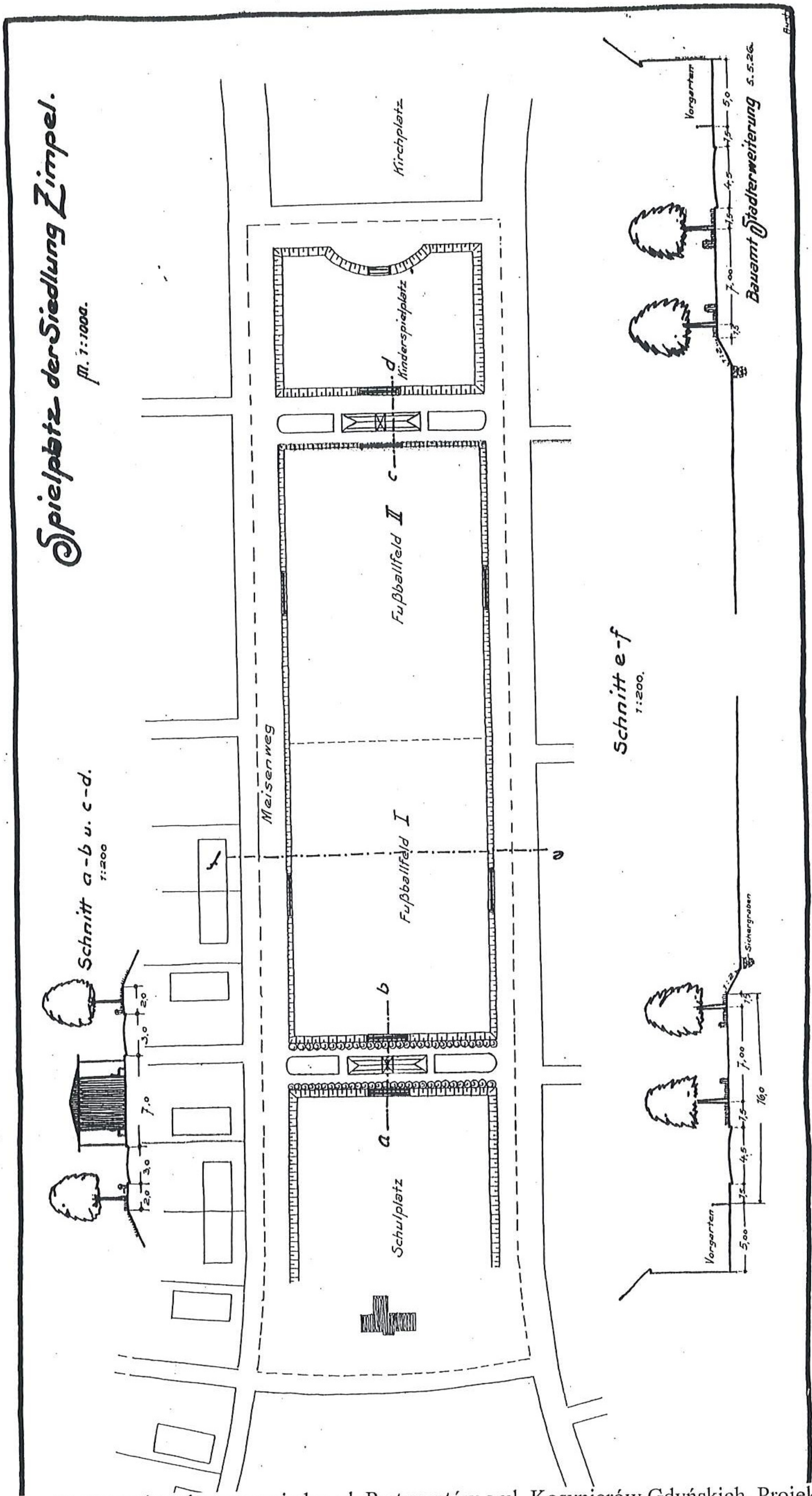
44. Szczegółowy projekt placu ozdobnego przy ul. Belwederczyków.
1:500, ok. 1927, ABMW syg. 5065.

45. Projekt nasadzeń wzdłuż zachodniego odcinka ul. Belwederczyków. 1:1 000, ok. 1927, ABMW syg. 5065.

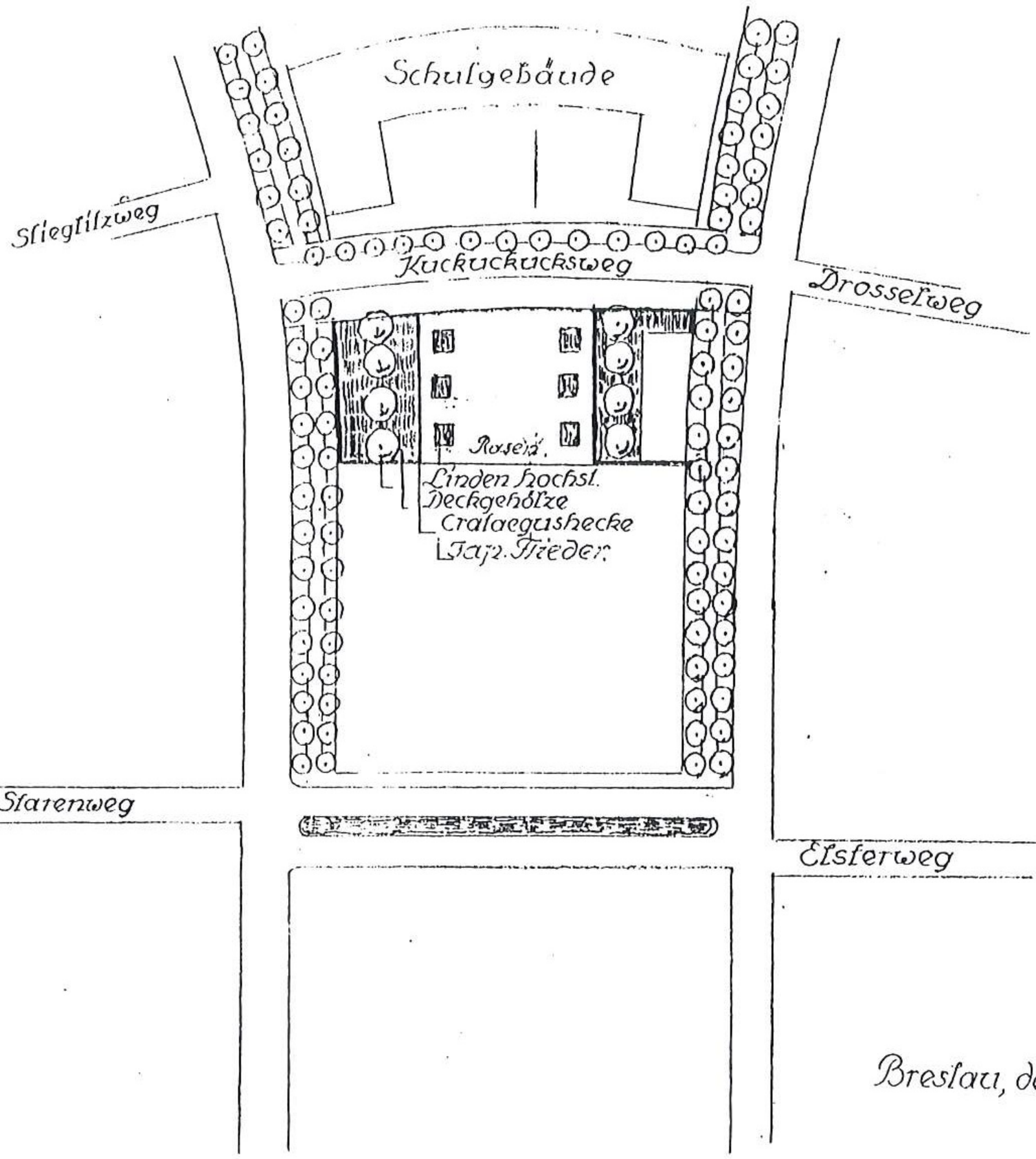

46. Szczegółowy projekt zieleni w północno-zachodniej części osiedla. Przekrój promenady
1:500, ok. 1927, ABMW syg. VII-64.

47. Centralny skwer pomiędzy ul. Partyzantów a ul. Kosynierów Gdyńskich. Projekt nasadzeń, przekroje.
1:1 000, 1926, ABMW syg. 5065.

Platzgestaltung an der Friedrich-Ebert-Schule in Zimpel.

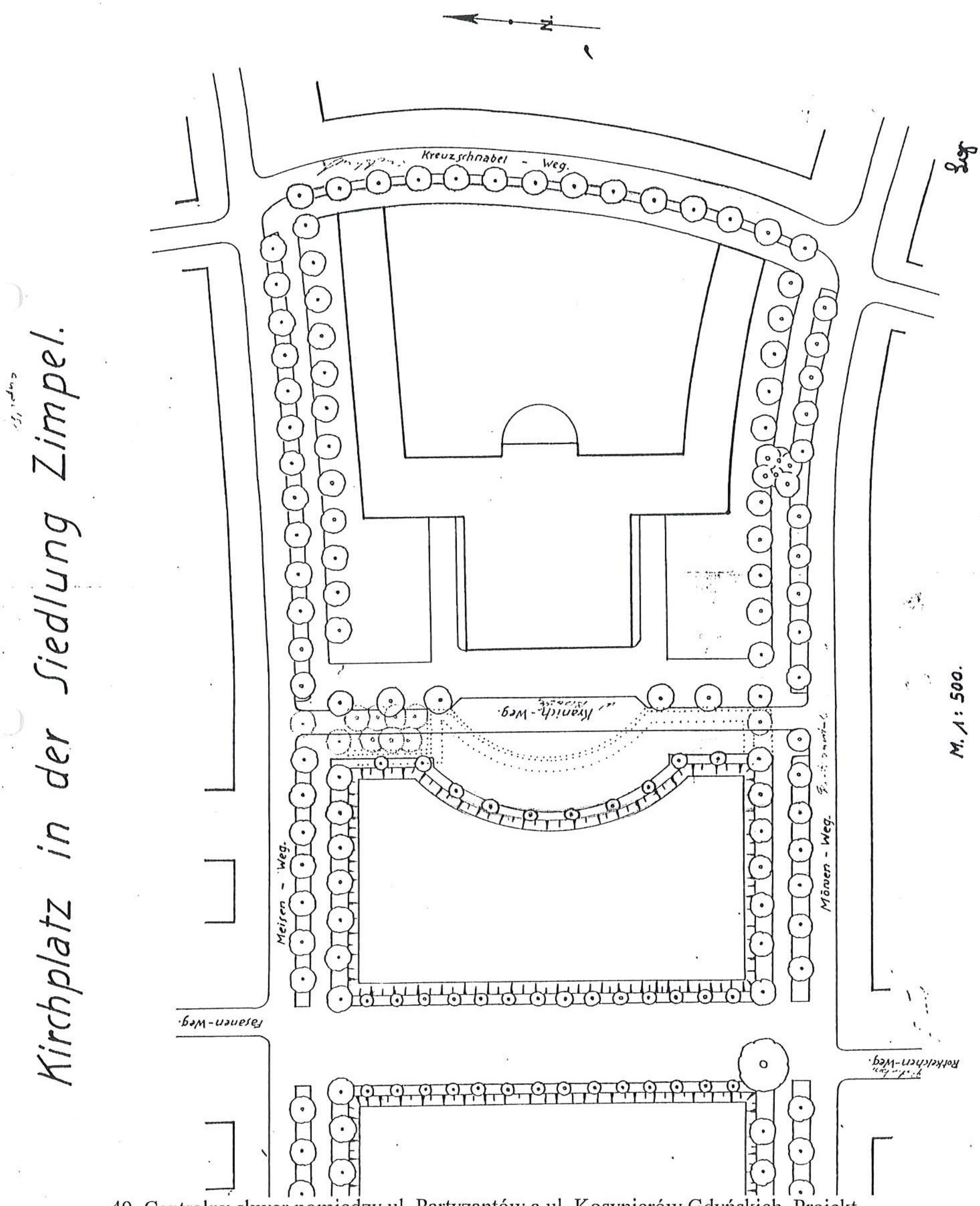

Breslau, den 17. Nov. 1931.

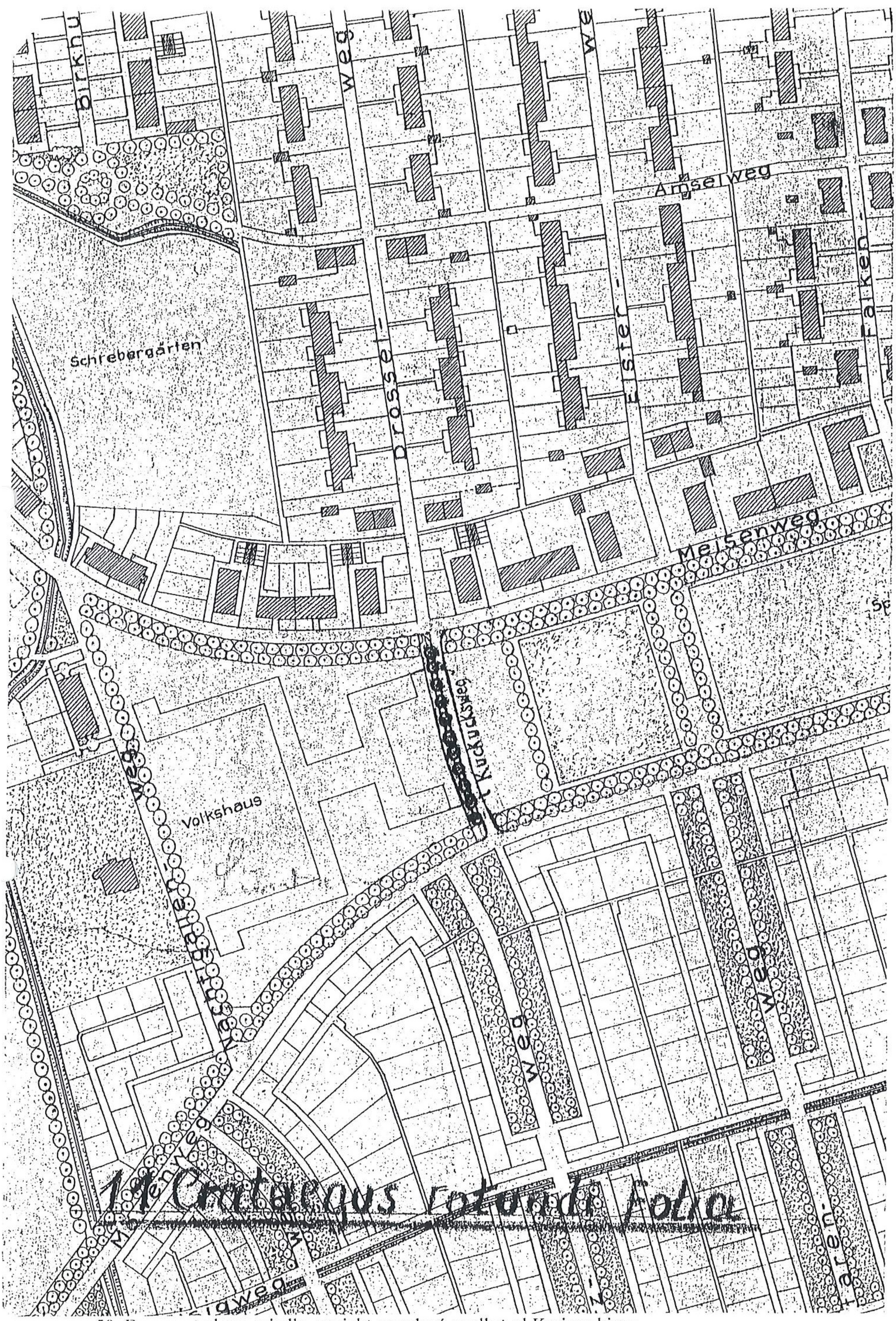
Stephan.

1:1000

48. Centralny skwer pomiędzy ul. Partyzantów a ul. Kosynierów Gdyńskich. Projekt nasadzeń w części zachodniej.
Stephan, 1:1 000, 1931, ABMW syg. VII-64.

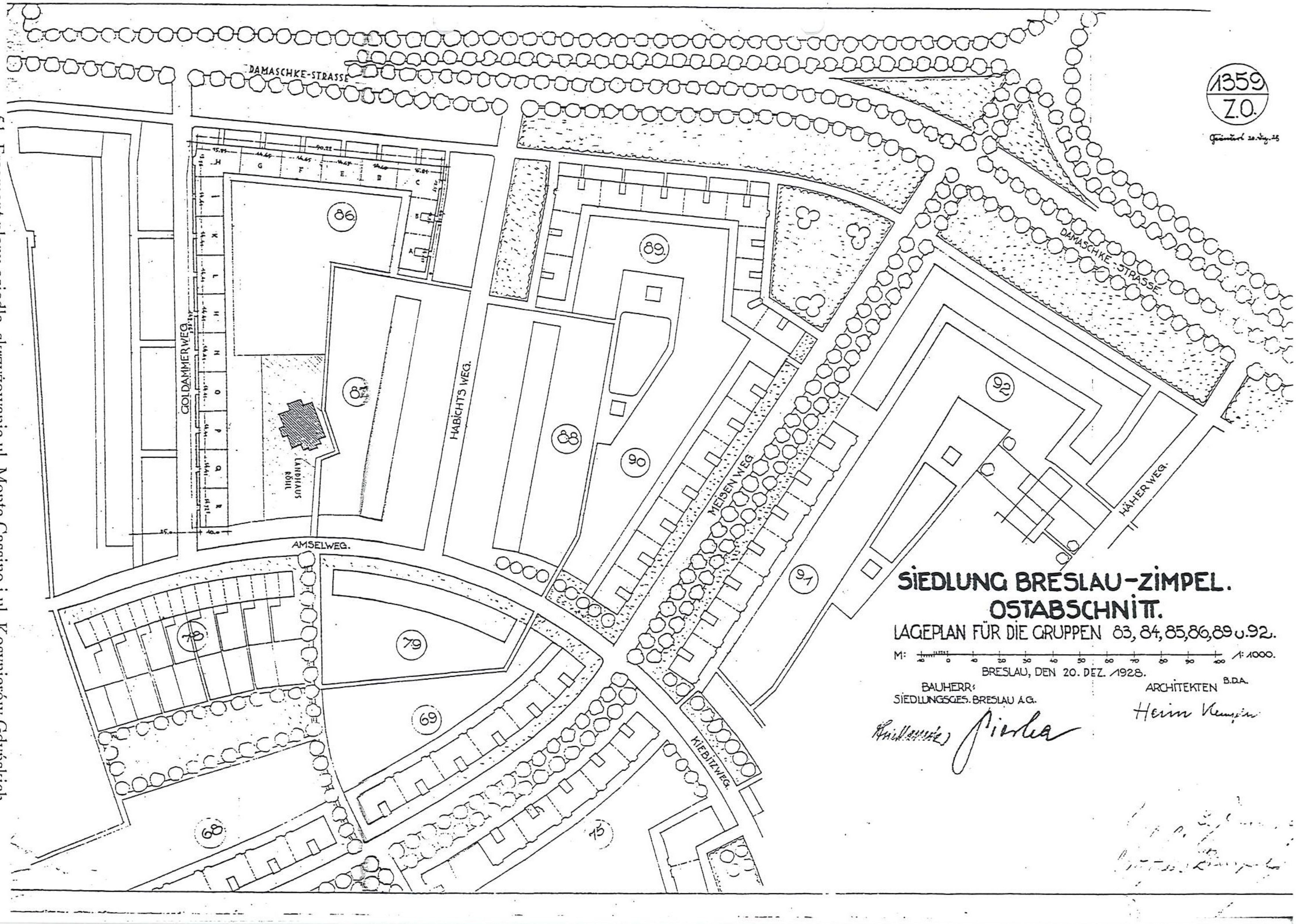

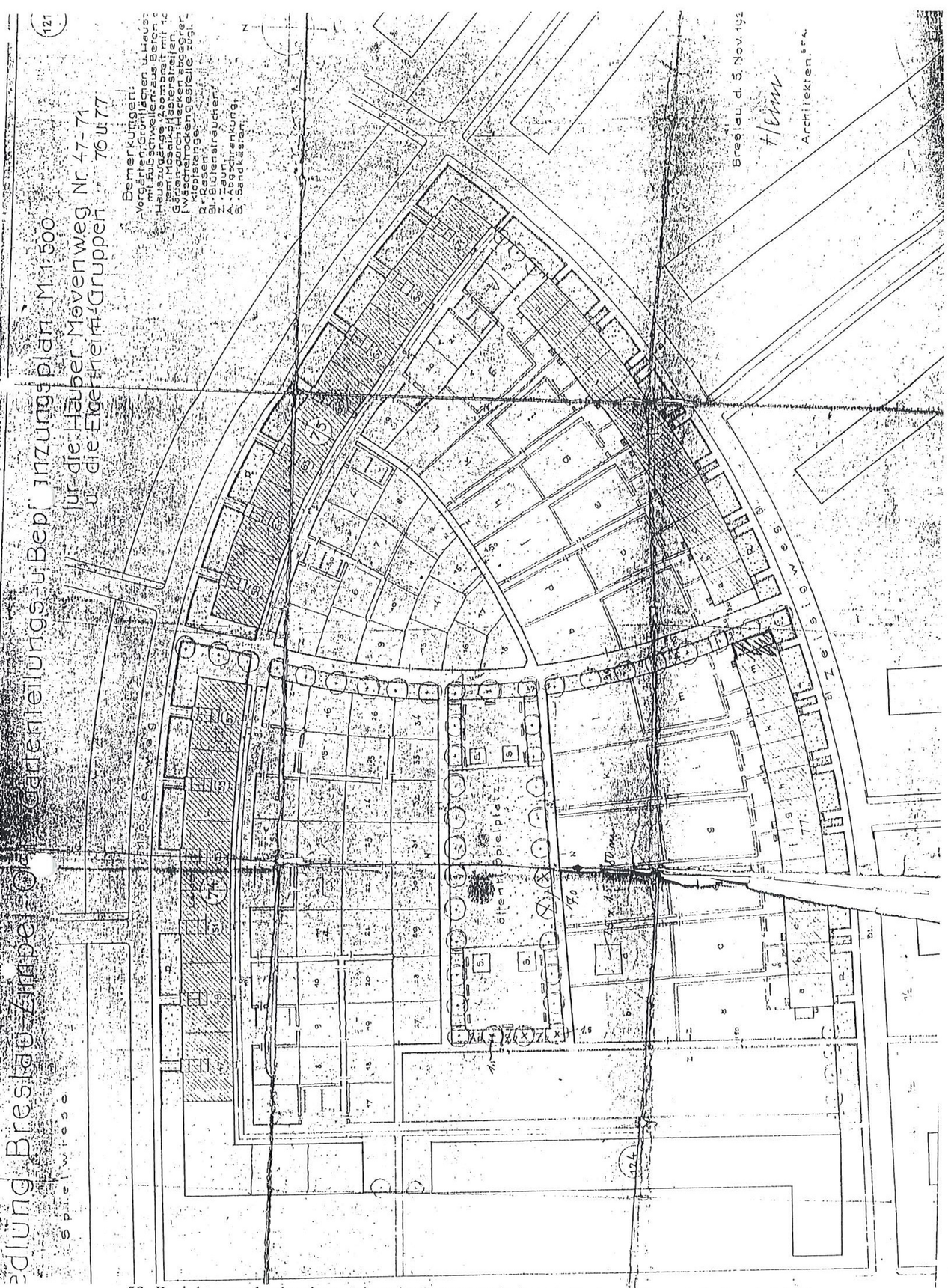
49. Centralny skwer pomiędzy ul. Partyzantów a ul. Kosynierów Gdyńskich. Projekt nasadzeń we wschodniej części przy projektowanym kościele protestanckim. 1:500, ok. 1930, ABMW syg. VII-64.

50. Fragment planu osiedla, projekt nasadzeń wzdłuż ul.Krajewskiego.
b.s., po 1930, ABMW syg. VII-64.

51. Fragment planu osiedla, skrzyżowanie ul. Monte Cassino i ul. Kosynierów Gdyńskich. Wahlich, Heim, 1:1 000, 1928, ABMW syg. VII-64.

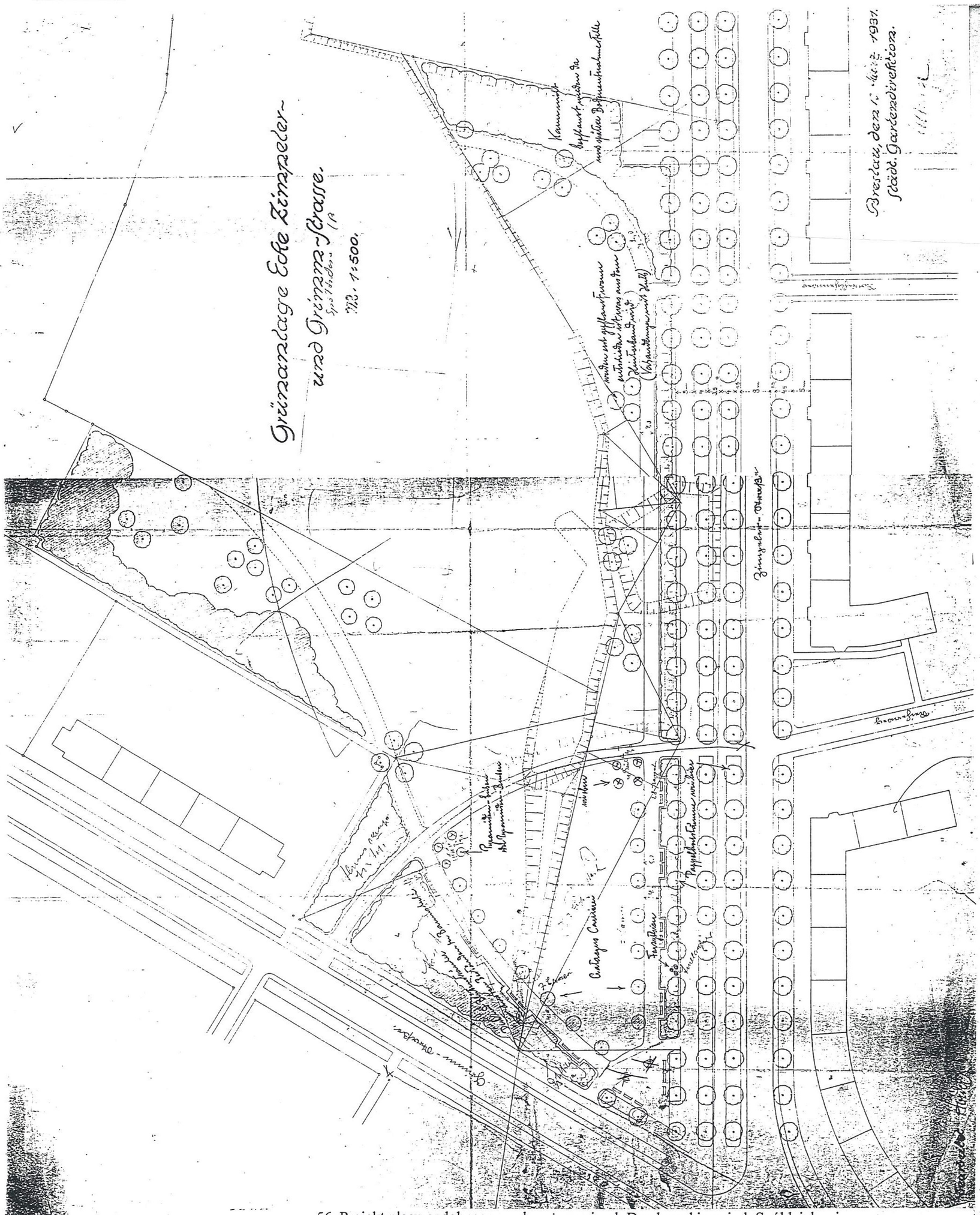

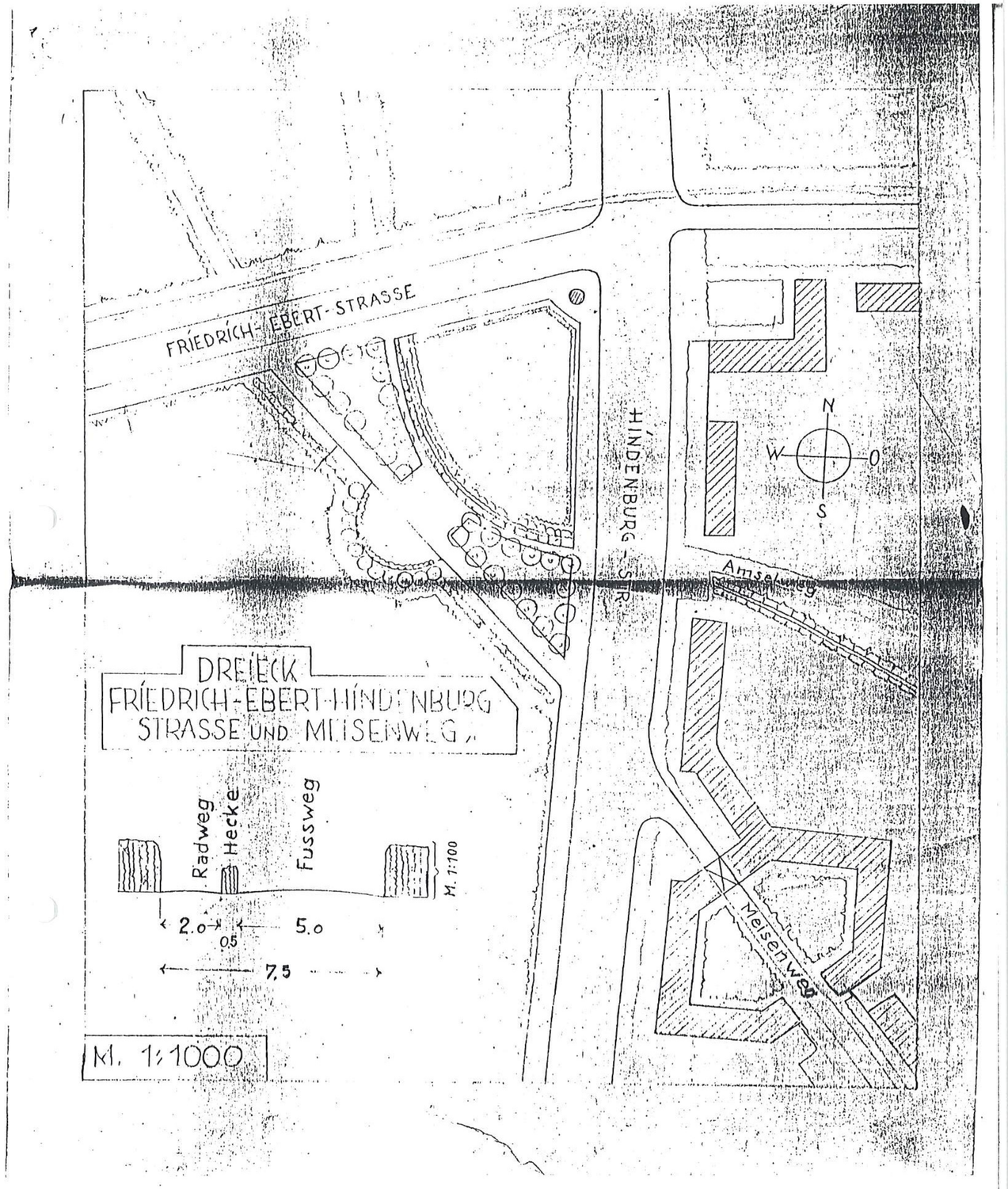
53. Projekt nasadzeń w kwartale zabudowy pomiędzy ul. Partyzantów, ul. 1. Dywizji i ul. Potiebni.
Heim, b.s., 1927, ABMW syg. VII-64.

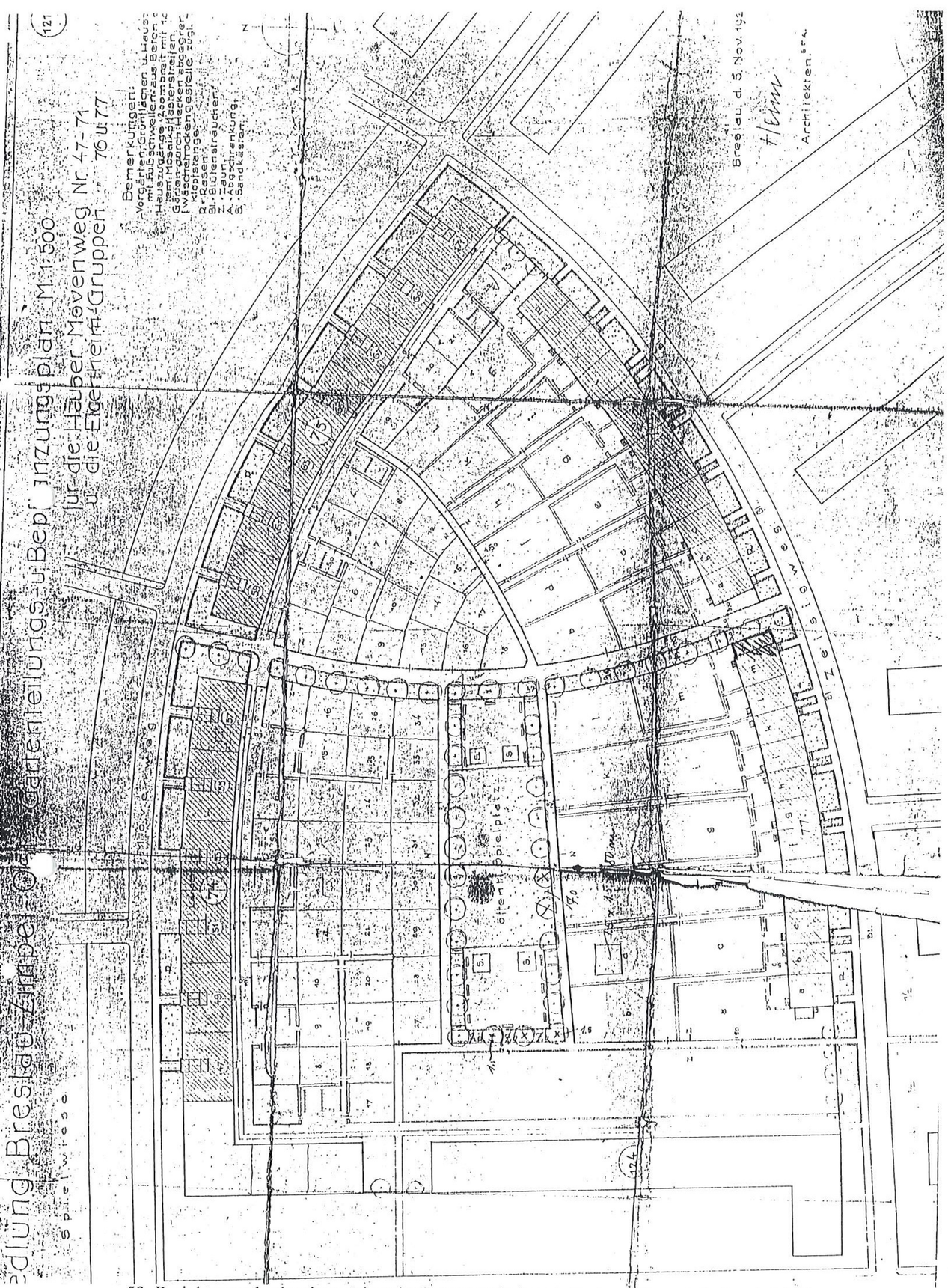
54. Skrzyżowanie ul. Dembowskiego i ul. Monte Cassino, projekt zieleni na pograniczu Sępolna i Biskupina.
Hahnel, b.s., 1932, ABMW syg. 5065.

56. Projekt placu ozdobnego na skrzyżowaniu ul. Dembowskiego i ul. Spółdzielczej. Hahnel, 1:500, 1931, ABMW syg. VII-64.

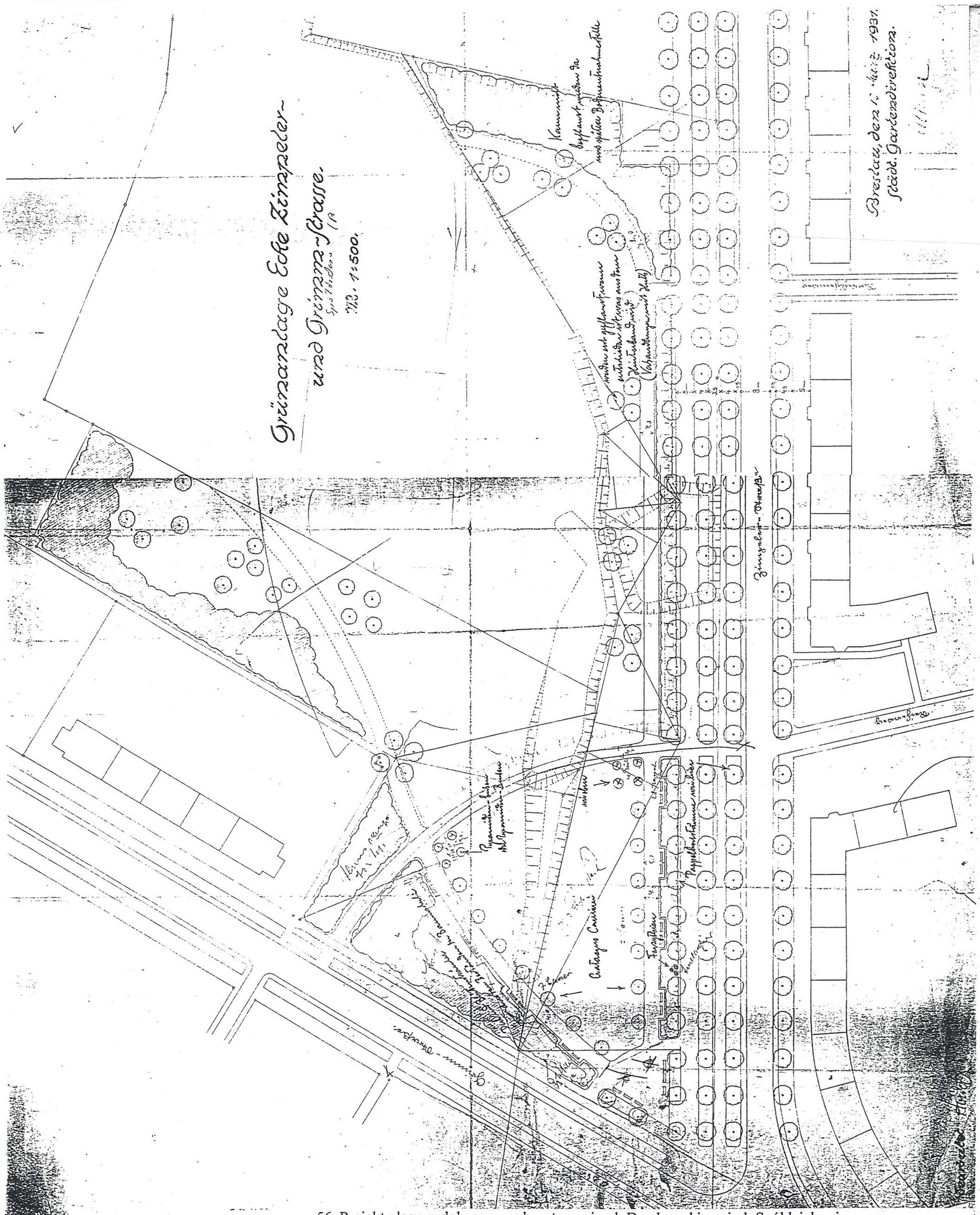
57. Projekt placu ozdobnego na skrzyżowaniu ul. Mickiewicza i ul. 9 Maja, przekrój. 1:1 000, po 1930, ABMW syg. 5065.

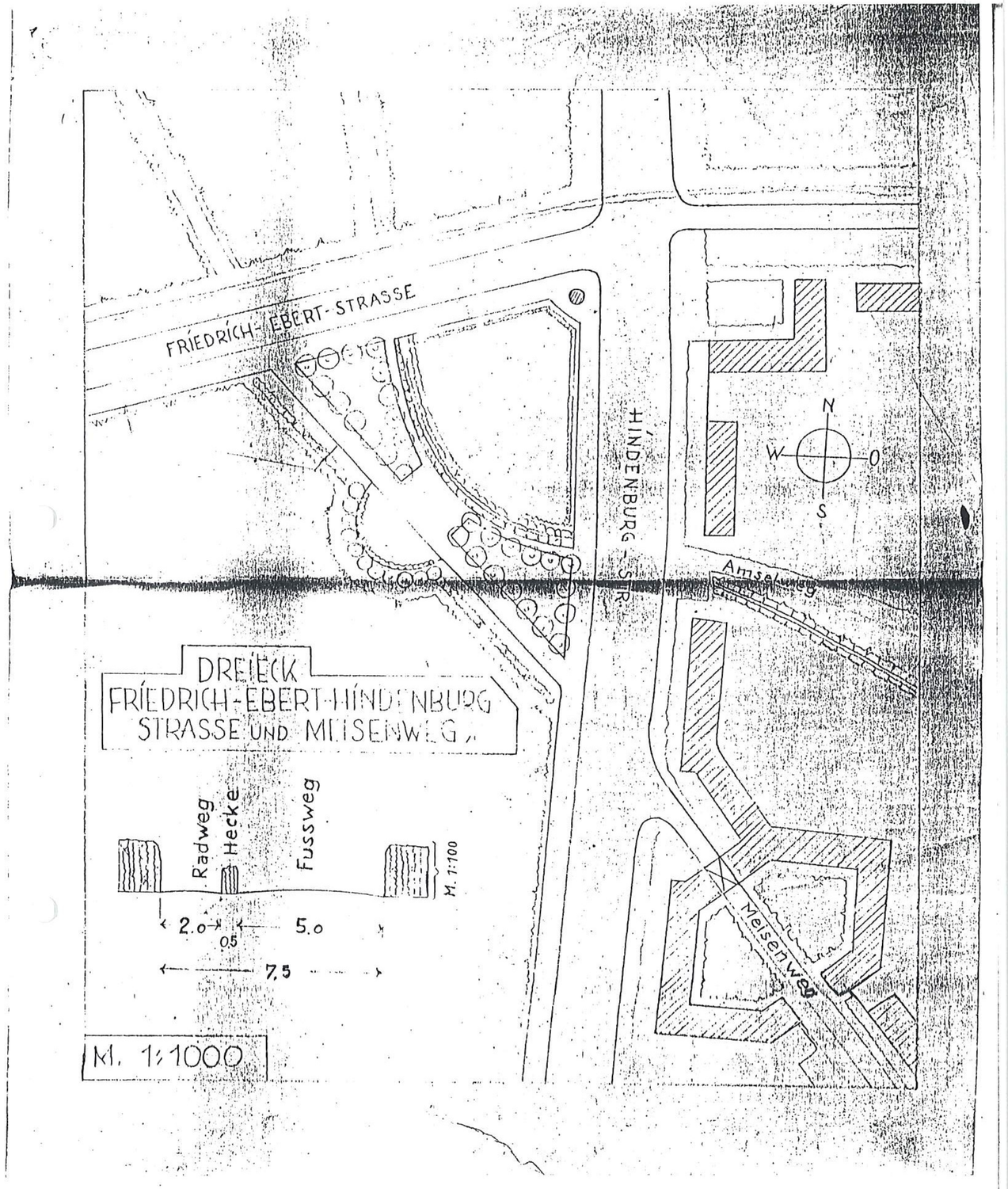
53. Projekt nasadzeń w kwartale zabudowy pomiędzy ul. Partyzantów, ul. 1. Dywizji i ul. Potiebni.
Heim, b.s., 1927, ABMW syg. VII-64.

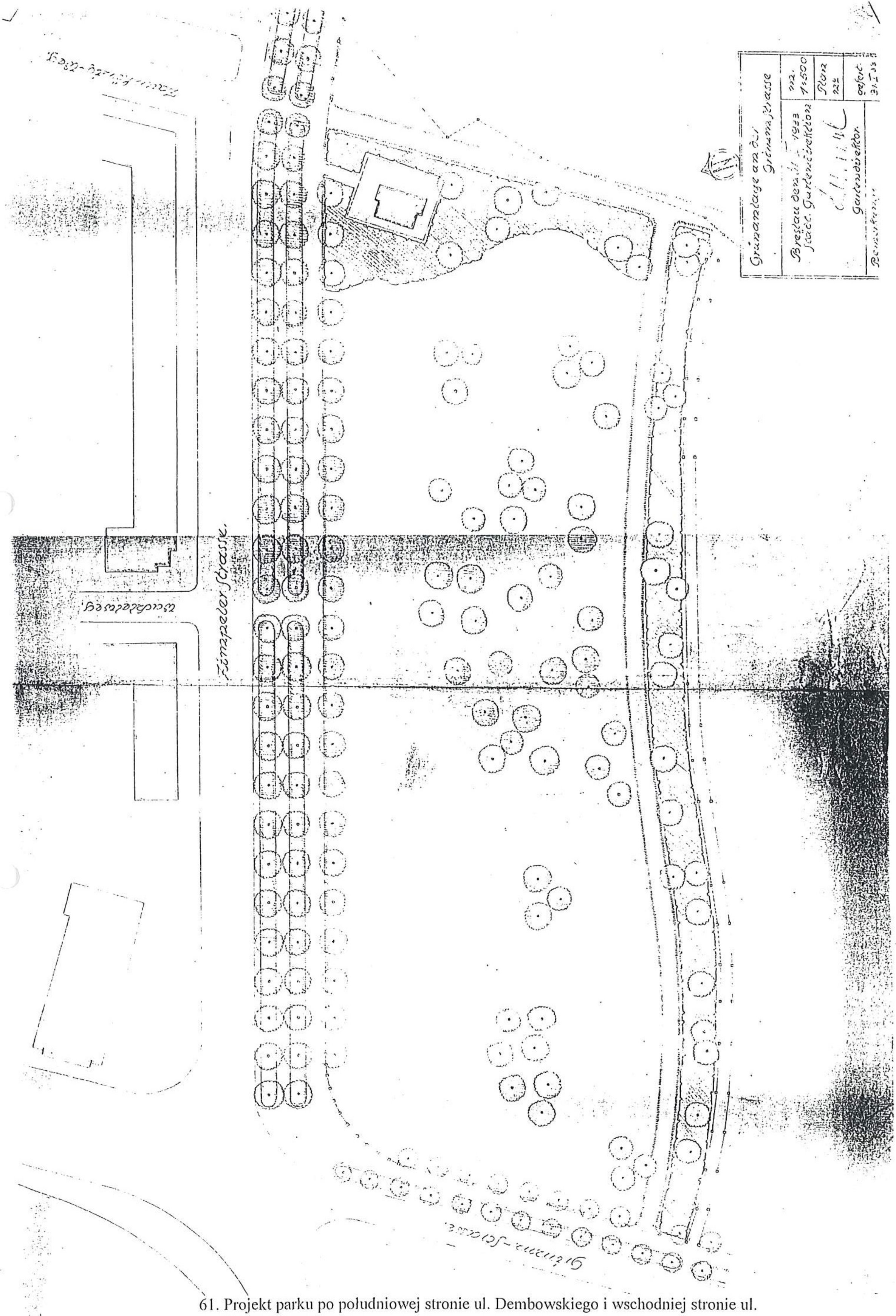
54. Skrzyżowanie ul. Dembowskiego i ul. Monte Cassino, projekt zieleni na pograniczu Sępolna i Biskupina.
Hahnel, b.s., 1932, ABMW syg. 5065.

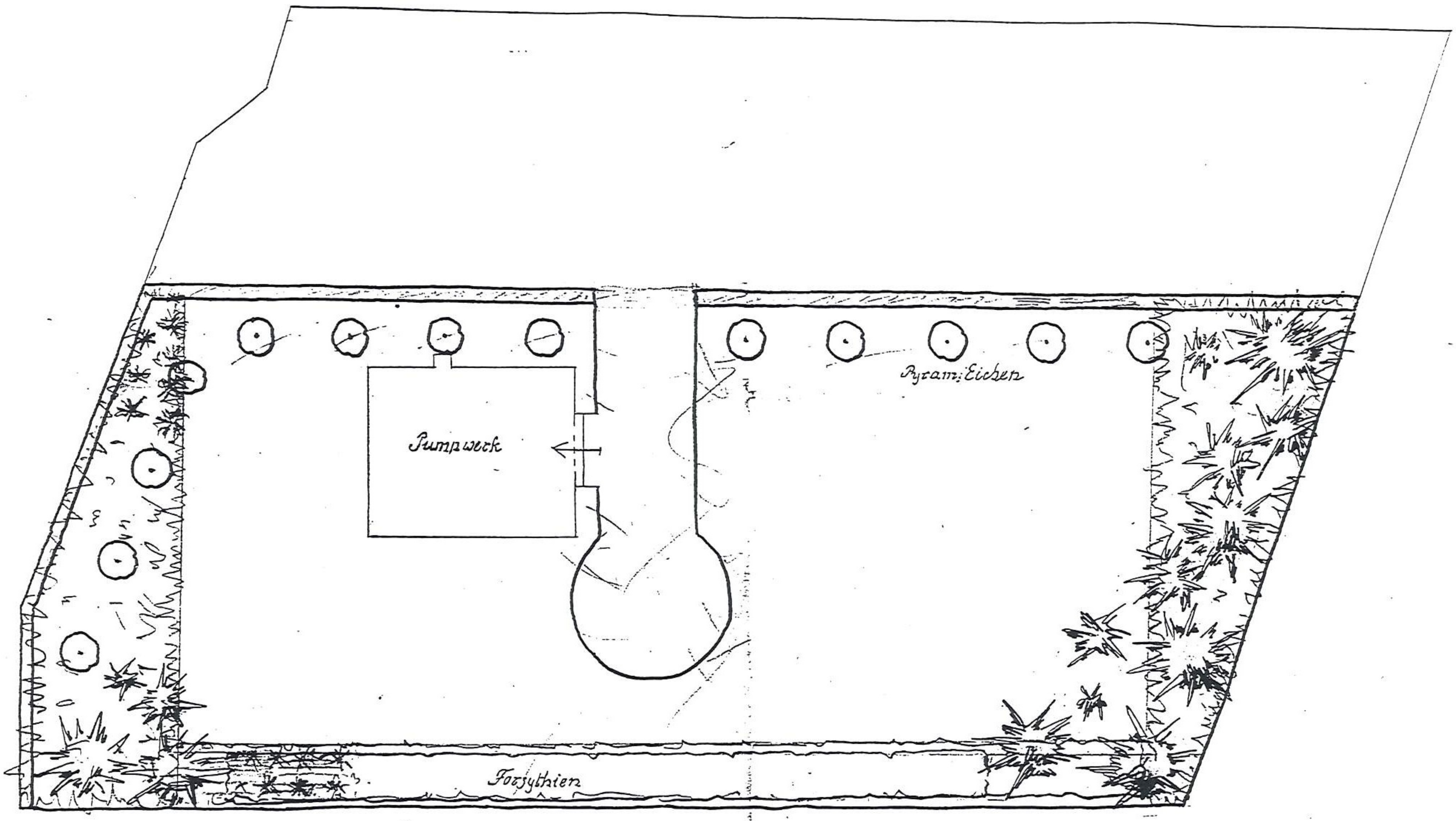
56. Projekt placu ozdobnego na skrzyżowaniu ul. Dembowskiego i ul. Spółdzielczej. Hahnel, 1:500, 1931, ABMW syg. VII-64.

57. Projekt placu ozdobnego na skrzyżowaniu ul. Mickiewicza i ul. 9 Maja, przekrój. 1:1 000, po 1930, ABMW syg. 5065.

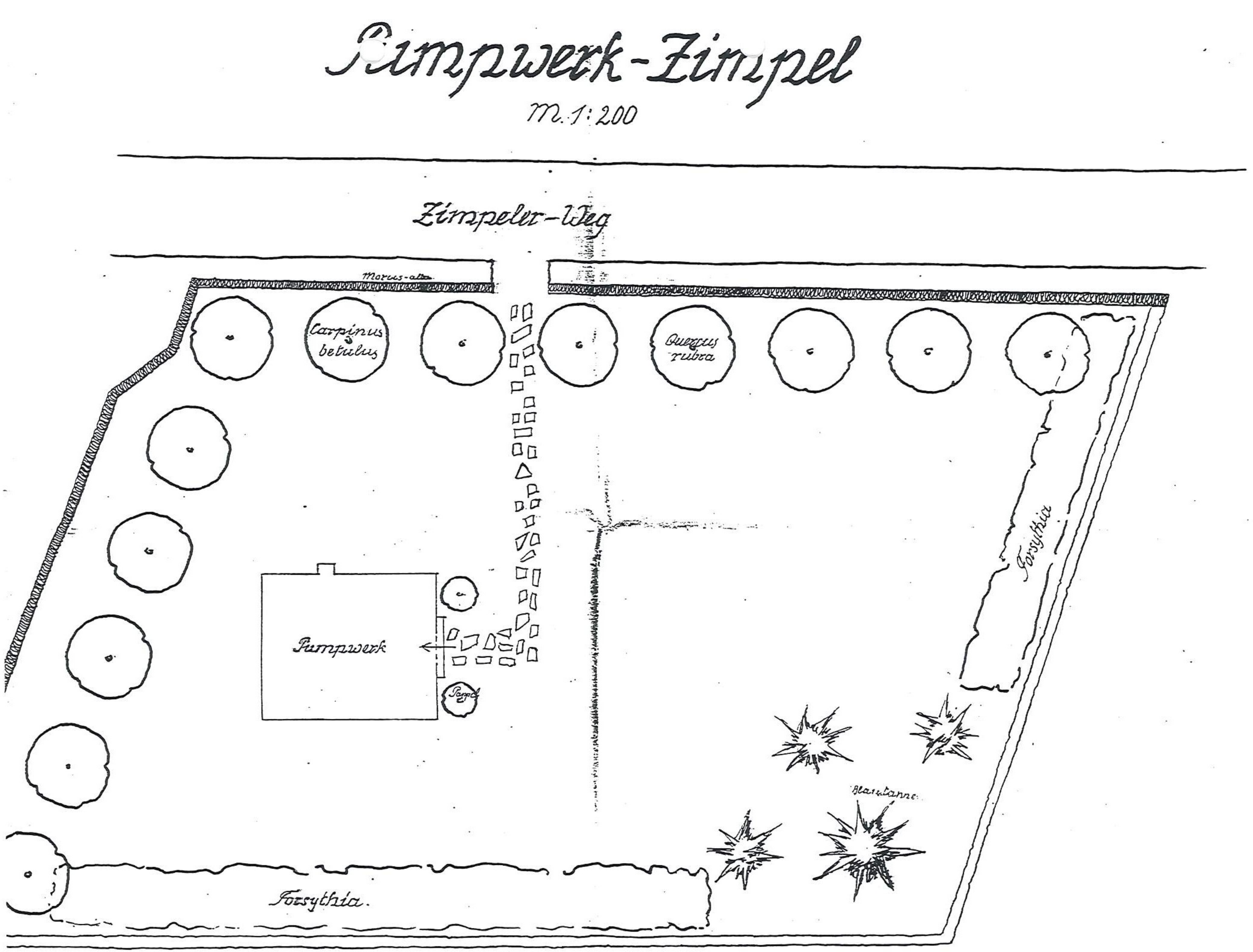

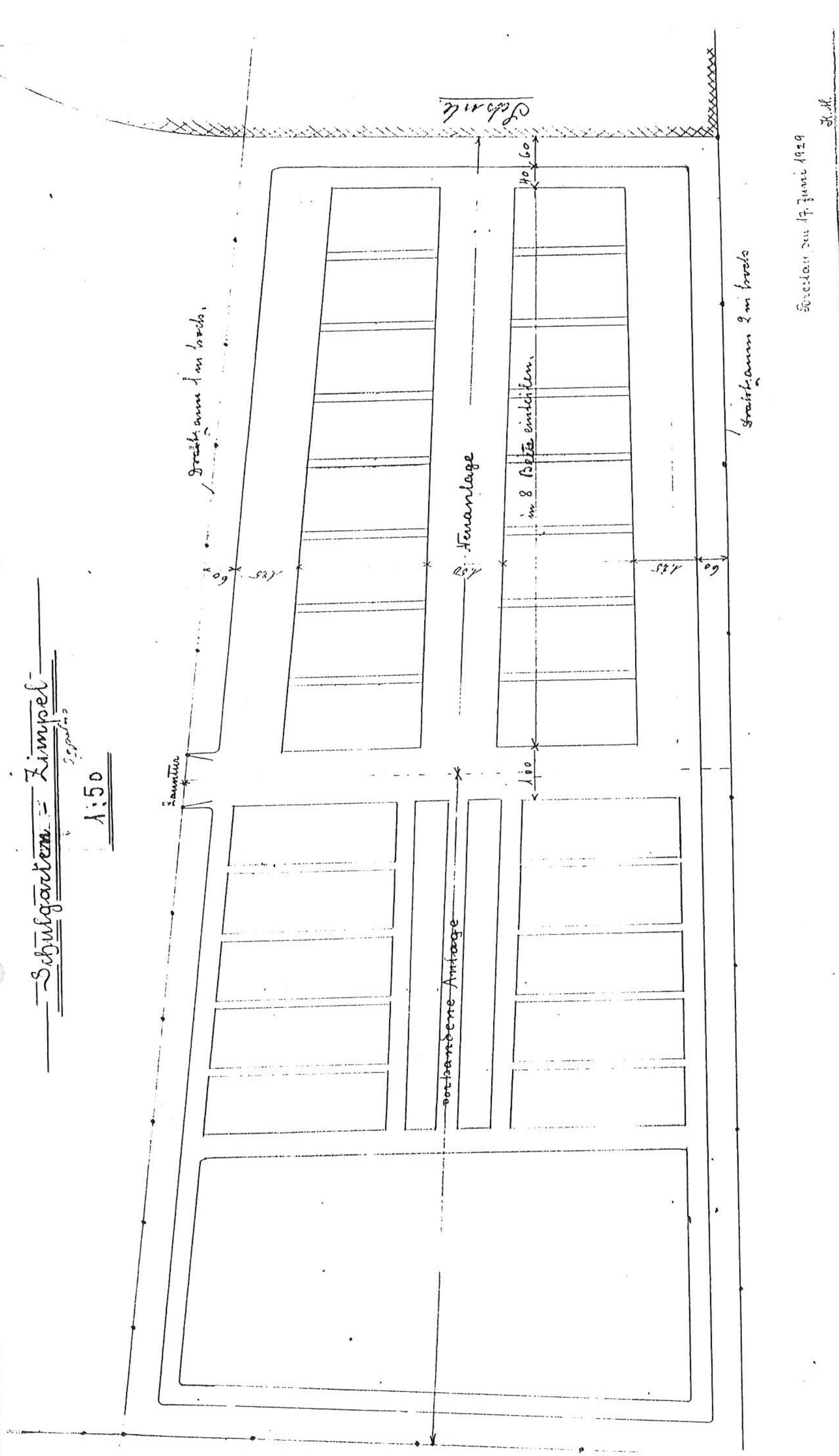
61. Projekt parku po południowej stronie ul. Dembowskiego i wschodniej stronie ul. Spółdzielczej.
Hahnel, 1: 500, 1933, ABMW syg. VII-64.

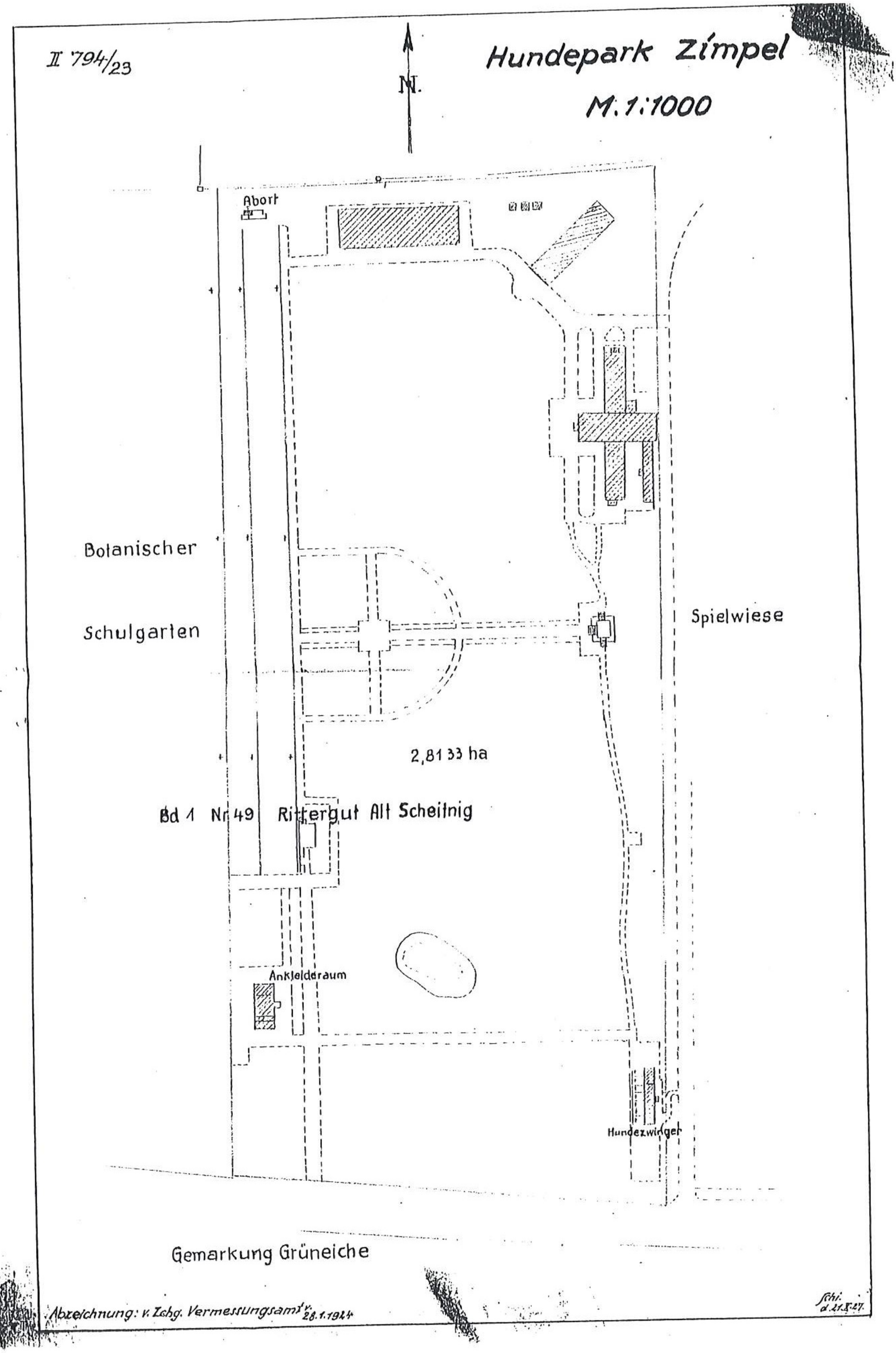
62. Ul. Dembowskiego, projekt zieleni wokół przepompowni. 1:200, b.r., ABMW syg. 5065.

63. Ul. Dembowskiego, projekt zieleni wokół przepompowni. 1:200, b.r., ABMW syg. 5065.

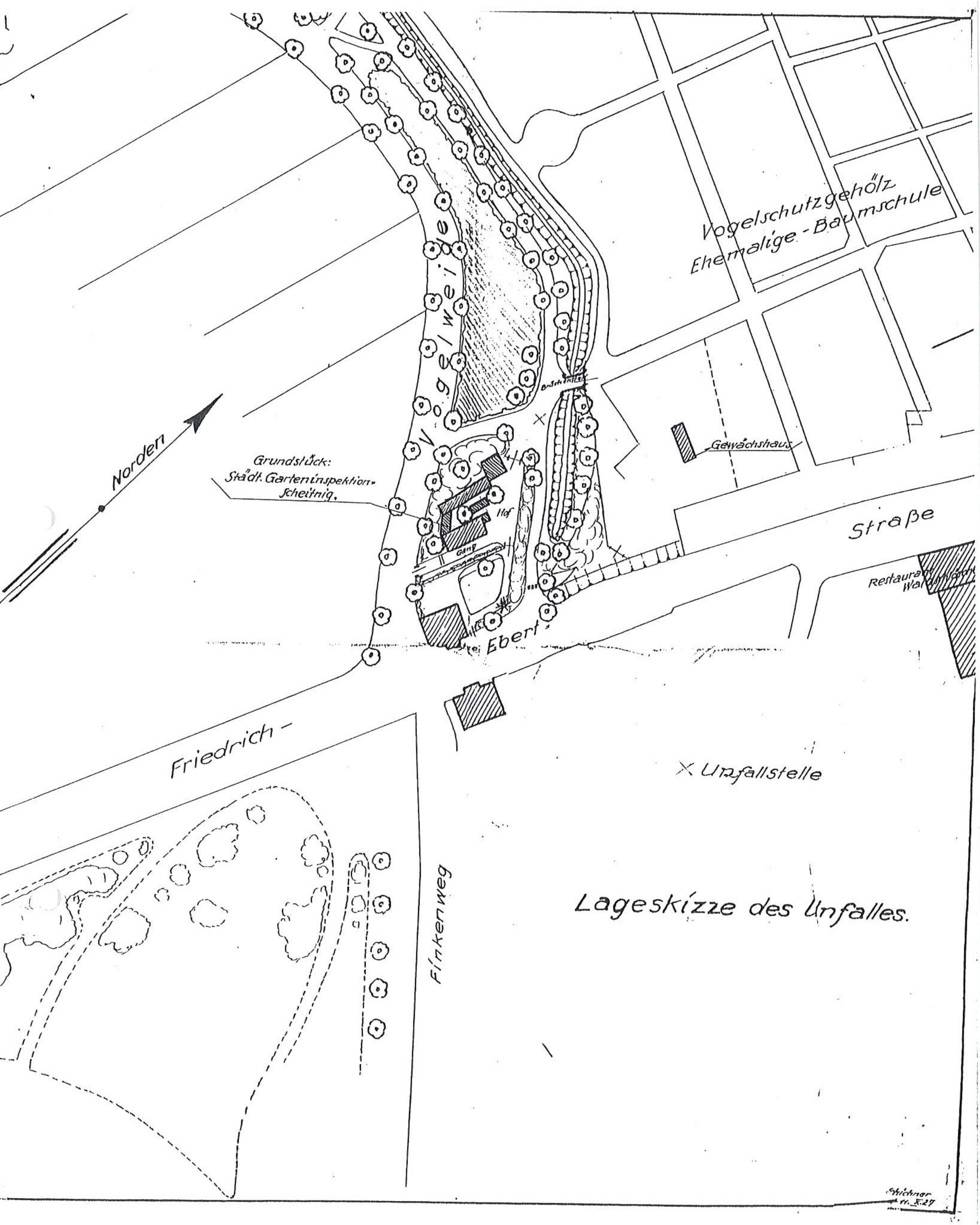

64. Projekt ogrodu szkolnego na terenie Sępolna.
1:50, 1929, ABMW syg. VII-64.

65. Tzw. Hundepark Zimpel przy Szkolnym Ogrodzie Botanicznym. 1:1 000, 1924, ABMW syg. 5065.

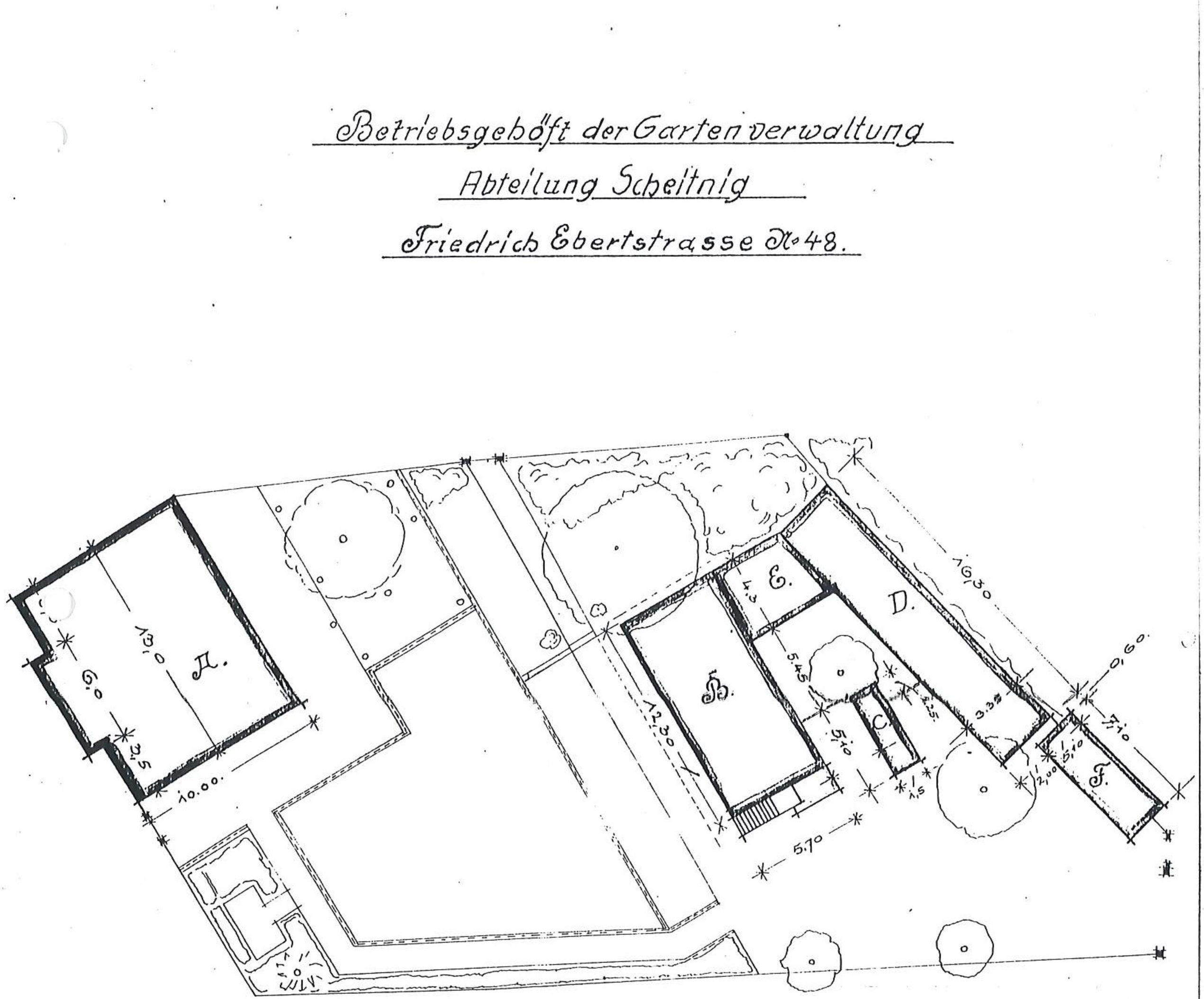

66. Ul. Mickiewicza 48, siedziba zarządu ogrodnictwa, oddziału w Szczytnikach. b.s., 1927, ABMW syg. 5065.

Betriebsgehöft der Gartenverwaltung

Abteilung Scheitnig

Friedrich Ebertstrasse №48.

Masstab 1:200.

67. Ul. Mickiewicza 48, siedziba zarządu ogrodnictwa, oddziału w Szczytnikach. 1:200, 1927, ABMW syg. 5065.